

Programmabegroting

2019

<u>Inhoudsopgave</u>	<i>blz.</i>
Raadsbesluit	5
Aanbieding	6
Financiële begroting	11
Programma's	19
1. Participatie en ondersteuning	
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	
3. Woon- en leefomgeving	
4. Bestuur en interne dienstverlening	
Paragrafen	52
1. Lokale heffingen	
2. Weerstandsvermogen	
3. Onderhoud kapitaalgoederen	
4. Financiering	
5. Grondbeleid	
6. Verbonden partijen	
Bijlagen	86
1. Reserves en voorzieningen	
2. Beleidstoevoegingen 2019 – 2022	
3. Berekening EMU-saldo	
4. Overzicht programma's en producten	
5. Kerngegevens & indicatoren	

Nr. 18-67

De raad van de gemeente Barneveld;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, nr. 18-67;

besluit:

de Programmabegroting 2019 vast te stellen en daarmee:

1. opdracht te verlenen aan ons college tot uitvoering van de programma's en deze vast te stellen met betrekking tot de doelstellingen en speerpunten;
2. de bijbehorende budgetten per beleidsproduct (en per programma) voor 2019 te autoriseren;
3. de belastingen, met uitzonderd de reclamebelasting, de BIZ en de precariobelasting, voor het jaar 2019 te verhogen met 1,00%;
4. de tarieven en heffingen voor de leges bestemmingsplannen, leges omgevingsvergunning en de leges burgerzaken (binnen het kader van de landelijke maximumtarieven) te verhogen met 1,00%;
5. de rioolheffing te verhogen met 1,50% (conform VGRP);
6. de afvalstoffenheffing te verhogen met 5,40%;
7. de tarieven van de grafrechten te verhogen met 7,00%;
8. akkoord te gaan met de uitvoering van de beleidstoevoegingen 2019 en de daarbij behorende lasten;
9. de geactualiseerde prognose meerjarenbegroting 2019 – 2022 vast te stellen;
10. de voorgestelde toepassingen, en stortingen in de reserves en voorzieningen (zie hiervoor paragraaf 3 en bijlage 1) te autoriseren;
11. de mandaten op het gebied van strategische grondaankopen en instellen van voorbereidingskredieten ten behoeve van de grondexploitatie aan het college toe te kennen (zie hiervoor paragraaf 5);
12. incidentele begrotingstekort ad € 3.555.000 te onttrekken uit de algemene reserve.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 14 november 2018.
De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Aanbieding

A) Aanbieding

Hierbij bieden wij u de ontwerp-Programmabegroting voor 2019 aan, inclusief de meerjarenbegroting voor 2019-2022. Vanwege de verkiezingen is voor de jaren 2019-2022 in het afgelopen voorjaar geen Kadernota vastgesteld. Wij hebben daarom in deze Programmabegroting 2019 tevens een doorkijk voor de langere termijn opgenomen.

Bij het aantreden van dit college is in het coalitieakkoord als leidend motief meegegeven: Dynamisch, Duurzaam, Verbonden. Vanuit deze vertrekpunten kijken wij naar de voor ons liggende opgaven en de daarvoor in te richten programma's.

De voorliggende begroting sluit met een tekort van € 3,56 mln in 2019. Dit vanwege een verwacht incidenteel tekort voor het taakveld Jeugdhulp van € 4 mln. Het is nog onduidelijk in welke mate het tekort van de Jeugdhulp doorwerkt in de jaren erna. Die jaren laten in deze Programmabegroting een begrotingsoverschot zien. De ambities uit het coalitieakkoord zijn doorvertaald. De tarieven worden gematigd verhoogd. Uitzondering is de Afvalstoffenheffing. Gelet op de ontwikkelingen (kostenstijging verwerking en minder

opbrengst afvalstromen) is een tariefstijging noodzakelijk om het tarief kostendekkend te houden.

B) Inleiding

Na de verkiezingen in maart 2018 is het huidige college aangetreden met het coalitieakkoord 2018-2022 Dynamisch, Duurzaam, Verbonden. Onze opdracht is te werken aan een samenleving die duurzaam groeit, waaraan iedereen mee doet, zich veilig voelt en waarin we respectvol met elkaar omgaan. Duidelijk is dat de rol van de gemeente aan het veranderen is van beleidsmakend naar netwerkpartner. Die verandering heeft gevolgen voor zowel de raad, het college als de ambtelijke organisatie. We sluiten veel meer aan op de wensen en verantwoordelijkheid van onze inwoners en hun onderlinge verbanden.

In de troonrede en miljoenennota heeft het kabinet gemeld dat de Nederlandse economie voor het zesde jaar op rij groeit. Inmiddels is er sprake van een hoogconjunctuur. Deze macro-economische gunstige positie heeft op regionaal en lokaal niveau effecten die vragen om een pro-actieve koersbepaling voor de komende jaren. De groei leidt tot een extra vraag naar bedrijfsruimte zowel vanuit de regio (Utrecht en Gelderland) als vanuit het lokale bedrijfsleven, een grotere vraag naar woningen gekoppeld aan een veranderende woonbehoefte en extra druk op de mobiliteit en de infrastructuur. De toch al lage werkloosheid in onze gemeente - WW-gerechtigden 1,7 procent van de beroepsbevolking (cijfers UWV juni 2018) - neemt verder af en het gemiddelde inkomen stijgt. Deze groeicijfers worden in Barneveld versterkt door de lokale groei van het inwonertal naar ruim 60.000 in de komende vier jaren.

Wij onderkennen dat de groei die Nederland en ook onze gemeente op diverse terreinen doormaakt, zijn weerslag heeft op de woon- en leefomgeving van onze inwoners en op het vestigingsklimaat in bredere zin. De druk op de ruimte en het leefmilieu wordt groter. Onze inwoners hebben gemiddeld meer te besteden en zowel door het bedrijfsleven als de gemeente wordt in de komende jaren veel ontwikkeld. Dat laatste biedt echter ook juist kansen voor verduurzaming en kwaliteitsverbetering. Daarom zetten wij ons in deze collegeperiode in het bijzonder in om de dynamiek te gebruiken om de doelen op het gebied van klimaat, duurzaamheid en verbondenheid te bereiken. Daarbij houden wij in het achterhoofd dat het economische tij zomaar weer kan keren.

Wij zijn een gemeente van, met en voor onze inwoners. Verbondenheid en betrokkenheid ontstaat en blijft niet vanzelf. Dat vraagt om voortdurende interactie met de samenleving. Zowel wat betreft het in kaart brengen van de vragen en wensen als het onderzoeken van de opties om daarop te antwoorden, doen wij met de belanghebbenden. Om die reden stellen wij samen met inwoners een organisatievisie op, die wij nog in dit jaar zullen presenteren en in 2019 in praktijk gaan brengen. Wij zijn ons ervan bewust dat dit een dynamisch proces is; de organisatie zal zich continu doorontwikkelen en blijven aanpassen en vernieuwen.

Naast de verbondenheid met onze inwoners en de netwerken waarin zij participeren, willen wij werken aan een krachtige positionering van onze gemeente in de intergemeentelijke samenwerking en bovenlokale netwerken. Op diverse beleidsterreinen en in verschillende overheidslagen worden in de komende tijd visies in het kader van de Omgevingswet, vervoersnetwerken, investeringsprogramma's of regiodeals vastgesteld. Daarin worden over cruciale aspecten keuzes gemaakt die bepalend kunnen zijn voor de ontwikkelingsmogelijkheden van onze gemeente.

C) Ontwikkelingen en Prioriteiten

Participatie en Ondersteuning

Werk is en blijft voor de meeste mensen de belangrijkste voorwaarde om zich te kunnen ontplooiën, zelfredzaam te zijn en betrokken te blijven. Over het geheel genomen is er ook voldoende werkgelegenheid in onze gemeente. De groei van de economie en de teruglopende werkloosheid heeft juist tot gevolg dat de vraag naar personeel vanuit de bedrijven toe neemt, waarbij zowel landelijk als regionaal steeds grotere tekorten zijn in de technische beroepen en in de zorg. Voor een deel kan dit worden ondervangen door een toename van de arbeidsparticipatie van degenen die nu (nog) niet aan het arbeidsproces deelnemen. Het is belangrijk om de employability van zowel werkenden en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt te vergroten. Ook moet er gewerkt worden aan het behoud en aantrekken van hoger opgeleiden. Wij ondersteunen de initiatieven vanuit het bedrijfsleven voor het opstellen van een ondernemingsplan voor een Barneveldse Techniek Opleiding en de planontwikkeling voor Barneveld Tomorrow. In 2019 moet de implementatie van deze projecten gerealiseerd worden.

Inwoners willen graag meedoen, maar moeten dat ook kunnen. Voor mensen die dat niet (meer) zelf kunnen dreigt een nog verdere afstand tot de samenleving en soms eenzaamheid. Onze insteek is daarom het ondersteunen van groei naar zelfstandigheid, meedoen naar vermogen en waardig ouder worden. In een beleidsplan voor het Sociaal Domein willen wij belangrijke thema's zoals de participatie van alle inwoners aan sportieve en culturele activiteiten, het terugdringen van eenzaamheid en de daarmee verband houdende aandacht voor mantelzorgers uitwerken. Ten aanzien van kinderen en jongeren streven wij naar een samenhang tussen opvoeding, onderwijs en jeugdhulp. Bij de specialistische jeugdhulp blijkt na de decentralisaties dat de uitgaven niet meer in verhouding staan tot de beschikbare middelen. Wij werken in regionaal verband aan een Transformatieplan, waarmee wij enerzijds streven naar een inhoudelijke verbetering van de hulp en ondersteuning en anderzijds een reductie van de kosten.

Bedrijvigheid en bereikbaarheid

Het Barneveldse bedrijfsleven groeit en de druk vanuit de omliggende gebieden neemt naar verwachting toe. Het regionale beleid voor werklocaties blijft daarom onverminderd aandacht vragen. Zowel in regionaal verband als lokaal moeten keuzes worden gemaakt bij het uitgeven van terreinen aan gegadigden van buiten de regio. Voor de meest dringende lokale en regionale vraag wordt doorgewerkt aan de planning van bedrijventerreinen bij Stroe en Voorthuizen en aan de uitbreiding van Harselaar fase 1b. Ook de revitalisering van Harselaar Oost nemen wij ter hand.

Het bewustzijn over de noodzaak van een duurzame ontwikkeling wordt steeds groter. Grondstoffen dreigen schaars te worden door een groeiende bevolking en toenemende welvaart in de wereld. Hierdoor wordt het steeds belangrijker om de beschikbare grondstoffen zo efficiënt mogelijk te gebruiken. Een van de instrumenten daarbinnen is het bevorderen van de circulaire economie. Een circulaire economie is gericht op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen in de verschillende schakels van de productieketen: van de winning van grondstoffen tot consumptie. En daarmee afvalstromen terug te dringen. Dit geeft ook nieuwe kansen voor bedrijven: nieuwe markten, meer samenwerking en minder grondstoffenverbruik. In regionaal verband wordt mede op basis van initiatieven vanuit het bedrijfsleven gewerkt aan een beleidskader circulaire economie. Ook in onze gemeente werken wij samen met het bedrijfsleven aan een effectief uitvoeringsprogramma. Niet alleen het bedrijfsleven is hierbij betrokken, maar ook de burger en consument die de boodschappen doet. Wij richten ons daarom op zowel de eigen gemeentelijke organisatie, het bedrijfsleven als onze inwoners. Ook met ons afvalbeleid willen wij bijdragen aan het versterken van het circulair denken.

In de regio FoodValley is recent een Innovatiemonitor gepresenteerd. De regio wil juist op het gebied van agrofood voorop lopen op kennisontwikkeling en innovatie. Wij zullen een kadernotitie opstellen, waarin wij lokaal de rolverdeling op het gebied van stimulering van innovatie uitwerken. Daarnaast zal het Poultry Expertise Centre een businessplan aanbieden voor de voortzetting na afloop van de gesubsidieerde projectperiode. Permanente kennisuitwisseling, kennisdeling en ondersteuning bij innovaties zijn de belangrijkste vertrekpunten.

In de komende jaren zullen belangrijke beslissingen worden genomen, die gevolgen hebben voor de externe en interne bereikbaarheid van onze gemeente. Wij verwachten een startbeslissing voor een Mirt-verkenning voor het knooppunt A1-A30. Wij zullen een voorstel doen voor een tracé voor de oostelijke rondweg Barneveld en het starten van de MER procedure. In het kader van het openbaar vervoer blijven wij ijveren voor zowel de kwartierdienst op de Valleilijn als de halte op de lijn Amersfoort-Apeldoorn. In 2019 zullen wij studies presenteren over fiets- en parkeermaatregelen en zal het rapport over de definitiefase van de railterminal worden aangeboden.

Woon- en leefomgeving

Het woningtekort in Nederland en onze regio en daarmee de oplopende huizenprijzen, maken het ook voor starters en andere doelgroepen in onze gemeente moeilijker om toegang te krijgen tot de woningmarkt. Wij zullen in 2019 de Woonvisie 2017-2021 tegen die achtergrond evalueren op het behalen van de gestelde doelen. Wij streven in 2019 naar de bouw van circa 600 woningen.

Op het gebied van veiligheid zijn de afgelopen jaren goede vorderingen gemaakt. De veiligheidsmonitor laat een terugloop zien van inbraken en vermogensdelicten. Om ondermijnende criminaliteit terug te dringen, blijven wij het programma Samen Weerbaar onverkort uitvoeren. Wat betreft de veiligheid en overlast van evenementen wordt het geven van vergunningen steeds complexer. Van organisatoren van grotere evenementen wordt verwacht dat zij veiligheidsplannen en calamiteitenplannen hebben. Wij zullen de

organisatoren daarbij actief ondersteunen. Daarnaast treffen wij maatregelen om geluidsoverlast, veroorzaakt door evenementen, binnen aanvaardbare grenzen te houden.

De afgelopen jaren heeft iedereen ervaren dat het klimaat verandert en de weersomstandigheden steeds extremer worden. Van lange droogteperiodes tot hevige regenval in een korte tijd. Dat levert overlast op en brengt risico's met zich mee. Inmiddels is ook duidelijk geworden dat aardgaslevering in 2030 stopt. Het is dan ook van belang dat er tijdig een alternatief voor handen is.

Klimaatbeleid staat zowel internationaal als nationaal hoog op de agenda. Nederland dient in 2050 energieneutraal, klimaatbestendig en waterrobuust te zijn. In het IBP (Interbestuurlijk Programma) is afgesproken dat er regionale energie- en klimaatstrategieën zijn opgesteld en dat alle gemeenten in 2020 een planning hebben van de transitie naar aardgasvrij (Warmteplan) en een planning van de transitie naar een Klimaatadaptieve inrichting van de openbare ruimte.

Wij maken onderscheid tussen ambities op het gebied van het terugdringen van opwarming van de aarde en maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie. In onze gemeente zijn klimaatdoelen op het gebied van energiegebruik en terugdringing van luchtvervuiling vastgesteld en wij zullen ons inspannen om deze binnen de gestelde termijnen te behalen. Daarvoor zullen wij de energiemix actualiseren en daarbinnen plannen voor windenergie, zonne-energie en warmtebronnen voortvarend ter hand nemen. Veranderingen van dit formaat kan de overheid niet alleen realiseren; dit gaat samen met bedrijfsleven en bewoners. Ook inwoners en bedrijven hebben een verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld door bij de inrichting van hun percelen voldoende groen en bomen aan te leggen of te behouden. Aan verduurzaming werken is een taak van ons allemaal.

In onze gemeente kennen wij veel intensieve veehouderij. Daarmee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de voeding van de bevolking in Nederland en omliggende landen. Het is echter ook nodig om aandacht te geven aan het woon- en leefklimaat in het buitengebied en de effecten op de gezondheid van mens en dier. In onze regio maar ook landelijk zijn er vorig jaar en dit jaar door een veelheid aan partijen initiatieven genomen om te komen tot een transitie van de agrarische productie en het daarmee verbonden voedselsysteem. Daarbij kan worden gedacht aan kringlooplandbouw, natuurinclusieve productie, korte ketens en het tegengaan van verspilling. In Europa is nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid in voorbereiding en het Ministerie van LNV heeft zijn langjarige "landbouwvisie" gepresenteerd. Veel partijen in onze gemeente en de Regio FoodValley hebben er belang bij om in deze ontwikkelingen een rol te spelen. De agrofoodsector is hier immers een belangrijke economische motor. We zetten daarom stevig in op deelname aan de genoemde ontwikkelingen via (landelijke) netwerken. Regionaal werken we in het kader van het Manifest van Salentein samen met stakeholders aan concrete projecten die bijdragen aan de transitie van de landbouw. Daarnaast werken we aan de uitwerking van een Regiodeal met het rijk om zo steun te krijgen voor een omvangrijke Proeftuin, waarin we in de praktijk werken aan nieuwe oplossingen. Als we de Regiodeal sluiten zal er in 2019 ook een forse inzet van alle regionale stakeholders nodig zijn.

Bestuur en interne dienstverlening

Inwoners zijn mondiger, hebben via internet toegang tot steeds meer kennisbronnen en vormen nieuwe netwerken en ontwikkelen daar initiatieven. Via de social media worden maatschappelijke vragen bediscussieerd, oplossingen bedacht en soms ook al toegepast. Van ons als overheid wordt vaker gevraagd om daar op aan te sluiten. Zo wordt burgerparticipatie meer overheidsparticipatie. Wij dagen inwoners en verenigingen ook uit om met creatieve ideeën en initiatieven te komen (via bijvoorbeeld Right to challenge) om bij te dragen aan de samenleving en in inkomsten te voorzien. Daarnaast zijn er de gebiedsgerichte ontwikkelingen. Door te werken met één aanspreekpunt, die de initiatieven per gebied faciliteert en waar nodig regisseert richting de gemeente, willen wij ook daar onze rol nemen.

Participatie betekent wel dat we aan de voorkant samen goede afspraken maken over verwachtingen maar ook dat we het lef moeten hebben om te durven experimenteren. Dat vraagt om een bestuursstijl op basis van gelijkwaardigheid met inachtneming van elkaars eigen rol en met respect en begrip voor ieders specifieke eigen (soms wettelijke) verantwoordelijkheid.

Inmiddels is gedigitaliseerde communicatie de standaard voor bereikbaarheid van burgers en het verspreiden van informatie. Digitale toegankelijkheid is verplicht en belangrijk, maar daarmee nog lang niet altijd gemakkelijk om er gebruik van te maken. Wij zetten ons in om die toegankelijkheid zodanig in te richten dat die gebruiksvriendelijk en uitnodigend is. Zo kan iedereen mee doen!

Alle genoemde maatschappelijke veranderingen hebben invloed op de rol en taakinvulling van onze medewerkers. We zien dat er integraler, programmatischer en meer gebiedsgericht wordt gewerkt. Medewerkers zijn meer in dialoog met burgers en bedrijven en moeten dan ook verantwoordelijkheid nemen. Daar horen aangepaste vormen van leiderschap en sturing bij en aandacht voor de competenties van medewerkers. Dit wordt uitgewerkt in de op te stellen organisatievisie.

D) Financiële begroting

Begrotingsjaar 2019

Bij de Kadernota 2018-2021 werd een sluitende begroting 2019 verwacht. Het begrotingsresultaat laat nu een nadelig saldo van € 3.555.000 zien. De belangrijkste oorzaak hiervoor ligt in de wijziging dat wij in deze begroting de reëel te verwachten kosten voor de Jeugdhulp ramen. Wij verwachten op dit taakveld in 2019 per saldo een tekort van € 4 miljoen. Wij zijn van mening dat wij deze incidenteel moeten begroten, vanwege de volgende factoren:

- wij werken verder aan de transformatie van de Jeugdhulp. Hiervoor is in deze begroting ook een speerpunt opgenomen, waarmee wij verwachten in 2019 in elk geval de stijgende kosten te kunnen afvlakken;
- het ministerie heeft aangekondigd het woonplaatsbeginsel te herdefiniëren, waardoor een belangrijk deel van kosten van voogdij en 18+ niet meer voor onze rekening komt. Tegelijkertijd zal de rijksbijdrage hiervoor worden gecorrigeerd. Wij verwachten hierover in de meicirculaire 2019 meer informatie te ontvangen;
- landelijk is merkbaar dat vele gemeenten significante tekorten hebben op de jeugdhulp. De VNG lobbyt sterk om het macrobudget hiervoor aan te passen. Met ingang van 2021 (publicatie bij de meicirculaire 2020) zullen de middelen voor het sociaal domein anders verdeeld worden. De VNG dringt echter ook aan op een tussenoplossing voor de jaren 2018 tot en met 2020 ter overbrugging naar de nieuwe situatie.

Het spreekt voor zich dat wij deze ontwikkelingen scherp blijven volgen. Het is daarbij niet uit te sluiten dat wij in 2019 aanvullende maatregelen moeten treffen om het begrotingstekort terug te dringen. Bij de jaarverslaggeving 2018 verwachten wij een positief resultaat (o.a. vanuit de grondexploitatie). Dit willen wij (deels) bestemmen voor de reserve sociaal domein om eventuele (teruglopende) tekorten over 2020 en 2021 te dekken. In 2022 moet het tekort opgelost zijn.

Wij verwachten u hierover in de Kadernota 2020-2023 nader te kunnen informeren en eventueel voorstellen aan te dragen.

Prognose meerjarenbegroting 2019-2022

Onderstaand treft u een resumerend overzicht van de uitkomsten van de meerjarenprognose aan afgezet tegen de meerjarenprognose zoals die bij de Programmabegroting 2018 is vastgesteld. In de financiële begroting vindt u een toelichting op de belangrijkste afwijkingen.

Meerjarenraming	bedragen x € 1.000			
	Begroting 2019	MJR 2020	MJR 2021	MJR 2022
Saldo Programmabegroting 2018	215	130	117	117
Saldo Programmabegroting 2019	- 3.555	126	321	230

Conclusie

Uitgezonderd het eerste jaar, laten alle jaren een begrotingsoverschot zien. Op basis van deze uitkomsten verwachten wij in aanmerking te komen voor de lichtste vorm van financieel toezicht door de provincie.

E) Financiële positie

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen komt uit op een factor van 2,2. Dit is boven de optimale bandbreedte (1,2 – 1,6) en laat een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van de jaarverslaggeving 2017 (1,8) en bevindt zich boven de optimale streefwaarde. Daarbij merken wij op dat de impact van het begrotingsresultaat (- /- € 3,555 mln) ca. -0,2 op het weerstandsvermogen bedraagt. Dit betekent dat het weerstandsvermogen, rekeninghoudend met gelijkblijvende factoren, zal dalen naar 2,0 in 2020.

Het weerstandsvermogen moet worden beoordeeld mede in het licht van de solvabiliteit. De beschikbare

weerstandscapaciteit maakt hier onderdeel van uit. De solvabiliteit (zie paragraaf 2.6) bevindt zich maar net boven de minimale streefwaarde. Het is daarom verstandig geen specifieke besluiten te nemen die het weerstandsvermogen omlaag brengen.

Balansprognose en financiële ratio's

Wij beoordelen de financiële positie van de gemeente Barneveld niet alleen op basis van het weerstandsvermogen en het begrotingsresultaat, maar ook op basis van de solvabiliteit en de netto-schuldquote gebaseerd op een meerjarenbalans prognose. In paragraaf 2.6 is een meerjarenbalans opgenomen. Graag verwijzen wij u hiernaar.

In deze begroting zien we dat de solvabiliteit stijgt ten opzichte van de jaarverslaggeving 2017 richting de gewenste waarde van 30% (2019: 22% was in 2017: 21%). De netto schuldquote ontwikkelt zich voordelig (2019: 166% was in 2017: 184%). De schuldpositie ontwikkelt zich positief, vooral door een stijging van onze inkomsten en een positieve ontwikkeling van de gronduitgifte. Dit uit zich ook in een gunstige ontwikkeling van het kengetal grondexploitatie (2018: 30%, was in 2016: 67%). Voor een nadere toelichting en definities van deze financiële kengetallen verwijzen wij u graag naar paragraaf 2.6.

Deze positieve ontwikkelingen zullen zich moeten bestendigen. De komende jaren zullen de financiële kengetallen, vanwege onze ambities in relatie tot onze financiële positie, de aandacht blijven vragen. Onze ambities gaan namelijk gepaard met investeringen, hierdoor kan bijvoorbeeld de netto schuldquote de komende jaren nog gaan stijgen, voordat zij weer verder daalt richting de norm.

F) Beleidstoevoegingen

Voor het uitvoeren van verschillende beleidsambities is ook voor 2019 voorzien in een aantal beleidstoevoegingen. In vergelijking met de vastgestelde Programmabegroting zijn de beleidstoevoegingen aangevuld met de genoemde intensiveringen uit het gesloten coalitieakkoord 2018-2022 'Duurzaam - Dynamisch - Verbonden'. In bijlage 2 treft u de volledige lijst met voorstellen tot beleidstoevoegingen aan. Hierbij is onderscheid gemaakt in voorstellen met structurele- en incidentele lasten.

G) Tarieven

In het gesloten coalitieakkoord is opgenomen dat er sprake is van een gematigde tariefsontwikkeling. Dit betekent dat wij voorstellen om onze belastingen en tarieven te verhogen op basis van het vijfjaarsgemiddelde inflatiepercentage. Dat is voor 2019 1,0%. Bij tarieven streven wij naar een kostendekkend tarief, waarbij wij zonnodig een geleidelijke tariefsontwikkeling voorstaan. Dit betekent dat wij in afwijking van de algemene 1,0% verhoging, een tariefsontwikkeling van 1,5% toepassen bij de rioolheffing (conform het vastgesteld GRP). Bij de afvalstoffenheffing zijn wij genooddaakt het tarief geleidelijk te verhogen als dekking voor de gestegen kosten van onze inzameling en afvalverwerking; in 2019 met 5,4%. De tarieven van de grafrechten verhogen we met 7,0% (conform de notitie besproken in de raad van juli 2018). De tarieven voor de reclamebelasting, BIZ en precariobelasting blijven onveranderd.

H) Besluitvorming

Wij stellen u voor de Programmabegroting 2019 vast te stellen en daarmee:

1. opdracht te verlenen aan ons college tot uitvoering van de programma's en deze vast te stellen met betrekking tot de doelstellingen en speerpunten;
2. de bijbehorende budgetten per beleidsproduct (en per programma) voor 2019 te autoriseren;
3. de belastingen, met uitgezonderd de reclamebelasting, de BIZ en de precariobelasting, voor het jaar 2019 te verhogen met 1,00%;
4. de tarieven en heffingen voor de leges bestemmingsplannen, leges omgevingsvergunning en de leges burgerzaken (binnen het kader van de landelijke maximumtarieven) te verhogen met 1,00%;
5. de rioolheffing te verhogen met 1,50% (conform VGRP);
6. de afvalstoffenheffing te verhogen met 5,40%;
7. de tarieven van de grafrechten te verhogen met 7,00%;
8. akkoord te gaan met de uitvoering van de beleidstoevoegingen 2019 en de daarbij behorende lasten;
9. de geactualiseerde prognose meerjarenbegroting 2019 – 2022 vast te stellen;

10. de voorgestelde aanwendungen en stortingen in de reserves en voorzieningen (zie hiervoor paragraaf 3 en bijlage 1) te autoriseren;
11. de mandaten op het gebied van strategische grondaankopen en instellen van voorbereidingskredieten ten behoeve van de grondexploitatie aan het college toe te kennen (zie hiervoor paragraaf 5);
12. het incidentele begrotingstekort ad € 3.555.000 te onttrekken uit de algemene reserve.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,

Financiële begroting

Inleiding

De begroting 2019 is opgesteld volgens de reguliere richtlijnen en uitgangspunten. Dit betekent ondermeer dat voor het prijsniveau is uitgegaan van een beperkte ontwikkeling van het uitgavenkader (behoudende inflatiecorrectie). Daarnaast is een stelpost opgenomen voor loonontwikkeling na het afgelopen van de huidige cao per 1-1-2019 ter grootte van 3% van de loonsom. Eveneens is voor 2019 rekening gehouden met compensatie van de loonontwikkeling van gesubsidieerde sociaal-maatschappelijke en culturele instellingen. In de ramingen van de begroting 2019 zijn alle begrotingswijzigingen tot en met de raadsvergadering van oktober 2018 verwerkt.

De laatst vastgestelde financiële documenten betreffen de Jaarverslaggeving 2017 en de Programmabegroting 2018. Er is geen Kadernota 2019-2022 opgesteld. Na de verkiezingen van dit voorjaar is een coalitieakkoord 2018-2022 opgesteld met daarin een financieel meerjarenperspectief.

In de financiële begroting wordt weergegeven:

- een overzicht van baten en lasten per programma, voor en na resultaatbepaling inclusief inzicht in kosten van overhead, algemene dekkingsmiddelen en de incidentele begrotingsruimte;
- een analyse van het verschil tussen de jaarschijf 2019 t.o.v. de Programmabegroting 2018;
- de meerjarenraming 2020-2022 en een toelichting hierop.

Begroting 2019

Overzicht baten en lasten per programma

Overzicht baten en lasten	Begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo
			bedragen x € 1.000
Saldo van baten en lasten			
Programma's	- 116.873	34.330	- 82.543
1. Participatie en ondersteuning	- 55.953	12.004	- 43.949
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	- 4.242	1.105	- 3.137
3. Woon- en leefomgeving	- 51.195	18.770	- 32.426
4. Bestuur en interne dienstverlening	- 5.483	2.451	- 3.031
			-
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien	- 13.617	91.788	78.170
Algemene dekkingsmiddelen	2.094	91.207	93.302
Overhead	- 15.431	580	- 14.851
Onvoorzien (incidentele begrotingsruimte)	- 281		- 281
Saldo van baten en lasten	- 130.490	126.118	- 4.373
Mutaties reserves	- 1.905	2.722	817
Resultaat	- 132.395	128.840	- 3.555

Verschillen jaarschijf 2019 t.o.v. de Programmabegroting 2018

bedragen x € 1.000

Begrotingsresultaat	Begroting 2019
Saldo Programmabegroting 2018	215
Mutaties als gevolg van besluitvorming in periode programmabegroting 2018 tot oktobe	- 316
Financiële bijstellingen begroting	
01. Hoger accres algemene uitkering in 2019	1.650
02. Inlopen op tekort van de bijstand	486
03. Hogere opbrengst OZB (volume)	350
04. Lagere rijkssubsidie WSW	- 190
05. Lagere inkomst parkeren	- 50
06. Hogere kosten uitvoering jeugdwet (incl. groei 2019)	- 4.500
07. Kostenreductie als gevolg van transformatie Jeugdzorg	500
08. Inzet re-integratie	- 126
09. Kostenontwikkeling afvalstoffen	- 750
10. Tariefsverhoging afvalstoffen	272
11. Ontwikkeling organisatie	- 443
12. Nieuwe beleidstoevoegingen 2019 (structureel)	- 644
13. Aanpassing subsidies soc/maatsch en cult instellingen	- 42
Diversen, per saldo	34
Totaal Financiële bijstellingen	- 3.770
Begrotingsresultaat	- 3.555

Toelichting verschillen jaarschijf 2019

1. Algemene uitkering (V 1.650)

Op basis van de septembercirculaire 2018 is de uitkering vanuit het gemeentefonds begroot. Voor 2019 valt het accres aanmerkelijk positiever uit dan waarmee in de Programmabegroting 2018 rekening was gehouden. Dit is vooral het gevolg van de doorvertaling van het Regeerakkoord en het interbestuurlijk programma naar de effecten op de algemene uitkering. Daarnaast wordt rekening gehouden met een gemiddeld sterkere ontwikkeling van de relevante maatstaven in de algemene uitkering (zoals toename van inwoners en woningen).

2. Inlopen op tekort van de bijstand (V 486)

De afgelopen jaren is het aantal mensen in de bijstand opgelopen. Vanwege de verrekensystematiek van het Rijk, heeft de gemeente daarin eerst een eigen risico. Het laatste jaar is een daling van het aantal bijstandsgerechtigden ingezet. De begrote kosten waren in 2018 nog niet gelijk aan de vergoeding vanuit het Rijk. De verwachte afname van de uitkeringskosten in 2019 is naar verwachting groter dan de afname van de rijksbijdrage.

3. Hogere opbrengst OZB (V 350)

Vanwege een groot aantal opgeleverde woningen en vooral ook bedrijven in 2018 en 2019 begroten wij een hogere OZB opbrengst.

4. Lagere rijkssubsidie WSW (N 190)

De rijksbijdrage voor de uitvoering van de WSW is jaarlijks dalend. Voor 2019 betekent dit een daling met € 190.000. Voor 2020 en verder is dit verwerkt in het meerjarenperspectief als onderdeel van de uitkering uit het gemeentefonds.

5. Lagere opbrengst parkeren (N 50)

In 2019 verwachten we, op basis van de resultaten in 2017 en 2018, dat de opbrengst uit parkeren lager zal uitvallen.

6. Hogere kosten uitvoering jeugdwet (incl. groei 2019) (N 4.500)

Kostenontwikkeling

De uitvoering van de Jeugdwet laat een jaarlijks stijgend uitgavenpatroon zien. Met ingang van 2018 was de verwachting dat het belangrijkste gat tussen de Rijksbijdrage Jeugd en de lokale uitgaven gedicht

was. De resultaten uit 2017 en het eerste halfjaar 2018 geven aanleiding om te verwachten dat de uitgaven in 2019 zo'n € 4,5 miljoen hoger zullen zijn dan de Rijksbijdrage. De jeugdhulptaken zijn in 2015 gedecentraliseerd met een korting op de financiële middelen. Het idee was dat deze kostenreductie gerealiseerd moest worden door middel van transformatie binnen de Jeugdhulp. In lijn met de landelijke trend zien wij in Barneveld een stijging van de jaarlijkse kosten:

- voortdurende stijging van de uitgaven van de ambulante jeugdhulp. Deels heeft dit ook te maken met de groeiende signalering binnen het preventieve voorveld.
- in tegenstelling tot de landelijke trend daalt in Barneveld wel het aantal cliënten in de GGZ (Geestelijke gezondheidszorg). Echter de kosten blijven ongeveer gelijk. De oorzaak is dat de complexiteit toeneemt en hierdoor stijgt de intensiteit van behandeling. De daling van het aantal cliënten dat instroomt valt toe te wijzen aan de inzet van de SOH-ers (specialistische ondersteuner huisarts) bij de huisartsenpraktijken. Zij vangen de "lichte" problematiek af.
- de aantallen cliënten stijgen mede vanwege de groei van het inwoneraantal (slechts gedeeltelijk gecompenseerd via de Rijksbijdrage).

Daarnaast ondervinden wij als gemeente (nog steeds) de financiële gevolgen van de weeffout in de Jeugdwet met betrekking tot het woonplaatsbeginsel. De afgelopen jaren lag de prioriteit op het goed neerzetten van de transitie en de verwachting is dat het woonplaatsbeginsel wordt aangepast mede als gevolg van een (regionale) lobby in de afgelopen jaren. Wij zien ook dat er een voortdurende stijging plaatsvindt van de uitgaven van de categorie 'verblijf'. Daarnaast financieren wij de groei van instellingsvoogdij voor en wordt dit met twee jaar vertraging gecompenseerd in de Rijksbijdrage. Het ministerie heeft aangegeven per 2020 de wijziging van het woonplaatsbeginsel door te voeren. Dat zal resulteren in een andere verdeling van kosten en middelen.

Tot en met 2018 was de reserve Sociaal Domein voldoende gevuld om een tekort te kunnen afdekken. Voor 2019 houden wij geen rekening met een saldo in de reserve Sociaal Domein; pas bij het opmaken van de jaarrekening 2018 zal duidelijk zijn of er nog een restantsaldo beschikbaar zal zijn in de reserve Sociaal Domein. Eén en ander is ook afhankelijk van een mogelijke honorering van de aanvraag Fonds tekortgemeenten WMO/Jeugd 2016 en 2017. Op voorhand houden wij daar voor 2019 geen rekening mee; 87 andere gemeenten hebben bij dit fonds ook een aanvraag ingediend. De eerste signalen zijn dat het fonds, met daarin € 200 miljoen, ontoereikend zal zijn om alle aanvragen volledig te honoreren. Eind 2018 verwachten meer informatie hierover te ontvangen. Mede vanwege het opbouwen van inzicht in de materie is er tot en met de Programmabegroting 2018 van uitgegaan dat de realisatie binnen de Rijksuitgaven zou moeten plaatsvinden, met de reserve Sociaal Domein als vangnet. Inmiddels is echter duidelijk dat deze uitgaven voor 2019 reëel te verwachten zijn, zodat deze het begrotingsresultaat van 2019 drukken.

Kostenreductie jeugdzorg

In de jaarschijf 2019 heeft onze gemeente een bedrag van € 4,5 miljoen aan extra uitgaven aan de jeugdhulp opgenomen. In programma 1 is het speerpunt 'Transformatie specialistische jeugdhulp' opgenomen. Dit speerpunt is er mede op gericht om de uitgaven meer in lijn met de beschikbare middelen te brengen. In 2019 zetten wij in op een kostenreductie van € 0,5 miljoen vanuit dit speerpunt. De verwachting is dat per 1/1/2020 de nieuwe definitie van het woonplaatsbeginsel wordt doorgevoerd. Hierdoor zal een belangrijk deel van kosten van voogdij en 18+ niet meer voor onze rekening komen. Tegelijkertijd zal hiervoor de Rijksbijdrage worden gecorrigeerd. Het ministerie heeft aangekondigd in de meicirculaire 2019 de uitwerking hiervan te communiceren.

Tegelijkertijd vindt er een lobby vanuit de VNG plaats vanuit de gedachte dat er landelijk gezien te weinig middelen beschikbaar worden gesteld voor de uitvoering van de Jeugdwet. Onlangs is bekend geworden dat er landelijk in 2017 € 600 miljoen meer is uitgegeven op dit taakveld dan er aan middelen beschikbaar worden gesteld. De volumegroei die de afgelopen jaren op dit taakveld heeft plaatsgevonden, wordt bijvoorbeeld niet gecompenseerd vanuit het Rijk.

Kortom, op dit moment lopen er veel verschillende trajecten en is er veel nog onduidelijk over de toekomstige uitgaven en inkomsten. Het is niet uit te sluiten dat er in latere jaren een tekort resteert op het taakveld Jeugd. Bij de jaarverslaggeving 2018 verwachten wij een positief resultaat (o.a. vanuit de grondexploitaties, zie paragraaf 5). Dit willen wij (deels) bestemmen voor de reserve Sociaal Domein om eventuele (teruglopende) tekorten over 2020 en 2021 uit te dekken. In 2022 moet het tekort opgelost zijn. Bij de Kadernota 2020-2023 verwachten wij met aanvullende informatie te komen. Dat kan gedeeltelijk samengaan met voorstellen voor impopulaire maatregelen om het financiële tekort structureel te reduceren.

7. **Kostenreductie als gevolg van transformatie Jeugdhulp (V 500)**

Om in de toekomst de middelen nog efficiënter en effectiever in te zetten is een speerpunt in deze Programmabegroting opgenomen 'Transformatie specialistische Jeugdhulp'. Met de transformatie is ondermeer de insteek om de uitgaven meer in lijn te brengen met de beschikbare middelen (zie ook regel 6).

8. **Inzet re-integratie (N 126)**

Het doel van de participatiewet is om meer mensen, ook mensen met een arbeidsbeperking, aan de slag te krijgen. De gemeente is verantwoordelijk geworden voor mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben. Om meer mensen aan de slag te krijgen en de dalende lijn van het aantal bijstandsgerechtigden voort te zetten, stellen wij voor om hier structureel extra inspanning op te plegen.

9. **Kostenontwikkeling afvalstoffen (N 750)**

Op verschillende vlakken zijn er mee- en tegenvallers ten aanzien van de kostenontwikkeling van de afvalstoffen:

- Kosten gemaakt ter vergroting van de service aan de burger; zoals de extra container ten behoeve van het PMD, de uitbreiding qua service van de milieustraat.
- Stijgende verwerkingskosten en dalende opbrengsten van de afvalstromen. Dit heeft betrekking op de verwerking van restafval, gft, grofvuil, oud papier, etc.
- Belastingmaatregelen ingaande 2019. De rijksbelasting op het verbranden en storten van afvalstoffen stijgt met 138% (van € 13,21 naar € 31,39 per 1.000 kg).

10. **Tariefsverhoging afvalstoffen (V 272)**

In relatie tot het voorgaande punt, toenemende kosten afvalstoffen, wordt voorgesteld om het tarief van de afvalstoffenheffing trapsgewijs te verhogen. Wij stellen voor om in 2019 het tarief met 5,4% te verhogen om daarmee de toegenomen kosten te dekken voor de verhoogde service die we leveren (extra mini-containers, keuzevrijheid voor grootte ervan en extra openingstijden van de milieustraat). Daarnaast hebben we te maken met gestegen kosten van afvalverwerking, deels door marktontwikkelingen en deels door belastingmaatregelen van de rijksoverheid. Dit leidt tot een compensatie van € 294.000 van de meerkosten. Hiermee wordt een kostendeckendheidspercentage voor 2019 bereikt van 92%. In 2020 zullen, zonodig, de extra verwerkingskosten worden doorbelast. Hierbij valt op te merken dat de verwervingskosten/opbrengsten aan schommelingen onderhevig zijn. In 2019 blijven wij de kostenontwikkeling nauwgezet volgen en voeren wij, waar mogelijk, kostenbesparingen door.

11. **Ontwikkeling organisatie (N 443)**

Wij zijn van mening dat wij, om de organisatie gezond te houden, moeten investeren in het verhelpen van knelpunten in de organisatie. Op die manier zijn wij in staat, kwantitatief (met de formatie) en kwalitatief (met de bezetting), onze huidige taken en ambities blijvend te realiseren. De ambtelijke organisatie heeft de afgelopen jaren te maken gehad met diverse bezuinigingen en heeft zich mede als gevolg daarvan gericht op optimalisering van processen, terwijl taken en ambities (en dus werkzaamheden) als gevolg van diverse ontwikkelingen juist zijn toegenomen. Barneveld groeit qua inwoners en bedrijvigheid. Ook staan we voor diverse en complexe uitdagingen (o.a. overheidsparticipatie, privacy, positie in de regio, digitalisering, omgevingswet, veiligheid, vastgoed, regiefunctie gespreksvoerders, duurzaamheid). Om de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen en in te spelen op ontwikkelingen, is extra capaciteit nodig. Daarnaast wordt blijvend geïnvesteerd in mensen om de transitie naar een nieuwe overheid ook in kwalitatieve zin mogelijk te maken. Wij houden rekening met een fasering van de extra capaciteit. Dit betekent dat er in 2019 € 443.000 extra capaciteit is opgenomen in de begroting. In het meerjarenperspectief is het andere deel in latere jaren opgenomen.

12. **Nieuwe beleidstoevoegingen (structureel) (N 644)**

In deze Programmabegroting zijn, in aanvulling op de Programmabegroting 2018, structurele beleidstoevoegingen opgenomen met een structurele last van € 644.000. Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

Programma 1:

Activiteiten ter voorkoming van relatiebreuken c.q. het beperken van de gevolgen ervan

Aanpak kindermishandeling

Programma 2:

Vrij parkeren vrijdagavond
Gebiedsopgave Veluwe

Programma 3:

Extra veiligheidsmaatregelen
Stimuleringsregeling sportieve en culturele initiatieven (in brede zin)
Huisvesting primair onderwijs
Sportcomplex Norschoten
EED-audit duurzaamheid
Drainage de Plantage
Landschap natuur en biodiversiteit
Speelruimtebeleidsplan
Intensivering groot onderhoud wegen incl. areaal uitbreiding
Stelpost Cultuur (o.a. Oranjeverenigingen, 4- en 5 mei vieringen)
Stelpost Opgave duurzaamheid (o.a. regionale voedselvisie en circulaire economie; asbestdaken; CO2 prestatieladder; Energieloketten)
Inhaal- en kwaliteitslag coordinatie projecten fysieke domein

Programma 4:

Wijk- en gebiedsregisseur (ondersteuning wijken en dorpen)
Realisatie organisatievisie
Gebiedsgericht werken / werkwijze dorpsplannen
Basisregistratie ondergrond
Functieverbreiding bedrijfsrestaurant
Stelpost Overig (o.a. dorpsplannen; verbinding station-kampstraat-nieuwstraat; dienstverlening)
Inhaal- en kwaliteitslag Digitalisering

Een nadere detaillering kunt u terugvinden in bijlage 2 - beleidstoevoegingen.

13. Aanpassing subsidies sociaalmaatschappelijke en culturele instellingen (N 42)

Jaarlijks bezien wij of er ruimte voor compensatie is voor de loonontwikkeling bij de gesubsidieerde sociaalmaatschappelijke en culturele instellingen. Voorgesteld wordt om ook in 2019 de geraamde subsidie aan deze instellingen te verhogen voor kosten van de cao-ontwikkeling. Dit doen wij naar rato van de personeelskosten van hun begrotingstotaal en op basis van de gemiddelde cao-ontwikkeling van gesubsidieerde instellingen over het afgelopen jaar (1,5% in 2017). Voor latere jaren (2020 en verder) zal jaarlijks bezien worden of er voldoende ruimte is voor compensatie.

Meerjarenraming 2020-2022

Meerjarenraming t.o.v. Programmabegroting 2018

bedragen x € 1.000

Meerjarenraming	Begroting 2019	MJR 2020	MJR 2021	MJR 2022
Saldo Programmabegroting 2018	215	130	117	117
Saldo Programmabegroting 2019	- 3.555	129	324	233

Meerjarenraming

bedragen x € 1.000

Meerjarenraming	Begroting 2019	MJR 2020	MJR 2021	MJR 2022
Begrotingsresultaat voorgaand jaar (t-1)		- 3.555	129	324
Mutaties t.o.v. voorgaand jaar				
Mutaties lasten				
01. Kostenreductie jeugdzorg c.q. bezuinigingopdracht		4.000		
02. Vervangingsinvesteringen en bedrijfsmiddelen		- 190	- 195	- 200

03. Vrijval afschrijvingen	295	335	290
04. Rente	- 62	- 260	58
05. Beleidstoevoegingen 2017 - 2019	- 1.109	- 619	- 1.348
06. Verhoging stelpost Oostelijke rondweg Barneveld	- 380		
07. Vastgestelde subsidiestroom MTB (Schaffelaartheater)	50	25	
08. Ontwikkeling bestuurskosten (60.000+ inwoners)			- 130
09. Ontwikkeling organisatie	- 271	- 35	
Totaal mutaties lasten	2.333	- 749	- 1.330
Mutaties baten			
10. Ontwikkeling algemene uitkering gemeentefonds	910	760	870
11. Groei gemeente	160	160	160
12. Tariefsontwikkeling belastingen en tarieven	150	150	150
13. Afbouw opbrengst precariobelasting kabels en leiding	- 200	- 185	
14. Kostendekkendheid grafrechten	59	59	59
15. Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	272		
Totaal mutaties baten	1.351	944	1.239
Totaal mutaties t.o.v. voorgaand jaar	3.684	195	- 91
Prognose resultaat per begrotingsjaar	- 3.555	129	324

Toelichting meerjarenraming

In de meerjarenraming worden de elementen van bestaand beleid, de beleidstoevoegingen en dekkingsmaatregelen bij elkaar gebracht om te zien of er sprake is van een sluitende meerjarenbegroting. Hierbij is uitgegaan van de actuele en relevante informatie. De meerjarenraming laat een jaarlijks begrotingsoverschot zien.

Toelichting per regel in de meerjarenraming

Regel 1. Kostenreductie jeugdzorg c.q. bezuinigingsopdracht
Zie de 'Toelichting verschillen jaarschijf 2019' (regel 6).

Regel 2. Vervangingsinvesteringen en bedrijfsmiddelen

Ter dekking van de reguliere vervangingsinvesteringen (bedrijfsmiddelen e.d.) is rekening gehouden met een niveau tot een bedrag van € 200.000 per jaar aan afschrijvingslasten in 2022.

Regel 3. Vrijval afschrijvingen

Jaarlijks is een aantal activa volledig afgeschreven. De betreffende jaarlasten vallen het jaar erop vrij ten gunste van het meerjarenperspectief en zijn opgenomen in het meerjarenperspectief.

Regel 4. Rente

Op basis van de kapitaalbehoefte wordt de mutatie van de bijbehorende rentelasten verwerkt. Dit is een saldo van stijgende rentelasten als gevolg van beleidstoevoegingen (investeringen): minder rente-inkomsten voor zover er aanspraak gemaakt wordt op de voorziening grondexploitaties en een daling van rentelasten als gevolg van afschrijving op activa.

Regel 5. Beleidstoevoegingen 2020-2022

Vanuit de Programmabegroting 2018 en de beleidsvoornemens vanuit het coalitieakkoord 2018-2022 'Gemeente Barneveld: Dynamisch - Duurzaam - Verbonden' zijn beleidstoevoegingen zijn overgenomen. Dit zijn de volgende beleidstoevoegingen (met een structurele last):

Programma 1:

- Toekomstbestendige buurthuizen, - kamers, dorpshuizen (incl. huisvesting voedselbank)
- Activiteiten ter voorkoming van relatiebreuken c.q. het beperken van de gevolgen ervan
- Aanpak kindermishandeling
- Maatschappelijke zorg: o.a. aanpak verwarde personen; uitvoering manifest waardig ouder worden

Programma 2:

- Bovenwijkse investeringen
- Uitvoeringsprogramma GVVP
- Dorpspromotie
- Upgrade centrumgebieden (incl. stationsgebied)
- Vrij parkeren vrijdagavond
- Gebiedsopgave Veluwe
- Stelpost Infrastructurele maatregelen (o.a. westelijke rondweg; ongelijkvloerse spoorse doorsnijding Nijkerkerweg; fietsverbindingen)

Programma 3:

- Extra veiligheidsmaatregelen
- Transparante informatie over waardevolle bomen(structuren)
- Stimuleringsregeling sportieve en culturele initiatieven (in brede zin)
- Huisvesting primair onderwijs en gymlokalen Van Lodenstein College
- Sportcomplexen: Norschoten, Roeleneng, Overbeek
- EED-audit duurzaamheid
- Drainage en uitbreiding de Plantage
- Landschap natuur en biodiversiteit
- Speelruimtebeleidsplan
- Intensivering groot onderhoud wegen incl. areaal uitbreiding
- Stelpost Cultuur (o.a. Oranjeverenigingen, 4- en 5 mei vieringen)
- Stelpost Opgave duurzaamheid (o.a. regionale voedselvisie en circulaire economie; asbestdaken; CO2 prestatieladder; Energieloketten)
- Inhaal- en kwaliteitslag Veiligheidstaken (juridisch) en Coördinatie projecten fysieke domein

Programma 4:

- Digitalisering naar 2020
- Wijk- en gebiedsregisseur (ondersteuning wijken en dorpen)
- Realisatie organisatievisie
- Gebiedsgericht werken / werkwijze dorpsplannen
- Basisregistratie ondergrond
- Functieverbreding bedrijfsrestaurant
- Stelpost Overig (o.a. dorpsplannen; verbinding station-kampstraat-nieuwstraat; dienstverlening)
- Inhaal- en kwaliteitslag Digitalisering (incl. coördinatie bekendmakingen)

De incidentele lasten worden binnen de reguliere exploitatie gedekt vanuit incidentele middelen. Het saldo wordt vervolgens verrekend met de algemene reserve.
Zie bijlage 2- beleidstoevoegingen voor een nadere detaillering.

Regel 6. Verhoging stelpost rondweg Barneveld-Oost

Vanaf de Programmabegroting 2017 is een stelpost ter grootte van € 620.000 opgenomen. Zoals eerder afgesproken, willen wij deze stelpost in 2020 verhogen naar € 1.000.000. De opgenomen stelpost voorziet om toekomstige lasten van rente en afschrijving te dekken. Op basis van de lopende onderzoeken zal een definitief voorstel gedaan worden, waarbij rekening gehouden wordt met co-financieringsmogelijkheden.

Regel 7. Vastgestelde subsidiestroom MTB (Schaffelaartheater)

Met het raadsbesluit van 22 maart 2017 is de subsidiestroom naar het Schaffelaartheater vastgesteld aflopend naar een structureel bedrag van € 250.000. Vanwege de gewijzigde en vastgestelde governancestructuur verstrekt de gemeente het subsidie niet meer rechtstreeks aan Schaffelaartheater BV, maar aan MTB BV, die het vervolgens als een exploitatiebijdrage doorzet naar Schaffelaartheater BV. In deze regel van de meerjarenbegroting is rekening gehouden met de afloop van de oorspronkelijke stelpost van € 350.000 naar het subsidie van € 250.000.

Regel 8. Ontwikkeling bestuurskosten (60.000+ inwoners)

In de komende periode zal onze gemeente de grens van 60.000 inwoners gaan passeren. Als dat gebeurt, dan stijgt de wettelijk voorgeschreven beloning van onze bestuurders (burgemeester, wethouders, raadsleden) en neemt ook, bij de eerst volgende lokale verkiezingen, het aantal raadszetels met 2 toe. De kosten die hiermee gemoeid zijn, ramen wij op zo'n € 130.000.

Regel 9. Ontwikkeling organisatie

In het voorgaande onderdeel 'Toelichting verschillen jaarschijf 2019' is een toelichting gegeven op de toegenomen kosten van de organisatie in 2019. Wegens de gekozen fasering van deze toename is in deze regel de structurele doorwerking van de kosten in de jaren 2020 en 2021 weergegeven.

Regel 10. Ontwikkeling algemene uitkering gemeentefonds

Voor de raming van de uitkering van het gemeentefonds is aangesloten bij de septembercirculaire 2018. Hierin zijn de gevolgen van het Regeerakkoord en het interbestuurlijk programma verwerkt. Enkele belangrijke en verwachte uitspraken over een aantal onderwerpen zijn hierin genoemd. Bevestigd zijn onderwerpen als de verbrede, gehanteerde normeringssystematiek, verwachte accessen tot en met 2022, een gedeeltelijke overheveling van de specifieke uitkering Sociaal Domein naar de Algemene Uitkering, invoering van een abonnementstarief WMO en invoering van een eenmalig Fonds tekortgemeenten jeugd/WMO. Daarnaast is een belangrijk element in de circulaire de substantiële accessen, waarbij deze vanaf de maartcirculaire 2018 via de meicirculaire 2018 naar de septembercirculaire 2018 een licht afnemende tendens zien, maar per saldo nog altijd een positieve ontwikkeling. Voor de gemeente Barneveld loopt dit in de periode 2020-2022 op tot zo'n € 2,5 miljoen.

Regel 11. Groei gemeente

Door toename van het aantal woningen (gemiddeld 500) en het per saldo stijgende inwoneraantal (gemiddeld 800) zullen de inkomsten jaarlijks stijgen, verminderd met de stelpost voor autonome groei van € 50.000 per jaar.

Regel 12. Verhoging OZB (inflatie)

In het meerjarenperspectief is een verhoging van de OZB voor de jaren 2020-2022 met jaarlijks 1,00% opgenomen ter compensatie van de inflatie. Het percentage van 1,00% is bepaald op basis van de vijfjarig gemiddelde inflatie. Bij de Kadernota 2020-2023, zal het vijfjaarsgemiddelde geactualiseerd worden en zullen wij u zo nodig een voorstel doen tot aanpassing van dit percentage.

Regel 13. Afbouw opbrengst precariobelasting kabels en leiding

Met de vaststelling van wetgeving ten aanzien van de afschaffing precariobelasting in de Eerste Kamer is deze periode verkort tot 2021. Dit betekent dat onze gemeente met ingang van 2022 € 1,4 miljoen aan lagere opbrengsten in de exploitatiebegroting heeft. In de Kadernota 2018-2021 is opgenomen dat de vaste storting in de algemene reserve (ter grootte van € 800.000) per 2022 ter dekking komt te vervallen. Daarnaast is de resterende € 600.000 van de wegvallende baten, in tranches van € 200.000 voor de jaren 2019, 2020 en 2021, opgenomen. Daarmee voorziet het college in het laatste jaar van deze coalitieperiode in dekking voor de toekomstig wegvallende inkomsten uit precariobelasting op kabels en leidingen.

Regel 14. Kostendekkendheid grafrechten

In deze Programmabegroting is het voorstel opgenomen om de grafrechten met ingang van 2019 verder kostendekkend te maken. Hiermee is in 2018 een begin gemaakt. We betrekken daarbij alle toe te rekenen kosten inclusief de toekomstig te maken kosten voor bijvoorbeeld de uitbreiding van de Plantage. Wij stellen daarbij voor om de tarieven van het begraven en onderhouden met zo'n 7% per jaar te laten stijgen de komende vijf jaren. Met deze tariefsontwikkeling wordt het huidige tekort en de toekomstig verwachte kosten (zie ook de beleidstoevoegingen) gedekt.

Regel 15. Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

In de analyse van het jaar 2019 is aangegeven dat de kosten van de afvalstoffenheffing stijgen. Na de verhoging van de afvalstoffenheffing in 2019, bedraagt het kostendekkendheidspercentage 93%. In 2019 blijven wij kostenontwikkeling nauwgezet volgen. In 2020 zullen, zonedig, de extra verwerkingskosten worden doorbelast. Het effect om weer richting kostendekkendheid (hetzij door kostenreductie, hetzij door tariefsontwikkeling) te komen is in deze regel opgenomen.

Programma's

1. Participatie & Ondersteuning

Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

Wij willen dat inwoners van de gemeente Barneveld optimale kansen krijgen op het ontwikkelen of bevorderen van zelfstandigheid en daarmee op deelname aan de samenleving. Wij streven naar een samenleving waarin iedere inwoner naar vermogen meedoet, waarin mensen zich met elkaar verbonden weten. En we zorgen voor een professioneel vangnet. Eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid vormen hierbij het uitgangspunt. Omzien naar elkaar en onderlinge zorgzaamheid zijn van groot belang. Hierin zit de drieslag zelf – samen – gemeente. Het motto voor beleid en uitvoering binnen het sociaal domein is: op eigen kracht waar mogelijk, ondersteuning en hulp indien nodig. Dit sluit aan op de feitelijke ontwikkeling in de samenleving, waarin inwoners steeds meer zaken zelf of in nieuwe groepsverbanden organiseren.

Om de samenredzame samenleving verder vorm te geven zetten we in op:

- Optimale mogelijkheden voor zelfontplooiing en talentontwikkeling.
- Meer dan nu inzetten op de potentie voor het signaleren van hulpvragen in de samenleving.
- Versterken van de sociale cohesie tussen groepen en individuen in de samenleving.
- Zorgvuldig omgaan met onze vrijwilligers en mantelzorgers;
- Er voor zorgen dat iedere inwoner de hulp en ondersteuning die nodig is daadwerkelijk en tijdig krijgt.

Daarbij streven we naar een sociaal en betaalbaar gevarieerd voorzieningenaanbod (onderwijs, sport, cultuur en hulp & ondersteuning) dat meebeweegt met de behoeften en de mogelijkheden van de inwoners, waarbij de specifieke situatie per dorp, wijk of buurt kan verschillen. De behoefte aan voorzieningen bepalen we aan de hand van demografische gegevens en kengetallen, maar vooral ook in overleg met de samenleving om een passend en gevarieerd aanbod te borgen. De gemeente heeft veel invloed op de kwaliteit van veel voorzieningen, maar veel minder op het sociale effect ervan. Om meer recht te doen aan de verschillende rollen van voorzieningen, stellen we bij het organiseren van voorzieningen het doel en de inhoud (functie) van de voorzieningen centraal met in het bijzonder aandacht voor de bijdrage aan sociale cohesie. De fysieke plek en de organisatie zijn daaraan ondergeschikt en worden in overleg met de betrokken partijen op een slimme manier efficiënt benut en geregeld.

Ontwikkelingen en uitwerkingsrichting

Positief opgroeien en opvoeden

In de gemeente Barneveld wonen verhoudingsgewijs veel kinderen en jongeren. Ouders ervaren de gezondheid van hun kind als goed. Het overgrote deel van de tieners ervaart zijn gezondheid ook als goed. Ze zijn positief over de toekomst en tevreden met hun leven. Er ligt dus een prachtige basis voor zelfredzaamheid.

Toch zijn er helaas ook jeugdigen voor wie dit niet zo vanzelfsprekend is. Psychosociale problemen binnen een gezin (bijvoorbeeld scheiding), huisvesting, armoede en schulden spelen daarbij een belangrijke rol. Soms is de ervaren problematiek voor jeugdigen en/of hun ouders zo ernstig of specifiek dat intensievere, langdurende of specialistische ondersteuning nodig is. Voor die kinderen en jongeren en/of ouders die dat nodig hebben, is er een vangnet aan voorzieningen voor professionele, specialistische jeugdhulp. Daarbij signaleren wij een oplopend tekort op het Jeugdhulp budget. De komende jaren gaan we aan de slag met transformatieprojecten. Wij zetten in op een inhoudelijke verbetering van de Jeugdhulp, waarbij de uitgaven hiervan meer in verhouding staan tot de beschikbare middelen.

Investeren in preventie levert op de lange termijn gezondheids- en ook financiële winst op, voor zowel het individu als de maatschappij. Belangrijk is ook problemen bij kinderen en jongeren en in het gezin tijdig te signaleren, zodat er geen jeugdige tussen wal en schip valt.

We hebben een brede visie op onderwijs, leren en ontwikkelen. De school is dé plek waar kinderen kennis en vaardigheden opdoen, hun talenten ontdekken én hun zelfredzaamheid vergroten. We zetten daarom in op het verstevigen van de samenwerking met maatschappelijke partners. Ook zetten we in op preventieve activiteiten voor jeugd en gezin ten aanzien van relatiebreuken dan wel het beperken van de gevolgen daarvan voor kinderen en jongeren.

Daarnaast zetten we in op de aanpak kindermishandeling en andere vormen van huiselijk geweld. Het is hierbij ook van belang om aandacht te hebben voor armoedebestrijding en het voorkomen van schulden.

De gemeente investeert - in aanvulling op de verantwoordelijkheid van ouders - in het versterken en

onderhouden van een jeugdhulpstructuur waarin signalen maximaal worden opgepikt om escalatie van problemen te voorkomen. We versterken de afstemming tussen het passend onderwijs en jeugdhulp om thuis nabij onderwijs mogelijk te maken en voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Jongeren die zonder startkwalificatie de school hebben verlaten, willen we via een outreachende aanpak in beeld krijgen en motiveren aan hun toekomst te werken.

Meedoen naar vermogen

Het Sociaal Cultureel Planbureau verwacht een voortzetting van de trend dat mensen steeds meer contacten hebben in steeds minder tijd. Geavanceerde selectie mogelijkheden maken het ook steeds meer mogelijk gelijkgestemden te vinden buiten de eigen kring. Een consequentie van deze ontwikkelingen is dat veel contacten oppervlakkiger zijn; dat zelfpresentatie belangrijker wordt en intimiteit en authenticiteit minder. Maar ook dat de variëteit aan relaties zal toenemen, nieuwe soorten relaties ontstaan, waarbij soms meer kan worden gedeeld met onbekenden dan met mensen uit de directe omgeving. Ook ontstaan contacten met 'virtuele anderen', zoals robots. Een mogelijke schaduwzijde van de toenemende selectie mogelijkheden is dat verbinding tussen verschillende bevolkingsgroepen zeldzamer wordt en spanningen toe kunnen nemen. Het is van belang dat we hier als gemeente aandacht voor hebben.

Bevordering van sociale en digitale vaardigheden en van financiële redzaamheid is nodig om inwoners (meer) mee te kunnen laten doen.

Cultuur en sport spelen een belangrijke rol bij het bevorderen van participatie: het verrijkt, verbindt en activeert jongeren, volwassenen en ouderen. Dat heeft een positieve invloed op het welzijn van mensen, jong en oud, en op de sociale samenhang in buurten, wijken en dorpen.

We zetten in op meer samenhang en meer doelgerichtheid in het aanbod van de diverse activiteiten; er zal meer samenhang, synergie en focus moeten ontstaan. We stimuleren burger- en andere maatschappelijke initiatieven en brengen bestaande activiteiten en faciliteiten in de praktijk meer met elkaar in verbinding. Daarbij onderzoeken we de mogelijkheden om Be Creative te ontwikkelen.

Samen oud worden

Het aantal kwetsbare ouderen zal in de komende jaren ook in gemeente Barneveld blijven toenemen. Langer thuis wonen met (zo nodig en mogelijk) ondersteuning en zorg nabij en het voorkomen van eenzaamheid zijn belangrijke thema's. Elkaar ontmoeten en (samen) actief blijven is daarbij van belang.

Evenwichtige inzet van informele (vrijwilligers en naasten) en formele (professionals) hulp, zorg en ondersteuning is ook van belang om mensen zo lang mogelijk prettig en veilig zelfstandig te laten wonen. Meer samenwerking tussen welzijns- en zorgaanbieders is nodig voor meer afgestemde, passende ondersteuning en zorg thuis.

Wij onderschrijven het belang van blijvende aandacht, waardering voor én ondersteuning van mantelzorgers en willen meer ruimte bieden voor ondersteuningsvormen die aansluiten bij de behoeften van mantelzorgers ter voorkoming van overbelasting, waaronder respijtopvang.

Welzijn Barneveld biedt vitale én kwetsbare senioren op diverse locaties een ruim aanbod aan ontmoetings- en beweegactiviteiten voor senioren. Uitgangspunt is samen vitaal ouder worden. Met het Steunpunt Mantelzorg worden mantelzorgers ondersteund. Respijtzorg wordt verder ontwikkeld in samenwerking met zorgaanbieders.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat zijn de speerpunten?

1.1 Zelfredzame inwoners

113 Maatschappelijke zorg

Speerpunt respijtopvang in het kader van mantelzorg

Doel (lange termijn)	Voorkomen overbelasting mantelzorgers.
Inhoud	<p>In het kader van samen oud worden is langer thuis wonen, met ondersteuning en zorg nabij en het tegengaan van eenzaamheid van belang.</p> <p>Hulpbehoevende inwoners kunnen langer thuis blijven wonen dankzij de vaak langdurige, intensieve en onbetaalde hulp van naasten. Wij vinden het van groot belang dat deze mantelzorgers ondersteuning wordt geboden om hun taken vol te kunnen blijven houden. Er moet daarbij rekening worden gehouden met de behoeften, mogelijkheden en belastbaarheid van de mantelzorger.</p> <p>Wij zorgen voor een passend algemeen ondersteuningsaanbod waar iedere mantelzorger een beroep op kan doen. Aanvullend bieden wij maatwerkoplossingen waaronder respijtopvang (vervangende zorg en ondersteuning die de mantelzorger 'even op adem' laat komen), waar dat op individuele gronden nodig is.</p>
Financiën	Binnen begroting 2019 (structurele beleidstoevoeging via stelpost uitvoering manifest waardig ouder worden).
Planning	Gedurende 2019 en verder.
Risico's	Mantelzorgers zien zichzelf niet altijd als mantelzorgers waardoor het aanbod aan respijtopvang niet goed onder de aandacht wordt gebracht.

1.2 Sociale en vitale samenleving

122 Sociaal-cultureel werk

Speerpunt Stimulering sportieve en culturele initiatieven (in brede zin)

Doel (lange termijn)	Een sociale en vitale samenleving zijn waarin inwoners zoveel mogelijk meedoen ten aanzien van beweging en cultuurbeleving.
Inhoud	<p>Het streven is dat de gemeente Barneveld een sociale en vitale samenleving is waarin inwoners zoveel mogelijk meedoen. Meedoen in de samenleving, in buurten, wijken en dorpen en meedoen op de arbeidsmarkt. Dit speerpunt wordt verder uitgewerkt in het beleidsplan Sociaal Domein.</p> <p>We vinden het belangrijk om te kijken naar initiatieven, activiteiten en projecten die de maatschappelijke functie van het culturele veld in de gemeente Barneveld versterken en stimuleren om een bredere bijdrage te leveren aan maatschappelijke doelen en cultuurparticipatie, met bijzondere aandacht voor kwetsbaren die niet vanzelfsprekend mee kunnen doen aan cultuur.</p> <p>Cultuur en sport spelen een belangrijke rol bij het bevorderen van participatie: het verrijkt, verbindt en activeert jongeren, volwassenen en ouderen. We onderzoeken de mogelijkheden om Be Creative te ontwikkelen. We vinden het belangrijk dat culturele instellingen goed met elkaar, met andere (amateur) verenigingen en het onderwijs samenwerken. De lokale beweeg- en sportverenigingen vormen het hart voor het beweeg- en sportaanbod. Mensen ontmoeten elkaar en bewegen bij de verenigingen, organiseren en begeleiden er activiteiten. We waarderen de inzet en het enthousiasme van de verenigingen en instellingen.</p>
Financiën	Binnen begroting 2019 (structurele beleidstoevoeging).
Planning	Gedurende 2019 en verder.
Risico's	Niet genoeg middelen om alle initiatieven te honoreren.

123 Volksgezondheid en preventie

Speerpunt positief opgroeien en opvoeden

Doel (lange termijn)	In Barneveld krijgen alle kinderen de kans om zich te ontwikkelen en om zo gezond, veilig en kansrijk mogelijk thuis op te groeien.
-----------------------------	---

Inhoud	<p>Het is belangrijk om de talenten van kinderen en jongeren te laten ontdekken en te helpen ontplooiën. Om ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen en kunnen groeien naar zelfstandigheid, is de pedagogische kwaliteit van de omgeving essentieel. Daarin spelen niet alleen ouders een belangrijke rol, maar ook medeopvoeders zoals kinderopvang en school, jeugd- en jongerenwerk, cultuurmakers en sportverenigingen.</p> <p>In de groei naar zelfstandigheid zetten wij in op het voorkomen van en hulp bij opgroei- en opvoedproblemen bij jongeren.</p> <p>Via het CJG, VGGM en gemeente worden burgers objectief geïnformeerd over het vaccineren. Daarnaast krijgen alle ouders van nieuw geboren baby's naast de bestaande informatie een informatief 'vaccinatieconsult' bij de jeugdarts (pilot). Hierbij wordt informatie gegeven over het Rijksvaccinatieprogramma, kunnen ouders vragen stellen en wordt een aantal zaken structureel doorgenomen.</p> <p>Maatschappelijke en sociale knelpunten die een negatieve invloed hebben op de ontwikkeling van het kind pakken wij met urgentie aan, zoals de negatieve gevolgen van de toenemende (v)echtscheidingen. Ouders en kinderen kunnen rekenen op laagdrempelige hulp en ondersteuning uitgaande van de eigen kracht van gezinnen en het netwerk. Het Centrum voor Jeugd en Gezin als netwerkorganisatie krijgt een leidende rol om de effectiviteit van vroegtijdige signalering te vergroten door de coördinatie en samenhang binnen het preventieve voorveld te organiseren.</p> <p>Daarnaast willen wij samen met lokale partners uit het voorliggende veld (zoals CJG, Welzijn Barneveld, huisartsen, kindcentra, maatschappelijk werk, wijkverpleegkundigen, jeugdartsen, scholen, maar ook verloskundigen en kraamzorg) intensiever samenwerken aan een omgeving waarin kinderen optimaal tot hun recht komen door in een gezamenlijk platform allianties te sluiten en te werken aan prioritaire thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> Jeugdhulp & Passend Onderwijs Alcohol & drugs Echtscheiding Beweging Laaggeletterdheid Kindermishandeling Kansrijke Start <p>Met een intensivering van de samenwerking binnen het preventieve voorveld (platform) willen wij vernieuwing en vroegsignalering binnen de Jeugdhulp bevorderen. Ook zetten we in op preventie binnen de schuldhulpverlening met als doel een gezonde financiële situatie van huishoudens te bevorderen. Binnen het project vroegsignalering wordt nauw samengewerkt met Woningstichting Barneveld en maatschappelijk werk.</p>
Financiën	Binnen begroting (structurele beleidstoevoeging).
Planning	De alliantie waarin alle benodigde disciplines uit het voorveld samenwerken zal eind 2019 opgezet zijn.
Risico's	De overheid kan preventief niet eenvoudig inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer van burgers. Daarnaast is het effect van inzet lastig aantoonbaar te maken middels onderzoek en ontstaan crisissituaties vaak omdat situaties in de taboesfeer blijven.

1.3 Gemeentelijk vangnet

132 Voorzieningen inwoners met een beperking en jeugdhulp

Speerpunt Transformatie specialistische jeugdhulp

Doel (lange termijn)	Inhoudelijke verbetering van de Jeugdhulp waarbij de hulp en ondersteuning zo thuis mogelijk wordt aangeboden. Daarnaast moeten de uitgaven voor Jeugdhulp meer in verhouding staan tot de beschikbare middelen voor de jeugdhulptaken.
-----------------------------	---

Inhoud	<p>Sinds de decentralisatie van 2015 zijn wij bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor alle jeugdhulp in de gemeente Barneveld.</p> <p>Wij zorgen ervoor dat jongeren en ouders de juiste hulp ontvangen en direct op juiste plek terecht komen door goed te luisteren naar hun wensen en behoeften. Wij maken afspraken met de hulpaanbieders om de continuïteit van ondersteuning te borgen. De gewenste relatie tussen hulpmedewerker en kind/ouders is hierbij een cruciaal onderdeel. Specifieke aandacht gaat uit naar groepen waar de problemen het grootst zijn zoals kinderen binnen het onderwijs, pleeggezinnen en jongeren op weg naar zelfstandigheid.</p> <p>Om de jeugdhulp te intensiveren hebben we met de zeven samenwerkende gemeenten (Jeugdregio FoodValley) een gezamenlijke aanpak geformuleerd. Dit viel samen met het verschijnen van het landelijke Actieprogramma Zorg voor Jeugd. De thema's uit het - Actieprogramma bleken goed aan te sluiten en daarom is besloten om aan te sluiten bij deze thema's en onze focus uit te werken in een regionaal Transformatieplan. De projecten hebben betrekking op:</p> <p>Afbouwen residentiële hulpverlening door afschalen en voorkomen van opschalen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minder GGZ door anders en beter samen te werken met en op school - Minder uithuisplaatsing na een crisis - Begeleiding van jeugdigen van 18- naar 18+ - Doorontwikkeling regiefunctie - Afbouw begeleiding/behandeling/groep <p>Met bovengenoemde projecten willen wij werken aan een inhoudelijke verbetering van de hulp en ondersteuning. Daarnaast moeten de projecten ook een kostenreductie opleveren, zodat de uitgaven voor Jeugdhulp meer in verhouding staan tot de beschikbare middelen voor de jeugdhulptaken.</p>
Financiën	Om een extra impuls te geven aan innovatie en de implementatie van vernieuwingen vragen we subsidie aan uit het Transformatiefonds voor de projecten. De projectkosten zijn tijdelijk en leiden niet tot structurele uitgaven.
Planning	Het Transformatieplan Jeugdhulpregio FoodValley is een programmaplan voor de komende drie jaar (2019-2021).
Risico's	De bovengenoemde projecten worden samen met partijen uit het jeugdveld uitgewerkt maar vormen geen garantie voor kostenbeheersing. De ontwikkelingen binnen de Jeugdhulp zijn lastig te voorspellen en vaak een gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen. De tekorten zullen zeker oplopen wanneer wij niks doen.

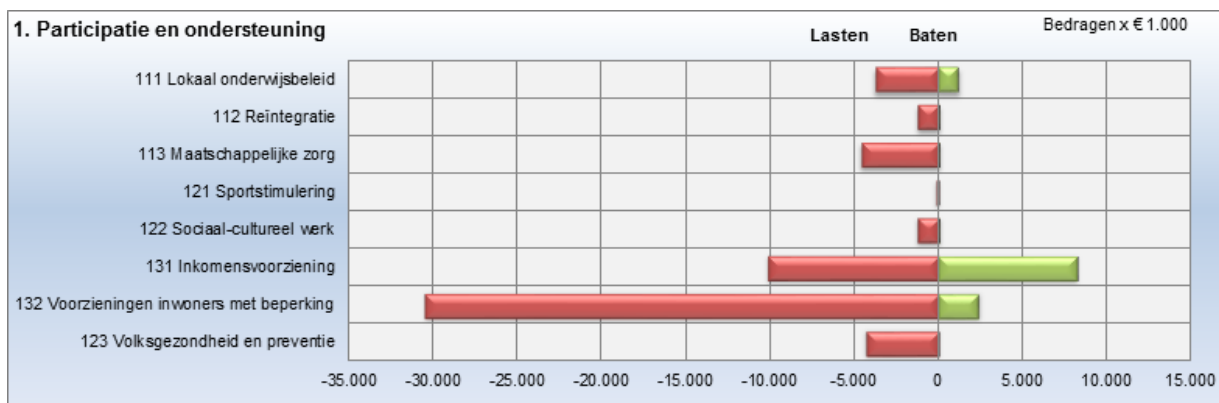
Wat gaat het kosten?

Financiële tabel

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning	Begroting 2019				Saldo
	Beleidsdoelstellingen		Overig		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Saldo van baten en lasten					
1.1 Zelfredzame inwoners	- 60	-	- 9.592	1.315	- 8.338
111 Lokaal onderwijsbeleid	-	-	- 3.792	1.245	- 2.548
112 Reïntegratie	-	-	- 1.241	20	- 1.221
113 Maatschappelijke zorg	- 60	-	- 4.559	50	- 4.569
1.2 Sociale en vitale samenleving	- 95	-	- 5.626	29	- 5.692
121 Sportstimulering	- 45	-	- 109	-	- 154
122 Sociaal-cultureel werk	-	-	- 1.246	29	- 1.217
123 Volksgezondheid en preventie	- 50	-	- 4.271	-	- 4.321
1.3 Gemeentelijk vangnet	-	-	- 40.580	10.660	- 29.919
131 Inkomensvoorziening	-	-	- 10.126	8.225	- 1.901
132 Voorzieningen inwoners met beperking	-	-	- 30.454	2.436	- 28.018
Saldo van baten en lasten	- 155	-	- 55.798	12.004	- 43.949
Resultaat	- 155	-	- 55.798	12.004	- 43.949

Lasten en baten per beleidsproduct

2. Bedrijvigheid & Bereikbaarheid

Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

Een gezond bedrijfsleven en voldoende werkgelegenheid dragen bij aan het welvaarts- en voorzieningenniveau in de gemeente. In onze gemeente ligt daarvoor een sterke basis, met als kansrijke sectoren agro-food, logistiek, ICT en recreatie en toerisme. Om die kansen te benutten blijven wij veel aandacht geven aan het vestigingsklimaat in onze gemeente. Immers de dynamiek is groot en wordt permanent beïnvloed door de markt, politiek en innovaties in processen en technieken, zoals bijvoorbeeld de digitalisering en duurzaamheidseisen. Wij zijn daarom in permanent overleg met bedrijfsleven en kennisinstellingen om de juiste voorwaarden te scheppen waarbinnen bedrijven zich flexibel kunnen aanpassen aan de veranderende omstandigheden en daarmee hun concurrentiepositie behouden.

Voor de agro-food-keten willen wij een sterke partner zijn in de regio FoodValley en voorop lopen in innovatie en verduurzaming van voedselsystemen en waardevermeerdering van het agrarisch product (zie hiervoor ook programma 3). We kiezen ook voor uitbouw van recreatie en toerisme, waarbij de profilering plaatsvindt als onderdeel van de Veluwe promotie. Er is ruimte voor vernieuwing ten behoeve van toekomstbestendige verblijfsrecreatie. Voor de detailhandel werken wij aan aantrekkelijke geconcentreerde winkelcentra in Barneveld en Voorthuizen, waarbij wij meewerken aan differentiatie in branchering en voorzieningen afgestemd op bijzondere doelgroepen. Wij zetten in op begeleiding en ontwikkelen van ondernemersvaardigheden en passende werklocaties voor ZZP-ers.

De inwoners en bedrijven zijn gebaat bij een uitstekende bereikbaarheid over de weg, het openbaar vervoer en de digitale snelweg. In het verlengde daarvan ligt de doorstroming van het verkeer en verkeersveiligheid. Dit is niet alleen belangrijk voor de bereikbaarheid van de uiteenlopende locaties, maar draagt ook bij aan de kwaliteit van het milieu en de directe woon- en leefomgeving. Wij zetten derhalve in op:

- Een aantrekkelijk ondernemingsklimaat;
- Een brede en evenwichtige bedrijvigheid en werkgelegenheid;
- Een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

Ontwikkelingen en uitwerkingsrichting

Behoeftte aan bedrijventerreinen

Door de aantrekkende economie hebben bedrijven een toenemende groei-behoeftte. Deze groei-behoeftte manifesteert zich ook bij bedrijven die nu al groter dan zijn dan 1.000m². Door het beschikbaar komen van nieuwe uitbreidingslocaties voor bedrijven verdient het aanbeveling om de kwaliteit van de bestaande bedrijventerreinen op een duurzame wijze op peil te houden. De kantorenmarkt trekt weer aan en er is vraag naar passende ontwikkelingsmogelijkheden voor nieuwe kantoren. Ook de kleinere kernen hebben behoefte aan lokale werklocaties. In dit kader geven wij in 2019 invulling aan de initiatieven bij de kernen Stroe en Voorthuizen. Verder speelt de vraag welke vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden het buitengebied biedt

voor niet-agrarische bedrijven nadrukkelijker een rol, nu steeds meer agrarische bedrijven stoppen.

Innovatie food-sector

In 2018 is op landelijk niveau door een veelheid aan partijen ingezet op een transitie van de landbouw, of beter gezegd, van ons voedselsysteem. Korte ketens en het tegengaan van verspilling zijn daarbij belangrijke thema's. In Europa is nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid in voorbereiding en het Ministerie van LNV heeft zijn langjarige "landbouwvisie" gepresenteerd. Duidelijk is dat 'Food' nadrukkelijker op de agenda staat en ook in onze gemeente een belangrijk thema voor de komende jaren is.

Vestigingsklimaat en toerisme

De laatste jaren is het winkelcentrum van de kern Barneveld aantrekkelijker geworden. Nu de rondweg om Voorthuizen bijna gerealiseerd is, is ook gestart met het aantrekkelijker maken van het centrum van Voorthuizen. Natuurlijk in nauw overleg met de stakeholders. Er zijn veel initiatieven en activiteiten in de winkelcentra, wat positief is voor consumenten, bezoekers en toeristen. De komende periode willen we meer samenhang aanbrengen in de evenementen, de verschillende kernen in de gemeente duidelijk profileren en hier eenduidig over communiceren. Ook zetten we in op de doorontwikkeling van het toeristisch recreatief product Barneveld.

Mobiliteit en bereikbaarheid

De gemeente Barneveld is de op twee na grootste gemeente van de Veluwe. De ambitie van de gemeente is om tot 2040 door te groeien naar zo'n 70.000 inwoners. Daarnaast is Barneveld een gemeente waar dagelijks veel mensen naar toe komen om er te werken; het bedrijventerrein Harselaar wordt de komende jaren verder uitgebreid. Barneveld telt veel bedrijven in de agro- en transportsector waarbinnen sprake is van steeds groter en zwaarder wordend materieel. Het is een grote opgave om het (toenemende) verkeer in goede banen te leiden.

Het succes van het mobiliteitsbeleid wordt bepaald door de mate waarin het erin slaagt de bereikbaarheid te verbeteren en de overlast van mobiliteit in te dammen. Daar hoort ook het verbeteren van parkeergemak bij. Daarnaast heeft het mobiliteitsbeleid ook als doel om mobiliteit betaalbaar en beschikbaar te houden voor kwetsbare groepen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat zijn de speerpunten?

2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat

211 Promotie economie

Speerpunt Dorpspromotie

Doel (lange termijn)	Er voor zorg dragen dat de gemeente Barneveld een aantrekkelijke gemeente is om te wonen, te werken en te recreëren en dit op de juiste wijze uitdragen middels juiste promotie en evenementen.
Inhoud	Er is een eerste aanzet opgesteld voor dorpspromotie. Dit plan is op interactieve wijze, mede met tussenkomst van de raad, tot stand gekomen. De komende periode wordt dit plan herijkt, mede met inachtneming van het coalitieakkoord. Dit plan zal ter kennisname naar de raad gaan en vervolgens worden uitgevoerd.
Financiën	Binnen de bestaande begroting is t/m 2020 €50.000,-- per jaar beschikbaar voor de uitvoering van citymarketing. Dit budget kan worden aangewend voor de het opstellen van dorpspromotie. Een structurele beleidstoevoeging dorpspromotie vanaf 2020 is opgenomen voor de uitvoering van dit beleid. Voor dorpsfevenementen is een incidentele beleidstoevoeging opgenomen.

Planning	Vaststelling kaders 1e kwartaal 2019, t/k naar de raad. Uitvoering kaders 2e en 3e kwartaal 2019
Risico's	N.v.t.

Speerpunt Innovatie food-sector

Doel (lange termijn)	Het stimuleren van economische activiteiten binnen de Barneveldse foodsector.
Inhoud	In overleg met de sector zal een kadernotitie worden opgesteld met daarin de rolverdeling (bedrijfsleven, onderwijs en gemeente) en belangrijkste acties voor een verdere ontwikkeling van de foodsector.
Financiën	De verwachting is dat het opstellen van de kadernotitie een bedrag van € 10.000,- vergt. Dit bedrag is binnen de bestaande begroting (promotie economische bedrijvigheid) beschikbaar.
Planning	3e kwartaal 2019: notitie gereed
Risico's	N.v.t.

Speerpunt Innovatiebevordering

Doel (lange termijn)	Innovatie binnen de diverse geledingen van het Barneveldse bedrijfsleven ondersteunen door de verbinding te maken tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid
Inhoud	Uitvoering geven aan diverse uitvoeringsprojecten waaronder: - Barneveld tomorrow (binden HBO-ers) - HAN onderzoek naar de nieuwe innovatieve marktkansen voor het product ei, met name in Duitsland maar ook mondiaal. - uitvoering BTO (versterken aansluiting onderwijs arbeidsmarkt, vraaggericht opleiden)
Financiën	BTO (bedrijfstechniek opleiding) vergt €15.000,- voor uitwerking businessplan, dit is binnen de bestaande begroting beschikbaar. Verder is voor innovatie een incidentele beleidstoevoeging opgenomen.
Planning	Uitvoering in 2019
Risico's	Gebrek aan beschikbare middelen

Speerpunt Recreatie en toerisme

Doel (lange termijn)	Het verbeteren van het concept voor het vermarkten, verknopen en verbinden van het toeristisch product Barneveld, ten einde meer toeristische overnachtingen te realiseren.
Inhoud	Samen met Go Barneveld en de Veluwe alliantie werken aan de doorontwikkeling van het toeristisch recreatief product Barneveld. Hierbij worden o.a. de projecten Wisent en ontwikkeling hippisch toerisme opgepakt gecontinueerd.
Financiën	Binnen de bestaande begroting is met ingang van 2019 €110.000 beschikbaar voor de toeristische promotie (subsidie Go Barneveld en VisitVeluwe) van Barneveld. Daarnaast is binnen de bestaande begroting €25.000 beschikbaar voor toeristische projecten. Dit budget is toereikend voor 2019.
Planning	In het 1e kwartaal 2019 zijn de jaarplannen van VisitVeluwe en Go Barneveld en daarmee de speerpunten van de toeristische promotie 2019 bekend.
Risico's	N.v.t.

2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden

221 Economisch structuurbeleid

Speerpunt Poultry Expertise Centre

Doel (lange termijn)	Versteviging van kennis en innovatie in de pluimveesector en uitbouw huidige campus voor kenniscentrum gezelschapsdieren
-----------------------------	--

Inhoud	Campus ontwikkeling en verdere intensivering van nationale en internationale profilering van het PEC alsmede verdere uitbouw van het PEC als coördinatiepunt voor de fijnstofproblematiek/emissiereductie. Hierbij zal aansluiting gezocht worden op een verlenging van de kennisas FoodValley waarbij het PEC de functie van poultry-centre binnen de triple-helix samenwerking gaat vormen. Tevens zal een businessplan worden ontwikkeld voor de periode na 2019.
Financiën	Eenmalige subsidiering heeft reeds plaatsgevonden voor de planperiode 2016- 2019. Na 2019 zal het PEC selfsupporting zijn voor wat betreft de huidige activiteiten. Mogelijk dat op projectbasis nog co-financiering zal plaatsvinden.
Planning	Medio 2019 zal het businessplan gereed zijn. Mei 2019: voorstel hoe om te gaan met publieke taak PEC
Risico's	N.v.t.

Speerpunt Revitalisering Harselaar-Oost

Doel (lange termijn)	Alle bedrijventerreinen in de gemeente hebben een verzorgde uitstraling, beschikken over adequate functionaliteiten voor de gevestigde bedrijven en sluiten goed aan op de geplande uitbreidingen.
Inhoud	In 2019 worden de onderzoeken en ontwerpen gemaakt voor het bedrijventerrein.
Financiën	Voor de kosten van ontwerp en onderzoek is een bedrag van €50.000 binnen de bestaande begroting beschikbaar.
Planning	In 2019 is het ontwerp voor de openbare ruimte gereed.
Risico's	N.v.t.

Speerpunt Railterminal

Doel (lange termijn)	Het mogelijk maken van de overslag van goederen van weg naar spoor binnen de regio FoodValley door het faciliteren van de realisering van een goederenterminal op bedrijventerrein Harselaar. De rol van de gemeente ligt voornamelijk bij de politieke lobby en het planologisch faciliteren van het project.
Inhoud	In samenwerking met AZ Industrials (dochteronderneming van Vink Holding) geven wij opdracht voor de definitiefase, waarin wordt bepaald hoe de terminal wordt ontsloten vanaf het hoofdspoor en hoe de inrichting eruit gaat zien. Tevens wordt de benodigde investering berekend. Onderzoek wordt uitgevoerd door Berenschot in samenwerking met Prorail en Logitech. Op basis van de definitiefase kan besluitvorming plaatsvinden over de realisering.
Financiën	De kosten voor de definitiefase zijn geraamd op € 450.000,-. De kosten worden gedragen door AZ Industrials, de provincie Gelderland en de gemeente Barneveld.
Planning	Afronding van de definitiefase in het tweede kwartaal 2019
Risico's	Kosten overschrijding door niet geplande extra onderzoekskosten; tegenvallende resultaten waardoor de noodzakelijke investering fors hoger wordt en daardoor het project niet haalbaar zou zijn.

222 Grondexploitatie bedrijventerreinen

Speerpunt Harselaar-Zuid, fase 1B

Doel (lange termijn)	Het scheppen van ruimte voor de vestiging van bedrijven binnen de gemeente Barneveld.
Inhoud	Het ontwikkelen van 25 ha (bruto) bedrijventerrein als onderdeel van Harselaar-Zuid
Financiën	Conform actuele grondexploitatie
Planning	In 2019 wordt het bestemmingsplan ter inzage gelegd.
Risico's	

Speerpunt Harselaar-Centraal

Doel (lange termijn)	Herontwikkeling van het gebied Harselaar-Centraal
Inhoud	De ontwikkeling van het plangebied van Harselaar-Centraal voorziet in combinatie van een uitbreiding van de naastgelegen eierdrogerij aangevuld met reguliere vormen van bedrijvigheid.
Financiën	Getroffen voorziening: € 15,6 miljoen. Daarnaast is tot en met 2013 reeds een verliesneming getroffen op contante waarde van € 2,85 miljoen en is een bijdrage van Heijligers van € 2,00 miljoen ontvangen als bijdrage in het verlies.
Planning	Overdracht plangebied aan Schaffelaarbos zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2019 plaatsvinden.
Risico's	De overdracht van een deel van de grond is gekoppeld aan het verlenen van een milieuvergunning voor uitbreiding van de eierdrogerij. De provincie zal in het kader van de programmatische aanpak stikstof een verklaring van geen bedenkingen moeten verlenen voorafgaand aan de afgifte van de milieuvergunning. Het is op dit moment nog onzeker onder welke condities de provincie akkoord kan gaan met een uitbreiding van de activiteiten van de eierdrogerij.

2.3 Een goede bereikbaarheid

231 Verkeer

Speerpunt Mobiliteitsbeleid

Doel (lange termijn)	Uitvoering geven aan de kernopgaven uit het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan en aan ontwikkelingen op het gebied van vervoerswijzen en onze samenleving.
Inhoud	Conform Maatregelenpakket GVVP 2019.
Financiën	Binnen begroting / Budget GVVP 2018-2021
Planning	- Conform Maatregelenpakket GVVP 2019 - November 2018:Maatregelenpakket 2019 t.k.n. naar Raad i.k.v. besluitvorming begroting 2019. - Maart 2019: Evaluatie Maatregelenpakket 2018 - November 2019: Maatregelenpakket 2020 t.k.n. naar Raad ikv besluitvorming begroting 2020.
Risico's	Aanvullende wensen en maatregelen gedurende het jaar, hebben invloed op planning en budget. Grote wijzigingen (planning of budget) worden aan raad ter besluitvorming (heroverweging) voorgelegd gedurende het jaar. Voortgang van diverse maatregelen is afhankelijk van besluitvorming andere partijen en overheden. We zorgen zo veel mogelijk voor tijdige betrokkenheid, lobby en afstemming met partijen en overheden.

Speerpunt Bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid

Doel (lange termijn)	De bereikbaarheid en verkeersveiligheid van de gemeente Barneveld (en regio) waarborgen door middel van een robuust en veilig wegen- en OV-netwerk met toekomstwaarde en voldoende restcapaciteit.
-----------------------------	--

Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • Startbeslissing MIRT-verkenning A1/A30 en lobby verbreding A1 tussen Voorthuizen-Apeldoorn. • Bepalen tracé Oostelijke Rondweg en uitvoeren MER • Lobby voor een hoogwaardige OV-verbinding tussen Barneveld en Apeldoorn. • Ondersteuning provinciale aanbesteding OV-concessie (Vecht, IJssel, Rijn en Waal) met inachtneming van de wens voor toekomstbestendige OV-verbindingen met en tussen de dorpen. • Lobby voor een kwartierdienst op de Valleilijn. • Investeren in een adequaat fietsnetwerk door optimalisatie van diverse fietsoversteken. • Parkeren in Garderen en Kootwijk en verbeteren parkeergemak Barneveld Centrum. • Anticiperen op de stijgende vraag naar oplaadpunten voor elektrische auto's en fietsen. • Maatregelen centrum Voorthuizen i.r.t. rondweg Voorthuizen. • Verder ontwikkelen fietsparkeren centra Barneveld en Voorthuizen. • Wensen wijken en dorpen o.a. studie doorgaand (zwaar) verkeer in Garderen, Stroe en Kootwijk.
Financiën	Voor gemeentelijke financiële bijdragen t.b.v. realisatie worden t.z.t. aparte voorstellen gedaan (o.a. MER Oostelijke Rondweg). Een verhoging van de stelpost voor de Oostelijke Rondweg naar € 1 mln in 2020 is opgenomen.
Planning	<ul style="list-style-type: none"> • Oostelijke Rondweg: communicatie en participatie stakeholders, uitvoeren MER: opstellen notitie reikwijdte en detailniveau, uitvoeren milieustudies MER, beoordeling commissie MER (MER procedure en participatie stakeholders 2019) • A1/A30: Planning afhankelijk van capaciteit bij Ministerie en RWS. De doorlooptijd van een MIRT Verkenning is doorgaans zo'n 2 jaar. Wellicht dat deze MIRT Verkenning sneller doorlopen kan worden. Het is echter nog niet bekend wanneer een MIRT Verkenning daadwerkelijk opgestart kan worden. • OV-verbinding tussen Barneveld en Apeldoorn: planning afhankelijk van diverse stakeholders. • Fiets en parkeermaatregelen: Studies worden in 2019 gepland (GVVP-maatregelenpakket).
Risico's	Draagvlak partners als Rijk, NS, Provincie etc, doorlooptijd diverse onderzoeken, draagvlak belanghebbenden, financiële haalbaarheid.

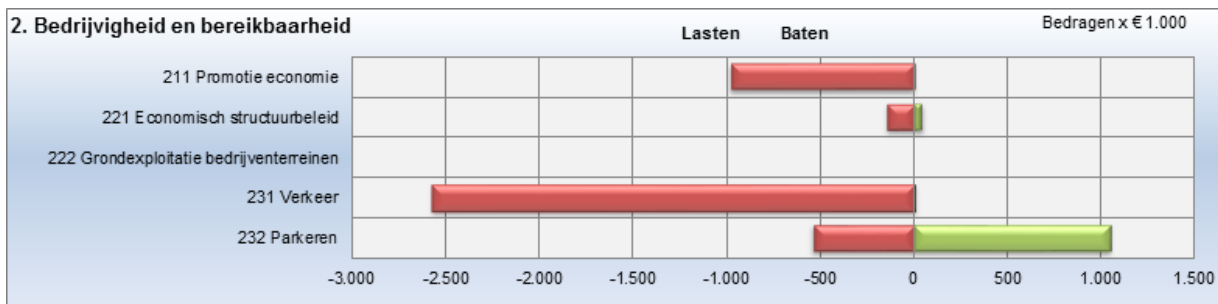
Wat gaat het kosten?

Financiële tabel

bedragen x € 1.000

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Begroting 2019				Saldo
	Beleidsvoevoegingen		Overig		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Saldo van baten en lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	- 160	-	- 822	-	- 982
211 Promotie economie	- 160	-	- 822	-	- 982
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	-	-	- 143	47	- 97
221 Economisch structuurbeleid	-	-	- 143	47	- 97
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	-	-	-	-	-
2.3 Bereikbaarheid	- 115	-	- 3.002	1.058	- 2.059
231 Verkeer	- 103	-	- 2.472	8	- 2.567
232 Parkeren	- 12	-	- 530	1.051	509
Saldo van baten en lasten	- 275	-	- 3.967	1.105	- 3.137
Resultaat	- 275	-	- 3.967	1.105	- 3.137

Lasten en baten per beleidsproduct

3. Woon- en Leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

Nieuwe ontwikkelingen moeten gericht zijn op zowel de demografische ontwikkeling van de gemeente als de economische potentie, die onder andere een gevolg is van de strategische ligging van de gemeente langs belangrijke vervoersassen. Wij willen daarbij de kwaliteiten van natuur en landschap, die een gevolg zijn van de ligging op de flank van de Veluwe en in de verbindingstrook met de Utrechtse Heuvelrug, benutten en waarborgen.

Op basis van de demografische groei, de veranderende samenstelling van de bevolking en technologische ontwikkelingen, gaan wij uit van een groei naar 65.000 – 70.000 inwoners op weg naar 2040, met daarbij passende werkgelegenheid en met behoud van leefbaarheid. Een fraaie leefomgeving en kwalitatieve voorzieningen, met een sterke bijdrage aan de sociale samenhang, zijn daarbij belangrijke factoren. Het voorzieningenniveau in de gemeente en de kernen moet aansluiten bij de bevolkingsgroei en andere maatschappelijke ontwikkelingen.

Voor de beoogde groei dient ruimte te worden gereserveerd, waarbij tevens een bepaalde mate van flexibiliteit in woningen en voorzieningen gerealiseerd dient te worden. Voor (woningbouw)plannen blijft het in stand houden van het 'dorps karakter' en het behoud van de eigen identiteit van de kernen uitgangspunt. Wij willen energieneutrale woningen, deels flexibel aanpasbaar, in wijken met ruim voldoende groen, zonder milieuoverlast en met minder water- en warmteoverlast. Duurzaamheid is een basisprincipe bij locatiekeuzes en inrichtingsplannen, waarbij de gemeente ook ruimte wil bieden aan duurzame groei van de primaire agrarische sector in combinatie met passende nieuwe functies. De gemeente wil een energieneutrale, klimaatbestendige en veilige gemeente zijn.

Tenslotte draagt een goed onderhouden leefomgeving in belangrijke mate bij aan de tevredenheid van bewoners en bezoekers. Daarom wordt ingezet op:

- Een kwantitatief en kwalitatief aanbod van energieneutrale woningen, met meer organische opbouw en variatie in wijken en aandacht voor duurzaamheid en betaalbaarheid;
- Een aantrekkelijke, veilige leefomgeving;
- Adequate voorzieningen, met een sterke bijdrage aan de sociale samenhang.

Ontwikkelingen en uitwerkingsrichting

Wonen

De druk op de woningmarkt is aanzienlijk gestegen. Huizen staan niet lang te koop, huizenprijzen zijn gestegen. Het aanbod en niet de vraag bepaalt momenteel de markt. Er is sprake van schaarste. Zeker voor kwetsbare doelgroepen, starters en senioren. En dan is er ook nog druk op de woningmarkt vanuit omliggende gemeenten.

De gemeente Barneveld streeft een evenwichtige ontwikkeling van de woningmarkt na. Een voorspoedige afzet van huur- en koopwoningen hoort daar bij om zo tegemoet te komen aan met name de lokale markt vraag. Kwantitatief en kwalitatief willen we het aanbod afstemmen op de verschillende doelgroepen die in de gemeente Barneveld woonachtig zijn. De komende periode komen we met diverse onderzoeken en notities om zo adequaat uitvoering te geven aan het vastgestelde woonbeleid. In 2019 worden bijna 600 nieuwe woningen gerealiseerd.

Veiligheid

De afgelopen jaren is het aantal woninginbraken fors teruggelopen van 229 (2013) naar 116 (2017). Ook het totale slachtofferschap vermogensdelicten is fors gedaald (van 9 naar 6%, bron veiligheidsmonitor 2017). Reden om het ingezette beleid onverkort te handhaven en te versterken. Zo zullen, na de evaluatie van de succesvolle pilot met ANPR camera's, meer toegangswegen van deze camera's worden voorzien.

In programma 2 hebben we al gemeld dat evenementen van grote waarde zijn voor de gemeenschap. Tegelijkertijd zien we ook dat evenementen voor overlast kunnen zorgen. Met name met betrekking tot geluid. Op de locaties in de gemeente waar regelmatig evenementen worden gehouden, waarbij versterkte muziek ten gehore wordt gebracht, zal een systeem worden gebruikt om organisatoren te helpen zich aan de in de vergunning opgenomen maximale geluidsnormen te houden. Het verlenen van evenementenvergunningen, met name voor grotere evenementen, wordt complexer. Veiligheidsplannen en calamiteitenplannen maken steeds meer deel uit van de te verlenen vergunning. Wij gaan organisatoren actief ondersteunen bij het opstellen hiervan.

In 2015 onderkennen Bestuurders, Officieren van Justitie, Veiligheidsregio en Politiechefs dat ondermijning zich ook in Gelderland-Midden 'als een veenbrand' (verder) kan verspreiden. Het programma 'Samen Weerbaar' is hieruit voortgekomen, met de volgende drie doelen: herstellen weerbare maatschappij, vergroten weerbare overheid en terugdringen ondermijnende criminaliteit. Bij de aanpak van ondermijning hanteert de gemeente Barneveld deze drie doelen als pijlers van de aanpak en neemt hierbij de regierol.

Huishoudelijk afval

Zoals opgemerkt willen wij het circulair denken ook doorvertalen naar ons afvalbeleid. Doel van het ingezette afvalbeleid was met name het beter scheiden van de fracties, waardoor de hoeveelheid restafval afneemt en goederen en grondstoffen hergebruikt kunnen worden. Dit is nog steeds van belang. Maar niet alleen scheiding van afval is van belang, ook het voorkomen ervan. Ook de inwoner, die aankopen doet, heeft hierbij een eigen rol. In 2019 komen wij met een herijking van het afvalbeleid, waarbij ook afvalpreventie nadrukkelijker een plek krijgt.

De kosten voor het verwerken van huishoudelijk afval, met name restafval, stijgen. Dit als gevolg van de door het Rijk door te voeren stijging van het belastingtarief voor het verwerken van restafval, die boven op de tariefsontwikkeling voor het verwerken van restafval door de ARN komt. Daarnaast nemen de opbrengsten van de deelfracties af. Zo is de prijs van oud papier gedaald. We onderzoeken mogelijkheden voor verdere kostendaling voor het inzamelen van afval. Zo zou de inzameling van oud papier, met verenigingen, op een andere manier vorm gegeven kunnen worden. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van het Right to Challenge principe op het gebied van oud papier inzamelen. Of door op andere terreinen taken van de gemeente over te nemen als dit anders, beter, slimmer en/of goedkoper kan. Of door op andere manieren fondsen te werven of tegenprestaties voor een vergoeding te leveren.

Buitengebied in beweging

Naast de al bekende thema's in het Buitengebied, zoals de Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB), Vitale Vakantieparken en Luchtkwaliteit/Gezondheid, is in 2018 op landelijk niveau door een veelheid aan partijen ingezet op een transitie van de landbouw, of beter gezegd, van ons voedselsysteem. Kringlooplandbouw, circulair, natuurinclusief, eiwittransitie, true cost pricing, korte ketens en het tegengaan van verspilling zijn daarbij de hoofdthema's. In Europa is nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid in voorbereiding en het Ministerie van LNV heeft een langjarige "landbouwvisie" gepresenteerd.

Tegelijk is 2019 het jaar dat de zogeheten "Warme sanering varkenhouderij" uitgevoerd gaat worden, waarbij inmiddels duidelijk is dat er ook een groot budget vrijgemaakt wordt voor innovatie van stalsystemen ten behoeve van emissiereductie. Niet alleen bij varkens, maar ook bij pluimvee en geiten. De Kamerbrief hierover benoemt daarbij expliciet de samenwerking die hiervoor in FoodValley al bestaat.

Ondertussen hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samen het onderdeel Vitaal Platteland uit

het Interbestuurlijk Programma uitgewerkt, waarbij FoodValley als één van de uit te werken regio's is benoemd. En dan wordt er in het kader van het landelijke klimaatakkoord ook nog gewerkt aan een klimaatprogramma voor "Landbouw en landgebruik" waar forse reductiedoelstellingen voor de landbouwsector uit lijken te rollen. De gemeente Barneveld en de Regio FoodValley hebben er veel belang bij om in deze ontwikkelingen een rol te spelen. De agrofoodsector is hier immers een belangrijke economische motor en het buitengebied speelt een belangrijke rol voor ons aantrekkelijke woon- en leefklimaat. We zetten daarom stevig in op deelname aan de genoemde ontwikkelingen, via (landelijke) netwerken. Regionaal werken we, in het kader van het Manifest van Salentein, samen met stakeholders aan concrete projecten die bijdragen aan de transitie in de landbouw. Een voorbeeld hiervan is de ondersteuning van ondernemers die hun bedrijf toekomstbestendig willen maken. Daarnaast werken we aan de voorbereiding van een Regiodeal met het rijk. Het doel daarvan is dat we onder meer een omvangrijke Proeftuin opzetten waarin we in de praktijk werken aan nieuwe oplossingen voor de genoemde ontwikkelingsdoelen, waarbij de (agrarische) voedselvoorziening zoveel mogelijk circulair is door zoveel mogelijk gesloten kringlopen. Als we de Regiodeal sluiten zal er in 2019 forse inzet van de partners in de regio nodig zijn om dit daadwerkelijk van de grond te krijgen.

Omgevingswet

De huidige wetgeving in het fysieke domein sluit niet meer goed aan op huidige en toekomstige ontwikkelingen. Zo richten de regels zich nog onvoldoende op duurzame ontwikkeling en houden ze onvoldoende rekening met regionale verschillen en de behoefte aan maatwerk in concrete projecten. Daarnaast is het huidige omgevingsrecht versnipperd en niet inzichtelijk genoeg. Om beter in te kunnen spelen op de kansen, ontwikkelingen en opgaven die spelen in de fysieke leefomgeving wordt het stelsel van wetgeving voor de fysieke leefomgeving ingrijpend aangepast.

Uitgangspunten voor het nieuwe stelsel zijn het vroegtijdig betrekken van belanghebbenden en het verminderen van de versnippering van beleid en regelgeving. De nieuwe regelgeving beoogt enerzijds een meer samenhangende afweging van belangen op gebiedsniveau en anderzijds een verbetering van de fysieke leefomgeving wanneer de veiligheid, gezondheid of kwaliteit tekort schieten.

De regelgeving in het fysieke domein wordt met de komst van de Omgevingswet herzien en vereenvoudigd. De Omgevingswet is echter veel meer dan een juridische verandering. De Omgevingswet vraagt ook aanpassingen in de werkwijze van de partijen.

Deze verbeterdoelen zullen deels vertaald worden in beleid, besluitvorming en de uitvoeringspraktijk. Dit vraagt onder meer om een integraal afwegingsproces in plaats van een sectorale benadering, meer participatie door burgers en bedrijven en het toepassen van nieuwe instrumenten. Belangrijk is ook de bredere toepassing van ICT, voor het digitaal kunnen doen van aanvragen of meldingen en voor het ontsluiten van regels en beschikbare gegevens over (onderdelen van) de leefomgeving.

Duurzaamheid

In juli 2018 presenteerde het kabinet het nationale Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord bouwt voort op het Energieakkoord en is een uitwerking van het Klimaatakkoord van Parijs. Het Klimaatakkoord heeft één groot doel: om klimaatverandering tegen te gaan willen we in Nederland in 2050 energie neutraal zijn. Nationaal ligt het tussendoel voor 2030 op bijna de helft (49%) minder broeikasgassen uitstoten dan we in 1990 deden. De gemeente Barneveld heeft zich -met de ondertekening van het Gelders Energie Akkoord in maart 2015- gecommitteerd aan een tussendoel van tenminste 55% CO2 reductie in 2030.

Hieruit voortvloeiend moeten alle regio's in Nederland in de zomer van 2019 een Regionale Energie Strategie (RES) aanbieden aan hun provincie en het rijk. Een RES is een regionaal samenwerkingsverband voor de ruimtelijke inpassing van de energietransitie. Bedoeling is hiermee te komen tot een meerjarige programmatische nationale aanpak met landsdekkende regionale strategieën. Met een RES geven de regio's aan welke bijdrage zij aan de CO2 reductie denken te kunnen leveren.

Nu duidelijk is geworden dat aardgaslevering uit Groningen in 2030 stopt, wordt ook de noodzaak voor een versnelling in de verduurzamingsaanpak voelbaar. In dit licht moeten gemeenten uiterlijk in 2020 een warmtevisie gereed hebben, waarin zij het pad aangeven waarlangs zij de warmtevoorziening binnen hun gemeente willen verduurzamen. Voor het realiseren van deze verduurzaming zijn veel partijen betrokken en is vroegtijdige dialoog en gezamenlijke uitwerking van belang. De gemeente is inmiddels gestart met de

Verkenning Aardgasvrij Barneveld. Deze mondt uit in een warmtevisie, die in 2019 aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden. Zowel deze verkenning, als andere studies gaan bouwstenen leveren voor de op te stellen RES. Deze processen vormen mede de aanleiding voor het actualiseren van de lokale energiemix.

Daarnaast worden verschillende trajecten ingezet om de haalbaarheid en realisatie van duurzame energiebronnen in beeld te brengen. Het gaat hierbij om het in beeld brengen van geschikte locaties voor windturbines en locaties voor opstellingen voor zon-energie.

Door de toenemende schaarste en instabiliteit in de wereld zullen de prijzen van energie en grondstoffen gaan stijgen. Ook worden er enorm veel grondstoffen en energie verspild. De gemeente Barneveld wil haar economie samen met het bedrijfsleven meer circulair invullen door meer biobased (hernieuwbare) grondstoffen te gebruiken. De gemeente zal hiervoor samen met het bedrijfsleven een plan van aanpak ontwikkelen waarin de rolverdeling tussen overheid en bedrijfsleven duidelijk is afgebakend en de concrete uitvoeringsacties in de tijd zijn uitgezet.

Het brede karakter van duurzaamheid en de bijbehorende werkzaamheden die organisatiebreed worden uitgevoerd worden opgenomen in het Programma duurzaamheid.

Klimaatadaptatie

Het klimaat verandert. Hoosbuien, hitte en lange droge perioden zijn geen zeldzaamheid meer. Om overlast en schade te voorkomen zijn klimaatadaptatieve maatregelen te nemen. Niet alleen in de openbare ruimte van steden en dorpen, maar ook bij huizen en bedrijven. En ook voor landbouw en natuur in buitengebieden. Bij klimaatadaptatie willen het rijk, de gemeenten, waterschappen en provincies dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. In 2020 moet in alle sectoren klimaatbestendig worden gehandeld. Door het tekenen van het Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie eind 2017 onderschrijven we het belang om in de regio samen te werken aan een klimaatbestendige toekomst.

Vanuit het huidige beleid wordt de al ingezette werkwijze voortgezet om met onder- en bovengrondse afkoppmaatregelen wateroverlast te bestrijden. In combinatie met een integrale herinrichting is zo te komen tot een klimaatbestendige openbare ruimte. In dit verband wordt klimaat onder de aandacht gebracht van bewoners om afkoppmaatregelen op en groener inrichten van particulier terrein te bewerkstelligen. Het is belangrijk dat in de gemeentelijke organisatie en onder inwoners en bedrijven bewustwording omtrent klimaatverandering, -adaptatie en -overlast toeneemt, gevolgd door initiatieven om een klimaatadaptatieve leefomgeving te bereiken.

Landelijk wordt in 2020 van iedere gemeente een plan van aanpak verwacht, dat vertaald is in beleid om bij extreme neerslag schade en overlast zoveel mogelijk te voorkomen. Hieraan gaat op basis van een stresstest een risicodiscussie aan vooraf. Vragen zijn o.a. waar treedt wateroverlast op, in welke mate, welke overlastsituaties worden geaccepteerd, welke niet en waar zijn dan maatregelen te treffen. Naast wateroverlast zijn items droogte, hitte en veiligheid onderwerpen die aandacht verdienen en integraal moeten worden opgepakt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat zijn de speerpunten?

3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)

311 Volkshuisvesting

Speerpunt Uitvoering Woonvisie 2017-2021

Doel (lange termijn)	De Woonvisie biedt een integrerend kader van beleidsdoelen van de gemeente op het terrein van wonen voor de periode 2017-2021, met een doorkijk naar 2030. Het gaat om een strategische beschrijving van doelen, instrumenten, middelen en tijd. Van belang zijn de ontwikkelingen in het Rijks- en EU-beleid als ook de regionale samenwerking binnen FoodValley. Het in de Woonvisie opgenomen uitvoeringsprogramma geeft de agenda / prioritering voor de komende jaren aan.
-----------------------------	---

Inhoud	In de visie is een drietal ambities verwoord: <ul style="list-style-type: none"> • Het faciliteren van de groei van de bevolking • Passende en betaalbare kwaliteit van het wonen • Verdergaande verduurzaming van woningvoorraad en woonomgeving. Door middel van een notitie en op basis van verschillende onderzoeken wordt de stand van zaken geëvalueerd.
Financiën	Binnen de begroting.
Planning	De Woonvisie 2017-2021 'Samen werken aan Wonen' is op 14-12-16 vastgesteld. De voortgang van de behaalde doelen en de uitvoering van het werkprogramma wordt gemonitord en twee jaar na vaststelling van de Woonvisie, zal het tussentijds resultaat geëvalueerd worden. Deze evaluatie komt t/k naar de raad in februari 2019. Mei 2019: herziening Huisvestingsverordening Juli 2019: Onderzoek woningtrends (t/k) Voor- en najaar: rapportage faseren en doseren
Risico's	N.v.t.

312 Grondexploitatie woningen

Speerpunt Veller 2

Doel (lange termijn)	Het bouwen van circa 800 woningen op basis van een marktconform programma, met het planologisch mogelijk maken van bijbehorende maatschappelijke voorzieningen (een schoollocatie).
Inhoud	De werkzaamheden richten zich met name op de volgens clusters: Cluster I: voortzetten en afronden van het woonrijp maken ten behoeve van de 148 woningen. Cluster H: uitgifte gemeentelijke kavels, voortzetten woningbouw (63 stuks) en tijdig woonrijp maken. Locatie naast geplande school aan de Vellerselaan: afronden woonrijp maken. Brug over de Hoenderlaan en over de Barneveldse Beek: afronden werkzaamheden.
Financiën	Conform actuele grondexploitatie.
Planning	Voor cluster I wordt in de 1e helft nog woonrijp gemaakt waarbij zoveel mogelijk de oplevering van de (totaal 148) woningen wordt voorgebleven. Verder afronding van werkzaamheden in het openbaar gebied, o.a. groen aanplant. Bij cluster H wordt voor het hele jaar de woningbouw en het opleveren van de woningen voortgezet. Hierbij is het streven om tijdig de openbare ruimte woonrijp te maken. Ingezet wordt op de - verdere - uitgifte van de gemeentelijke kavels aan particulieren. In het 1e/2e kwartaal wordt het woonrijp maken voor de 9 woningen naast de geplande school afgerond. In het 1e kwartaal wordt het realiseren van de bruggen afgerond.
Risico's	Het niet tijdig halen van de planning/overleg en een negatieve ontwikkeling van de woningbouwmarkt.

Speerpunt De Burgt 2

Doel (lange termijn)	Het realiseren van woningbouw binnen de resterende deelgebieden van de De Burgt.
Inhoud	Deelgebied Woudse Erven I in procedure brengen en vervolgens starten met het bouwrijp maken van dit gebied.
Financiën	CV de Burgt II ontwikkelt dit gebied.
Planning	In het najaar het bestemmingsplan vaststellen en vervolgens bouwrijp maken zodat in 2020 gestart kan worden met de woningbouw. De complexe situatie met de grondeigenaren kan leiden tot vertraging.
Risico's	De ruimtelijke procedure kan vertraagd worden door zienswijzen.

Speerpunt Holzenbosch

Doel (lange termijn)	De toekomstige woonwijk Holzenbosch in het plangebied Voorthuizen Zuid (fase 1) voorziet in 368 woningen met een voorzieningenstrook.
Inhoud	Realisatie van de verschillende woningclusters en fasegewijs woonrijpmaken.
Financiën	Conform actuele grondexploitatie.
Planning	In kwartaal 1 en 2 van 2019 worden de eerste twee woningclusters opgeleverd. Aansluitend wordt gestart met het woonrijpmaken van deze clusters. Gelijktijdig zal worden gestart met de bouw van de woningen in de volgende woningclusters. Met de invulling van de voorzieningenstrook wordt in de eerste helft van 2019 gestart.
Risico's	De ontwikkeling op de woningmarkt.

Speerpunt Bloemendal

Doel (lange termijn)	Het bouwen van circa 1500 woningen op basis van een marktconform programma, met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen.
Inhoud	Het vervolgen van de ruimtelijke procedure voor Bloemendal I (ca 400 woningen en voorzieningen). Het vaststellen van het bestemmingsplan en het starten van het bouwrijp maken.
Financiën	Conform actuele grondexploitatie.
Planning	Vaststelling van het bestemmingsplan september 2019. Vervolgens kan begin 2020 gestart worden met het bouwrijp maken.
Risico's	De ruimtelijke procedure kan vertragen door eventuele bezwaren.

Speerpunt Kootwijkerbroek-Oost

Doel (lange termijn)	Ontwikkeling van een woonwijk (ca. 125 woningen) op basis van een marktconform programma aan de oostzijde van Kootwijkerbroek
Inhoud	Afronden stedenbouwkundig plan en bestemmingsplan in procedure. Opstellen inrichtingstekening en voorbereiding bouwrijpmaken.
Financiën	Conform huidige grondexploitatie.
Planning	Vaststelling bestemmingsplan 2e kwartaal 2019. Civiele planvoorbereiding i.v.m. bouwrijpmaken (vanaf 2e kwartaal 2019).
Risico's	Ruimtelijke procedure kan vertraagd worden door eventuele zienswijzen. Geen medewerking omliggende grondeigenaren.

Speerpunt Wikselaarse Eng

Doel (lange termijn)	Ontwikkeling nieuwe woonwijk "Wikselaarse Eng" met als doel een inhaalslag voor sociale woningbouw te realiseren. Het woningbouwplan omvat maximaal 160 woningen met een substantieel aandeel goedkope woningen om te voorzien in de huisvesting van verschillende doelgroepen.
Inhoud	De woonwijk is bouwrijp gemaakt. In de wijk wordt geen aardgasnet aangelegd. De woningen zullen in twee fasen (2019 en 2020) worden gerealiseerd. Van de 156 woningen worden 87 woningen (56%) in de goedkope sector gerealiseerd.
Financiën	Conform huidige grondexploitatie
Planning	De bouw van de eerste fase (85 woningen) is gestart. Deze woningen zullen voor eind 2019 worden opgeleverd. De bouw van de tweede fase (71 woningen) start in de tweede helft van 2019 (oplevering in 2020). Start woonrijpmaken eerste fase is voorzien in het 4e kwartaal 2019.
Risico's	Tijdige planning

3.2 Aantrekkelijke leefomgeving

321. Veiligheid

Speerpunt High Impact Crimes (focus woninginbraken)

Doel (lange termijn)	<ol style="list-style-type: none">1. Daling van het aantal woninginbraken met 5% in de periode 2019-2022 naar maximaal 100 woninginbraken in 2023, versneld te realiseren door gezamenlijke, integrale aanpak van alle veiligheidspartners.2. De verbeterde veiligheid moet ook als zodanig worden ervaren door de bewoners in de gemeente Barneveld. Dit betekent dat de kans op slachtofferschap vermogensdelicten (waaronder woninginbraak) in 2021 maximaal 5 % bedraagt. (bron: veiligheidsmonitor 2021).
Inhoud	<p>De afgelopen jaren is het aantal woninginbraken fors teruggelopen van 229 (2013) naar 116 (2017). Ook het totale slachtofferschap vermogensdelicten is fors gedaald (van 9 naar 6 %, bron veiligheidsmonitor 2017). Reden om het ingezette beleid onverkort te handhaven en te versterken:</p> <ol style="list-style-type: none">1. In goede afstemming met onze veiligheidspartners politie (opsporing) en justitie (vervolgning) zet de gemeente fors in op preventie, met name:<ul style="list-style-type: none">- inzet van mob-eyes en observatiecamera's in de eigen woning. Mob-eyes melden verdachte situaties direct naar de meldkamer, observatiecamera's melden verdachte situatie's naar de eigen mobiele telefoon. Beiden worden door de wijkagent in woningen geplaatst om de pakkans te vergroten.-de coördinatoren van de ruim 150 whatsappgroepen worden periodiek door de politie getraind in het signaleren en melden van verdachte situaties.- in de landelijke veiligheidsweek (oktober) structurele aandacht via media, scholen, bedrijven en instellingen voor de aanpak van woninginbraken. In deze week ook diverse actie's ter voorkoming van woninginbraken organiseren en uitvoeren.- Tijdens de 'kwetsbare' periode van oktober tot maart organiseren politie en gemeente het Donkere Dagen Offensief. Er worden specifieke maatregelen genomen om HIC-delicten te bestrijden en bewoners extra alert te houden.- Social media (burgernet, blauwe twitteravonden), digitale helingbestrijding en bewustwording (informatiebijeenkomsten in wijken en dorpen, Politiekeurmerk Veilig Wonen en het verstrekken van informatie via website, brochures, flyers en huis aan huis brieven) blijvend als preventiemiddelen inzetten.2. Uitkomsten van de Veiligheidsmonitor komen voorjaar 2021 beschikbaar.
Financiën	Vanuit bestaande veiligheidsbudget
Planning	Eind 2018 zal het nieuwe integrale veiligheidsplan 2019-2022, waarin dit speerpunt is uitgewerkt, aan de raad worden aangeboden (geagendeerd voor februari 2019).
Risico's	geen

Speerpunt Overlast in wijken en buurten (voertuigcriminaliteit en verwarde personen)

Doel (lange termijn)	<ol style="list-style-type: none">1. Een goede balans tussen aantrekkelijke uitgaansgelegenheden en een minimale mate van overlast voor omwonenden, ook rond evenementen.2. Een daling van minimaal 10 % naar maximaal 30 % van de totale overlastbeleving die bewoners ervaren in hun eigen buurt (Bron: veiligheidsmonitor 2021)3. Daling van voertuigcriminaliteit met 5% per jaar naar maximaal 105 aangiften per jaar in 2022 in woonwijken.4. Adequate integrale aanpak verwarde personen.
-----------------------------	---

Inhoud	<p>1.a. Het verlenen van evenementenvergunningen, met name voor grotere evenementen, wordt complexer. Veiligheidsplannen en calamiteitenplannen maken steeds meer deel uit van de te verlenen vergunning. Organisatoren worden hierbij actief ondersteund.</p> <p>1.b. Op die locaties in de gemeente, waar veel evenementen (Bunckmanplein, Theaterplein) worden georganiseerd, zal permanente geluidsmeting worden gerealiseerd. Organisatoren worden hierbij actief betrokken en kunnen actief volgen of hun evenement binnen de in de vergunning vastgestelde decibellen blijft.</p> <p>1.c. aanpak horecaplein Barneveld is volledig gerealiseerd (urinoir, boa inzet, permanente hekwerken). In 2019 zal periodiek overleg met horeca, politie en ondernemers worden gehouden en zal in samenwerking met Koninklijke Horeca Nederland de mogelijkheid tot het invoeren van CHO's (Collectieve Horeca Ontzeggingen) worden uitgewerkt.</p> <p>2.a. Na inwerkingtreding van de Wet Woonoverlast zijn medio 2018 de bijbehorende beleidsregels vastgesteld. De burgemeester zal, waar mogelijk en noodzakelijk, bij ernstige overlastsituaties gebruik maken van zijn handhavende bevoegdheden op basis van de wet Woonoverlast of handhaven op basis van de mogelijkheden die de Woningwet biedt. Heldere werkafspraken met de ketenpartners liggen hieraan ten grondslag.</p> <p>2.b. Wij zullen waar nodig een preventieve last onder dwangsom opleggen na door politie en/of boa's geconstateerde overtredingen van de APV (drugs/inbrekerswerktuigen), met als doel herhaling van dit soort feiten in onze gemeente te voorkomen.</p> <p>3.a. ANPR camera's zijn op diverse toegangswegen zijn aangesloten op het landelijke netwerk van de politie. Na succesvolle evaluatie van de pilot zullen meer toegangswegen van deze camera's worden voorzien.</p> <p>3.b. Whatsappgroepen en buurtwachten zijn een effectief middel om diefstal uit auto's tegen te gaan. Zij zullen waar nodig worden ondersteund met -technische- hulpmiddelen (sensoren, lampen, gerichte informatie van de politie) om meer gericht toezicht uit te kunnen voeren.</p> <p>4. In oktober 2018 beschikken we over convenant sluitende aanpak voor personen met verward gedrag (hierbij inbegrepen de verbinding met beschermd wonen en maatschappelijke opvang). In 2019 zal vanuit dit convenant, waarin ook opgenomen hoe te handelen bij acute situaties, worden gewerkt.</p>
Financiën	Vanuit bestaande veiligheidsbeleid (beleidstoevoeging voor ondersteuning bij aanvragen evenementenvergunningen). Voorstel voor uitbreiding ANPR camera's zal aan de raad worden voorgelegd.
Planning	Februari 2019 zal het nieuwe integrale veiligheidsplan 2019-2022, waarin dit speerpunt is uitgewerkt, aan de raad worden aangeboden.
Risico's	geen

Speerpunt Ondernijning

Doel (lange termijn)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Terugdringen van het verzwakken en misbruiken van de structuur van onze maatschappij dat leidt tot een aantasting van haar fundamenteën en/of van de legitimiteit van het stelsel dat haar beschermt. 2. Vermindering van het aantal illegale hennepkwekerijen door versterkte inspanning bij de opsporing door de politie en de bestuurlijke aanpak van de gemeente.
-----------------------------	---

Inhoud	<p>1.a. In 2015 onderkenden Bestuurders, Officieren van Justitie, Veiligheidsregio en Politiechefs tijdens een bijeenkomst in Ellecom dat ondermijning zich ook in Gelderland-Midden 'als een veenbrand' (verder) kan verspreiden. Dit wordt het 'Pact van Ellecom' genoemd. Hieruit is het programma 'Samen Weerbaar' voortgekomen, met de volgende drie doelen: herstellen weerbare maatschappij, vergroten weerbare overheid en terugdringen ondermijnende criminaliteit. Bij de aanpak van ondermijning hanteert de gemeente Barneveld deze drie doelen als pijlers van de aanpak en neemt hierbij de regierol. Er wordt gewerkt vanuit een gezamenlijk opgesteld ondermijningsbeeld, dat regelmatig wordt geactualiseerd.</p> <p>Er zal een Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) buitengebied worden vastgesteld. In vier stappen worden de betrokken partijen samengebracht, de veiligheidsproblemen geanalyseerd en gezamenlijk afspraken gemaakt over maatregelen. Deze maatregelen worden vervolgens uitgevoerd. De ambtelijke ondersteuning zal hiervoor worden uitgebreid.</p> <p>1.b. Arbeidsuitbuiting heeft betrekking op de uitbuiting van werknemers buiten de prostitutiebranche. Het gaat bij arbeidsuitbuiting om meer dan alleen slecht werkgeverschap. Er is sprake van ernstige en onmenselijke situaties op de werkvloer, maar ook daarbuiten. Denk aan slechte huisvesting van werknemers die uit het buitenland komen, met name op recreatieterreinen. Samen met veiligheidspartners (politie, belastingdienst, douane) zal een controle op onze recreatieterreinen plaatsvinden.</p> <p>1.c. Er is sprake van seksuele uitbuiting wanneer iemand wordt gedwongen om tegen betaling seksuele handelingen met anderen te verrichten. Het omvat onder andere prostitutie en gedwongen seksuele dienstverlening. Speciaal aangewezen politiemensen controleren hierop en melden. Wij treden via bestuursrechtelijke handhaving op.</p> <p>2. Hennepkwekerijen worden overal aangetroffen. Er worden kwekerijen aangetroffen in eengezinswoningen (zowel huur als koop), op industrieterreinen, in bedrijfsverzamelgebouwen, in leegstaande schuren in het buitengebied en op recreatieparken. Na een binnenkomende hennepmelding van de politie past de gemeente Damoclesbeleid toe en wordt overgegaan tot tijdelijke sluiting van panden.</p>
Financiën	Vanuit bestaande veiligheidsbeleid (beleidstoevoeging voor ondermijning).
Planning	Voorjaar 2019 zal het KVO buitengebied worden vastgesteld. Gezamenlijke controle recreatieterreinen vindt voorjaar 2019 plaats. Najaar 2018 zal de werving voor ambtelijke ondersteuning worden ingezet.
Risico's	geen

322 Groen

Speerpunt Duurzame groenstructuur

Doel (lange termijn)	Een robuuste en herkenbare groenstructuur in de gemeente Barneveld en in de afzonderlijke kernen
Inhoud	<p>Door groen van buiten de kern te verbinden met het groen in de kern ontstaat een duurzame groenstructuur die voor herkenning zorgt. Hiertoe zijn in het Groenstructuurplan verbeter voorstellen opgenomen. Concreet denken we te starten met de volgende projecten uit het Groenstructuurplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Bomen op pleinen. •Projecten met betrekking tot waterlopen: meandering, natuurlijke oevers •Recreatieve verbindingen zone Esvelderbeek realiseren als uitloop Barneveld Noord. <p>Naast de concrete projecten uit het Groenstructuurplan willen we ook in reguliere projecten en renovaties mogelijkheden benutten om extra te investeren in de groenstructuur. In 2019 zijn we van plan om de bomen aan de Slotstraat te vervangen, een gedeelte van de bomen aan de Lange Voren en willen we de Rozentuin aan de Amersfoortsestraat herinrichten.</p>
Financiën	€ 150.000 beschikbaar.
Planning	2019 en verder.

Risico's	Geen.
-----------------	-------

323 Begraven

Speerpunt uitbreiding begraafplaats De Plantage

Doel (lange termijn)	Realiseren voldoende begraafcapaciteit.
Inhoud	Optimaliseren huidige capaciteit door graven waar afstand van gedaan is opnieuw uit te geven. Uitvoeren belangstellingstoets. Verbeteren waterhuishouding en aula bestaande begraafplaats. Planontwikkeling uitbreiding begraafplaats.
Financiën	Voor de verbetering van de waterhuishouding en voor de uitbreiding van de begraafplaats is door de raad een krediet verstrekt (opgenomen in overzicht structurele beleidstoevoegingen).
Planning	Verbeteren waterhuishouding: aanbesteding en uitvoering in 2019. Uitbreiding begraafplaats: vaststelling bestemmingsplan (eind 2018/begin 2019), verwerving gronden, uitvoeren onderzoek (archeologisch/water/bodem), vertalen van voorontwerp naar definitief ontwerp, directieraming, faserings/aanbestedingsstrategie, aanbestedingsprocedure.
Risico's	Grondverwerving: geen minnelijke overeenstemming grondaankoop, vertraging door onteigeningsprocedure en hierdoor niet kunnen uitvoeren van onderzoeken in gebied (water/bodem). Vertraging door belemmering in uitbreidingsgebied (archeologie). Vertraging door rechtsmiddelenprocedures. Veranderende demografische ontwikkelingen waardoor het capaciteitsprobleem zich sneller voordoet.

324 Afvalinzameling en -verwerking

Speerpunt Afvalbeleid

Doel (lange termijn)	Zoveel mogelijk gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, waarbij afval zoveel mogelijk wordt hergebruikt. Het streven is dat het percentage restafval in 2020 maximaal 25% bedraagt.
Inhoud	Uitvoering van de in 2016 vastgestelde afval strategie. In 2019 herijken we de in 2016 vastgestelde visie.
Financiën	Afvalstoffenheffing (begroting 2019). Voor het behoefte-onderzoek naar mini-depots is een incidentele beleidstoevoeging opgenomen.
Planning	De evaluatie van de Strategienota huishoudelijk afval/herijking visie is geagendeerd voor juli 2019.
Risico's	Succes van de maatregelen is deels afhankelijk van het gedrag van de inwoners. We proberen dit positief te beïnvloeden door bij de uitvoering extra aandacht te geven aan communicatie en handhaving. Externe kostenontwikkeling met name bij het verwerken van afval. We zien hier dat de vergoedingen voor het gescheiden inzamelen van afval lager worden terwijl de kosten voor het verwerken van restafval van huishoudens aanzienlijk stijgen.

325 Riolering & water

Speerpunt Klimaatadaptieve inrichting Openbare Ruimte

Doel (lange termijn)	Nederland dient in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te zijn ingericht.
-----------------------------	---

Inhoud	<p>Barneveld heeft het Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie ondertekend om in de regio samen te werken aan een klimaatbestendige toekomst.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting huidig water en rioleringsbeleid dat gericht is op klimaatactief handelen. • Op basis van stresstesten de risicodialog voeren. Is basis op te stellen plan van aanpak 2020. • Bewustwording klimaatgericht handelen en inrichten intern: Oprichten werkgroep inclusief beleggen rol- en taakverdeling in organisatie. • Bewustwording klimaatgericht handelen en inrichten extern.
Financiën	Uitvoeren binnen de begrotingen van het GRP 2016-2019 en (nieuwe, op te stellen) programma Duurzaamheid
Planning	<ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting huidig beleid volgens uitvoeringsplan 2019. • Uitrol risicodiscussies vanaf begin 2019. Plan van aanpak gereed eind 2019 (t/k naar de raad). • Start 2018 onderdeel programma duurzaamheid • Start uitrol plan van aanpak/concrete projecten vanaf 2019.
Risico's	Te weinig (extra) capaciteit voor deze nieuwe opgave

Speerpunt Waterbeleid

Doel (lange termijn)	Uitvoering geven aan de gemeentelijke watertaken zoals opgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2019.
Inhoud	Conform Uitvoeringsplan GRP 2019
Financiën	Binnen begroting / Budget GRP 2016-2019
Planning	<p>Conform Uitvoeringsplan GRP 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maart 2019: Evaluatie GRP 2018 en Uitvoeringsprogramma 2019 t/k naar Raad. - Oktober 2019 Voorstel naar Raad over overbrugging GRP 2020-ev. in verband met integratie in Omgevingswet met ingang van 2021.
Risico's	<p>Aanvullende wensen en maatregelen gedurende het jaar, hebben invloed op planning en budget. Grote wijzigingen (planning of budget) worden aan B&W/Raad ter (heroverweging) besluitvorming voorgelegd gedurende het jaar.</p> <p>Voortgang van diverse maatregelen is afhankelijk van besluitvorming andere partijen en overheden. We zorgen zo veel mogelijk voor tijdige betrokkenheid, lobby en afstemming met partijen en overheden.</p>

326 Milieu & ruimtelijke ordening

Speerpunt Realisatie energievisie

Doel (lange termijn)	2% energiebesparing per jaar en 20% duurzame energieopwekking in 2020 en energieneutraliteit in 2050.
Inhoud	<p>Uitvoering maatregelen Uitvoeringsprogramma 2019, behorend bij de in 2015 vastgestelde Energievisie. Dit betreft o.a</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pilot aardgasvrij maken bestaande wijken (Wijk van de Toekomst) • Energiezuinige, aardgasvrije nieuwbouw • Verduurzamen gemeentelijk vastgoed • Energiebesparing en duurzame energie bij bedrijfspanden en bedrijventerreinen • Energieloket voor ondernemers en woningeigenaren • Begeleiding energie-initiatieven derden (wind, biomassa, warmtenet, zon) • Communicatiecampagne 'Jouw energie maakt het verschil' • Communicatiecampagne voor verduurzaming van bedrijven • Regionale Energie Strategie (RES) • Actualisatie energiemix (Energievisie)
Financiën	De benodigde budgetten zijn opgenomen in de meerjarenbegroting, (beleidstoevoeging uit structurele en incidentele stelpost Opgave Duurzaamheid).

Planning	Uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geëvalueerd en een actieplan voor het daaropvolgende jaar wordt opgesteld. Dit gaat ter kennisname naar de raad in november. December 2018: kaderstellend voorstel raad Warmtevisie Juni 2019: vaststelling RES, aanbieden aan Rijk en Provincie Maart 2019: Vaststelling warmtevisie November 2019: Actualisatie energiemix (Herijking Energievisie)
Risico's	Doelen niet tijdig realiseren

Speerpunt Windvisie

Doel (lange termijn)	Een bijdrage leveren aan de doelstellingen van 2% energiebesparing per jaar en 20% duurzame energieopwekking in 2020 conform de Energievisie en op langere termijn aan energieneutraliteit in 2050.
Inhoud	Vanuit de doelstellingen van de Energievisie voor duurzame energieopwekking wordt in 2018-2019 onder meer gewerkt aan het opstellen van een Structuurvisie Wind. Het doel van de visie is om inzicht te krijgen in geschikte locaties voor het plaatsen van windturbines en waarvoor voldoende draagvlak is. De visie moet inzicht geven in waar op de korte termijn doelstelling van 4 – 8 turbines ruimtelijk gerealiseerd kunnen worden en mogelijke toekomstige locaties in beeld brengen voor de lange termijn doelstelling.
Financiën	In december 2017 is door de raad een budget van € 120.000 beschikbaar gesteld.
Planning	- Opstellen MER en informeren gemeenteraad in maart 2019 - Vaststellen Structuurvisie (inclusief MER) in september 2019
Risico's	Voor het ontwikkelen van een structuurvisie (beleidskaders) voor het plaatsen van windturbines is draagvlak nodig vanuit de samenleving. Daarnaast zijn initiatieven en financiële middelen nodig om op de geschikte locaties de plannen voor windturbines gerealiseerd te krijgen.

Speerpunt Aanpak zonne-energie

Doel (lange termijn)	Een bijdrage leveren aan de doelstellingen van 2% energiebesparing per jaar en 20% duurzame energieopwekking in 2020 conform de Energievisie en op langere termijn aan energieneutraliteit in 2050.
Inhoud	Vanuit de doelstellingen van de Energievisie voor duurzame energieopwekking wordt in 2018-2019 onder meer een plan van aanpak voor zonne-energie opgesteld. Voor het thema 'zon' wordt ingezet om de potentie aan zonne-energie op nieuwe en bestaande daken zo optimaal mogelijk te gaan benutten. En daarbij worden beleidskaders opgesteld om vorm en richting te geven aan de ontwikkeling van zonneparken. Dit wordt vormgegeven in een 'Notitie zonne-energie' die aan de raad ter besluitvorming zal worden aangeboden. Voorafgaand daaraan zal aan de raad een startnotitie worden aangeboden. Vervolgens zullen initiatieven worden opgestart en begeleid om uitvoering te geven. Dit zal worden geëvalueerd. Voor het gebied rondom de A30/deels A1 bij Harselaar wordt door Rijkswaterstaat een gebiedsgerichte visie/haalbaarheidsstudie opgesteld om het energielandschap rondom de snelwegen vorm te geven.
Financiën	Voor het plan van aanpak zonne-energie wordt gebruik gemaakt van de bestaande formatie en het bestaande budget voor duurzame energie.
Planning	Naar verwachting zal de 'Notitie zonne-energie' in april 2019 ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden. Daaraan voorafgaand een startnotitie in november 2018.
Risico's	Voor het ontwikkelen van beleidskaders voor zonneparken is draagvlak nodig vanuit de samenleving. Daarnaast is voor het optimaal gebruik maken van bestaande en nieuwe daken voor zonne-energie de financiële en technische haalbaarheid een risico.

Speerpunt luchtkwaliteit

Doel (lange termijn)	Een betere luchtkwaliteit ten behoeve van een gezonde leefomgeving voor de inwoners met mogelijkheden voor passende economische activiteiten en ruimtelijke ontwikkelingen door verlaging van de achtergrondconcentraties van fijnstof, geur en ammoniak.
-----------------------------	---

Inhoud	In 2019 wordt de uitvoering van het Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderijen vervolgd. Belangrijke activiteiten zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Het monitoren van achtergrondconcentraties fijnstof (en tegelijkertijd geur en ammoniak) op hotspots in de gemeente Barneveld • Belangrijk speerpunt is het opstellen van een businessmodel voor bestendiging van het Praktijkcentrum Emissiereductie, dat onderzoek doet naar nieuwe technieken om de uitstoot van fijnstof bij de pluimveehouders te verminderen. • Met het ministerie in gesprek gaan en blijven om belemmeringen voor het toepassen van eventuele nieuwe technieken weg te nemen.
Financiën	De kosten voor Barneveld zijn voor het jaar 2018 vooralsnog geraamd op € 90.000. In het op te stellen businessplan wordt gestreefd naar het afbouwen van de bijdrage vanaf 2019. Het genoemde bedrag is opgenomen in de Programmabegroting 2018-2022 en wordt gedekt uit het Ontwikkelingsfonds Platteland, de Reserve co-financiering RFV en de incidentele begrotingsruimte.
Planning	Het beoogde businessplan voor het Praktijkcentrum is naar verwachting in maart 2019 gereed. Dit biedt belangrijke informatie voor de kadernota 2020-2023 en de programmabegroting voor 2020 e.v. In februari 2019 zal gerapporteerd worden over de monitoring van de effecten van de maatregelen.
Risico's	Onzekerheid over (benodigde) cofinanciering vanuit het Rijk. Dat wordt vermoedelijk pas eind 2018 of begin 2019 duidelijk.

Speerpunt Omgevingswet

Doel (lange termijn)	Anticiperen op de Omgevingswet en deze wet implementeren in de werkprocessen, organisatie en cultuur.
Inhoud	Via de werkgroepen uitvoering geven aan de implementatie. Werkgroep bestuur: <ul style="list-style-type: none"> • Raadswerkgroep en raadsbijeenkomsten; • Regionale samenwerking continueren; • Afstemming met OddV verder oppakken; Werkgroep Dienstverlening: <ul style="list-style-type: none"> • Trainingen voor bevordering van gewenste competenties; • Inventariseren / organiseren bijeenkomsten om inzichten te delen met betrokkenen; • Onderzoeken of serviceformules in Barneveld toepasbaar zijn; Werkgroep Digitalisering: <ul style="list-style-type: none"> • Impactanalyse informatievoorziening; • Plan van Aanpak over aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO); • Bijeenkomst voor de organisatie over het DSO; Werkgroep Instrumenten <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen Omgevingsvisie waarbij uitnodigend (uitnodigingsplanologie) en integraal wordt gewerkt en ingezet op deregulering; Pilot Barneveld-Centrum; • Opstellen Plan van Aanpak Omgevingsplan; Werkgroep Wet- en regelgeving <ul style="list-style-type: none"> • Bijeenkomsten organiseren voor de organisatie over de inhoud van de wet; • Bijhouden wet- en regelgeving.
Financiën	De kosten voor digitalisering en omgevingsplan zijn nog niet bekend en zullen te zijner tijd bij het plan van aanpak via een separaat voorstel aan de raad worden voorgelegd. Daarnaast is op dit moment nog niet bekend wat de gevolgen zullen zijn voor leges en capaciteit. Voor de voorbereiding zijn incidentele beleidstoevoegingen opgenomen.
Planning	2019: Uitvoering geven aan het spoorboekje voor de reis naar de Omgevingswet 2019: Opstellen Omgevingsvisie Barneveld 1.0 en pilot Barneveld-Centrum 2019: PvA Digitalisering Omgevingswet 2019: PvA Omgevingsplan
Risico's	Niet alle wet- en regelgeving is al bekend. Onvoldoende zicht welke aanpassingen nodig zijn binnen de werkprocessen van de gemeente. Beschikbaarheid van voldoende capaciteit.

Speerpunt Circulaire economie

Doel (lange termijn)	Het gebruik van grondstoffen in de gemeente Barneveld moet in 2050 volledig circulair zijn (doelstelling rijk en provincie Gelderland).
Inhoud	<p>Door de toenemende schaarste en instabiliteit in de wereld zullen de prijzen van energie en grondstoffen gaan stijgen. Daarnaast worden er ook enorm veel grondstoffen en energie verspild. De gemeente Barneveld wil haar economie samen met het bedrijfsleven meer circulair invullen door meer biobased (hernieuwbare) grondstoffen te gebruiken. Hierdoor worden grondstoffen niet meer onttrokken aan de aarde, maar steeds weer opnieuw gebruikt. De gemeente zal hiervoor samen met het bedrijfsleven een plan van aanpak ontwikkelen waarin de rolverdeling tussen overheid en bedrijfsleven duidelijk is afgebakend en de concrete uitvoeringsacties in de tijd zijn uitgezet.</p> <p>Circulaire economie is ook onderdeel van het regionale uitvoeringsprogramma Triple Helix. In samenwerking met de regio, de Rabobank, van Hall Larenstein en een aantal regionale ondernemers wordt in 2019 een actieplan ontwikkeld. Hierbij is duidelijk gekozen voor een focus op de voedselketen.</p> <p>Tenslotte neemt Barneveld deel aan de uitvoering van het regionale Convenant Duurzaam Beton. In de tweede helft van 2018 is in dit kader gestart met de Circulair Challenge en een traject Duurzaam Inkopen voor gemeenten. Deze zullen mede input genereren voor het regionale actieplan.</p>
Financiën	<p>Het opstellen van het lokale plan van aanpak vergt een budget van € 20.000,--. De kosten voor planvorming kunnen gedekt worden vanuit de post promotie economische bedrijvigheid uit de bestaande begroting. Voor het uitvoeringsprogramma van het plan van aanpak is een nog niet in te schatten bedrag nodig voor de uitvoering. Hiervoor is een beleidstoevoeging opgenomen, als onderdeel van de structurele en incidentele stelpost 'Opgave Duurzaamheid'.</p> <p>Daarnaast heeft het bestuur zich gecommitteerd aan een bijdrage aan het Regionale programma voor een bedrag van € 15.000 per jaar voor 2019 en 2020. Indien in het laatste kwartaal van 2018 ingestemd wordt met het regionale Uitvoeringsplan, zal de bestaande begroting hierop aangepast moeten worden.</p>
Planning	<ul style="list-style-type: none"> - januari 2019: regionale beleidskader/plan van aanpak circulaire economie. - juni 2019: Vaststelling lokale plan van aanpak circulaire economie en uitvoeringsmaatregelen. - 2019 en 2020: uitvoering actieplan
Risico's	Geen/onvoldoende middelen voor de uitvoering van het lokale plan van aanpak.

Speerpunt Centrumontwikkeling Barneveld en Voorthuizen

Doel (lange termijn)	De centrumgebied van de kernen Voorthuizen en Barneveld op een integrale manier ontwikkelen waarbij het leefklimaat voor inwoners en het vestigingsmilieu voor bedrijven in een juiste balans worden vormgegeven.
Inhoud	Het invoeren van programma-management voor de centrumgebied van Voorthuizen en Barneveld waarbij diverse uitvoeringsmaatregelen en projecten, waaronder het vergroenen van de centra, in samenhang worden uitgevoerd.
Financiën	<p>Voor de ontwikkeling van beide programma's is een budget van € 20.000,-- per programma noodzakelijk. Hiervoor is een beleidstoevoeging opgenomen uit de incidentele en structurele 'stelpost Overig'.</p> <p>Verder is voor het upgraden van de centra een structurele beleidstoevoeging opgenomen vanaf 2020.</p>
Planning	De programma's (de programmastructuur) zullen in het eerste kwartaal van 2019 gereed zijn.
Risico's	Het invoeren van programma-management is een nieuwe manier van werken en zal in de huidige organisatiestructuur moeten worden ingepast.

Speerpunt Buitengebied in beweging

Doel (lange termijn)	Versterken van de ruimtelijke kwaliteit, leefbaarheid, biodiversiteit, natuurlijke en landschappelijke waarden, vitaliteit en innovatie in het buitengebied, met een toekomstbestendige en duurzame agrarische (primaire) sector.
Inhoud	<p>Uitvoering Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij (o.a. deelname Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij en lobby bij het Rijk voor verbeterde wetgeving t.b.v. BBT en APK)</p> <p>Deelname aan Proeftuin FoodValley (Regiodeal), waarbij innovaties worden uitgetoetst met als doel transitie naar een gezonder voedselsysteem.</p> <p>Monitoring (i.s.m. netwerkorganisatie ICT Campus FoodValley);</p> <ul style="list-style-type: none"> - traceren en voorspellen leegstaande stallen; - luchtkwaliteit in en rond stallen; - onderzoeksresultaten uit Proeftuin (o.a. circulair veevoer, eiwittransitie) <p>Uitvoering Programma VAB (Vrijkomende Agrarische Bebouwing): innovatie door experimenten en opstellen document met doelen voor omgaan met VAB, evenals lobby bij het Rijk voor wegnemen fiscale beperkingen voor agrariërs.</p> <p>Sanering asbestdaken</p> <p>Uitvoering Manifest van Salentein (o.a. bijdrage aan projecten, mede in relatie tot Regiodeal).</p> <p>Uitvoering Regionale Voedselvisie (o.a. project StreekproeVen, tot juni 2019)</p>
Financiën	<p>Binnen begroting en vanuit Ontwikkelingsfonds Platteland.</p> <p>Structurele beleidstoevoeging voor landschap, natuur en biodiversiteit en beleidstoevoegingen voor regionale voedselvisie en sanering asbestdaken (via structurele en incidentele stelpost Opgave Duurzaamheid).</p> <p>Daarnaast is het de bedoeling om via de Regiodeal extra financiële middelen ter beschikking te krijgen.</p>
Planning	<p>Jaarlijkse monitoring functieveranderingsbeleid (onderdeel programma VAB) t/k naar de raad in maart</p> <p>November 2019: Evaluatie Ontwikkelingsfonds Platteland</p> <p>Juni 2019: voorstel raad over Regiodeal</p> <p>Start bouwen monitoring Platform in 2019</p> <p>2019: nieuwe programma's/projecten Manifest van Salentein</p>
Risico's	<p>Niet sluiten Regiodeal (geen middelen voor cofinanciering beschikbaar).</p> <p>Onvoldoende middelen voor uitvoering van de 'routekaart versnellen sanering asbestdaken'.</p> <p>Niet verkrijgen van cofinanciering (provincie)</p>

327 Wegen

Speerpunt Onderhoud wegen

Doel (lange termijn)	De kwaliteit van de wegen, met name ook in het buitengebied, moet op peil blijven.
Inhoud	Inhalen achterstallig onderhoud en intensiveren onderhoud wegen, conform Uitvoeringsprogramma onderhoud wegen.
Financiën	<p>Incidentele beleidstoevoeging van €1,5 mln gedurende 5 jaar (achterstallig onderhoud)</p> <p>Intensivering groot onderhoud wegen, verhoging budget gedurende 7 jaar met €138.000 per jaar (beleidstoevoeging Kadernota 2017-2020).</p> <p>Structurele verhoging met € 135.000 (amendement) vanaf 2017 in begroting verwerkt.</p>
Planning	Uitvoeringsplan (1e kwartaal) en Rapportage kwaliteit wegen (3e kwartaal) komen jaarlijks t/k naar de raad.
Risico's	<p>Aansprakelijkheid van schades/ongelukken die voor rekening van de gemeente komen.</p> <p>Oplopende kosten doordat de marktomstandigheden veranderen waardoor er minder onderhoud kan worden uitgevoerd met het beschikbare budget.</p>

3.3 Adequate voorzieningen

332 Huisvesting onderwijs

Speerpunt Huisvesting onderwijs

Doel (lange termijn)	Voldoende en adequate huisvesting voor het primair en voortgezet onderwijs.
Inhoud	Opstellen programma huisvesting onderwijs 2020 Uitvoering programma huisvesting onderwijs 2019 en voorgaande jaren o.a: <ul style="list-style-type: none"> • financiële afwikkeling nieuwbouw voor Koningin Julianaschool • nieuwbouw scholen en gymzaal in Veller • voorbereiding nieuwbouw de Zaaier en het Anker • gymlokaal Terbroek in voorbereiding • nieuwbouw De Hoeksteen • nieuwbouw Fraanjeschool de Vesting incl. uitbreiding twee lokalen • uitbreiding Antoniuschool • bergruimte bewegingsonderwijs JFC • diverse scholen uitbreiding eerste inrichting Verdeling beschikbare ruimte voor bewegingsonderwijs en vaststelling van de roosters voor schooljaar 2019-2020.
Financiën	Binnen begroting 2019
Planning	December 2019 vaststellen programma voorzieningen huisvesting onderwijs 2020 Uitvoering programma huisvesting onderwijs 2019 en voorgaande jaren o.a: nieuwbouw De Hoeksteen gereed nieuwbouw Fraanjeschool de Vesting gereed inclusief een uitbreiding nieuwbouw scholen Veller gereed start uitbreiding Antoniuschool
Risico's	Ontwikkelingen in de bouwsector, fluctuerende leerlingaantallen, bestemmingsplanprocedures

335 Sportaccommodaties

Speerpunt Realisatie sportvoorzieningen

Doel (lange termijn)	Investeren in sociale cohesie en bevorderen van beweging door bij te dragen aan eigentijdse, betaalbare en adequate sportvoorzieningen en clubgebouwen
Inhoud	In oktober 2018 wordt het Masterplan Buitensportaccommodaties 2018-2028 aan de raad voorgelegd. het volgende vindt in 2019 plaats: <ul style="list-style-type: none"> • Afronding renovatie van 8 kleedruimten sportcomplex 't Nieuwe Oost • Vervanging kunstgrasmat G-veld sportcomplex 't Nieuwe Oost • topaagrenovatie (natuurgras)veld 2 sportcomplex de Bosrand • Onderzoek skeeler- en atletiekbaan • Implementatie BTW-vrijstelling sportaccommodaties Vanaf 1 januari 2019 zal de btw-sportvrijstelling worden verruimd. Het kabinet heeft bepaald dat de extra opbrengst voor het Rijk van deze belastingmaatregel, in ieder geval in de periode 2018-2023, zal terugvloeien naar de sport. Gemeenten kunnen in deze periode gebruik maken van de "Regeling Specifieke Uitkering (SPUK) Stimulering Sport". Voor amateursportorganisaties (met name verenigingen en sportstichtingen) is voor deze periode 2018-2023 de "Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen" in het leven geroepen. Door deze wetwijziging vervalt het recht op aftrek van btw voor gemeenten en niet-winstbeogende exploitanten van sportaccommodaties. Dit leidt tot een structurele extra belastingopbrengst van € 241 miljoen voor de Rijksoverheid. Omdat de wetwijziging direct voortvloeit uit Europese regelgeving en het (dus) geen bezuinigingsmaatregel is, heeft het kabinet eerder al aangegeven de opbrengst van deze extra belastingmaatregel terug te laten vloeien naar de gemeenten, € 152 miljoen in 2019 en amateursportorganisaties, € 87 miljoen in 2019 (in de Staatscourant van 20 juli jl. zijn de subsidieregeling voor amateursportorganisaties en de compensatieregeling voor gemeenten gepubliceerd).
Financiën	Binnen de begroting. Incidentele beleidstoevoeging voor onderzoek atletiek en skeelerbaan.
Planning	Nog invullen
Risico's	Risico of aanbestedingen passen binnen de door raad gestelde kaders. Bestemmingsplanprocedures.

336 Overige accommodaties

Gemeenschapsvoorzieningen kleine kernen

Speerpunt Gemeenschapsvoorzieningen kleine kernen

Doel (lange termijn)	Investering in sociale cohesie door revitalisering van het voorzieningenniveaudorpshuizen in de kernen Voorthuizen, Garderen en Stroe.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwbouw van een gymzaal en een dorpshuis in Garderen • Bouw van een nieuw dorpshuis annex sporthal in Voorthuizen; • Meewerken aan verplaatsen van Korfbalvereniging Spirit van sportcomplex Overhorst naar de sporthal De Voorde en Knollenveld; • Bouw van een nieuwe gymzaal aan de Jan Steenstraat • Noodzakelijk onderhoud van voorzieningen voor bewegingsonderwijs in de grote zaal van dorpshuis De Hofstee.
Financiën	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de nieuwbouw in Garderen is een krediet beschikbaar gesteld van € 1.684.800. • Voor de bouw van een nieuw dorpshuis, sporthal en aankoop van grond in Voorthuizen is een krediet beschikbaar gesteld. • Voor het noodzakelijke onderhoud van dorpshuis De Hofstee in Stroe is een investeringsbijdrage van € 19.000 opgenomen in de beleidstoevoegingen 2018.
Planning	<p>Garderen In het voorjaar 2018 wordt een ontwerp tijdens een inspraakavond aan de bewoners voorgelegd. Na afronding van het ontwerp vindt een aanbestedings- en vergunningsprocedure plaats. Start bouw sportzaal en dorpshuis medio 2018 en oplevering medio 2019.</p> <p>Voorthuizen Processtappen: 1. Opstellen Programma van Wensen en vervolgens Programma van Eisen voor de nieuwe voorzieningen in overleg met de verenigingen en andere belanghebbenden. 2. De schetsen voor de nieuwe accommodaties bespreken met de verenigingen, omwonenden en belanghebbenden. 3. Aanvullende onderzoeken voor de bestemmingsplanherzieningen.</p> <p>De start van de bouw en de oplevering van de accommodaties hangt af van het verloop van de hiervoor genoemde stappen. Verwacht wordt dat het totale proces van procedures en bouw van de verschillende accommodaties ongeveer 3 tot 4 jaar in beslag neemt.</p> <p>Stroe Uitvoering van de werkzaamheden in 2018.</p>
Risico's	Ontwikkelingen in de bouwsector. Initiatiefnemers en bedrijven nemen te weinig mee aan participatie of middelen.

337 Speelvoorzieningen

Wat gaat het kosten?

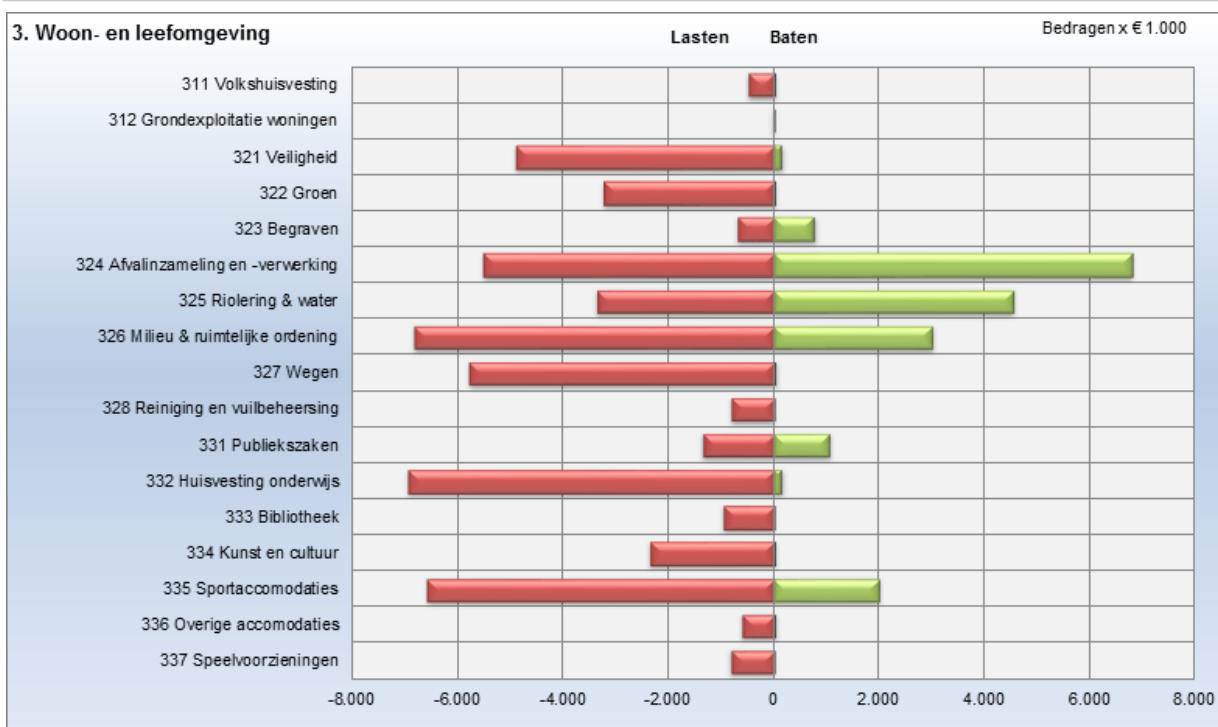
Financiële tabel

bedragen x € 1.000

3. Woon- en leefomgeving	Begroting 2019				Saldo
	Beleidsvoegingen		Overig		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Saldo van baten en lasten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	-	-	- 482	3	- 479
311 Volkshuisvesting	-	-	- 482	3	- 479
312 Grondexploitatie woningen	-	-	- 0	-	- 0

3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 2.127	-	- 28.963	15.426	- 15.664
321 Veiligheid	- 85	-	- 4.809	169	- 4.724
322 Groen	-	-	- 3.227	15	- 3.212
323 Begraven	-	-	- 681	795	114
324 Afvalinzameling en -verwerking	- 20	-	- 5.482	6.807	1.305
325 Riolering & water	-	-	- 3.366	4.554	1.188
326 Milieu & ruimtelijke ordening	- 279	-	- 6.552	3.028	- 3.802
327 Wegen	- 1.743	-	- 4.042	58	- 5.727
328 Reiniging en vuilbeheersing	-	-	- 805	-	- 805
3.3 Adequate voorzieningen	- 310	-	- 19.314	3.341	- 16.283
331 Publiekszaken	-	-	- 1.356	1.078	- 278
332 Huisvesting onderwijs	- 135	-	- 6.815	175	- 6.775
333 Bibliotheek	-	-	- 964	-	- 964
334 Kunst en cultuur	- 55	-	- 2.301	34	- 2.322
335 Sportaccomodaties	- 20	-	- 6.549	2.011	- 4.559
336 Overige accommodaties	-	-	- 606	44	- 562
337 Speelvoorzieningen	- 100	-	- 724	-	- 824
Saldo van baten en lasten	- 2.437	-	- 48.758	18.770	- 32.426
Resultaat	- 2.437	-	- 48.758	18.770	- 32.426

Lasten en baten per beleidsproduct

4. Bestuur en interne dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

We streven naar een goed bestuur (good governance) om transparante, adequate en snelle besluitvorming te faciliteren om de organisatiedoelen te realiseren en verantwoording daarover af te leggen. Maatschappelijke opgaven willen we lokaal op maat aanpakken, met een effectief ingericht bestuurlijk systeem. Het bestuur wordt ondersteund door een doeltreffende, efficiënte en transparante organisatie. Het is daarbij belangrijk dat de financiële huishouding van de gemeente op orde is en blijft, waarbij zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen wordt omgegaan.

Daarom zetten we in op:

- goed bestuur;

- goede (interne) dienstverlening, met continue verbeteringen via de leanfilosofie;
- gezonde financiële huishouding.

Ontwikkelingen en uitwerkingsrichting

Netwerksamenleving

Overheden sluiten veel meer aan bij acties van inwoners om doelstellingen te realiseren. Zo wordt burgerparticipatie steeds meer overheidsparticipatie. Ook is het heel erg afhankelijk van de situatie en aard van de activiteit. In het ene geval gaat het om zaken die inwoners willen realiseren en waar de overheid vanuit haar rol bij aansluit en faciliteert, maar het kan ook vice versa. Daarom zou je beter kunnen spreken van participatie in plaats van burger- of overheidsparticipatie. Participatie is een breed begrip en wordt gebruikt bij beleidsvoorbereiding, maar zeker ook bij de alledaagse uitvoering. In de directe leefomgeving van inwoners, ondernemers en organisaties. Steeds meer zien we dat dit wordt ondersteund met een gebiedsgerichte aanpak. Voor de wijken en dorpen. Eén aanspreekpunt, die de initiatieven per gebied faciliteert en waar nodig regisseert richting de gemeente en vice versa en per geval ook ondersteuning biedt.

Participatie samen vorm geven betekent ook aan de voorkant samen goede afspraken maken over verwachtingen en ieders rol: inwoner, wethouder, gemeenteraad en gemeentelijke organisatie. Participatie betekent ook het lef hebben om te durven experimenteren. Het is een bestuursstijl van partnerschap op basis van gelijkwaardigheid met inachtneming van elkaars eigen rol en specifieke eigen wettelijke verantwoordelijkheid.

Iedereen mag meedoen

De behoeften en wensen van de inwoners veranderen snel en nieuwe technologieën dienen zich in hoog tempo aan. Voor gemeenten ligt hier de opgave om snel in te kunnen spelen op de veranderende behoeften en nieuwe technologieën, wanneer deze toegevoegde waarde hebben voor de dienstverlening.

Daarnaast heeft ieder mens het recht om te leven als ieder ander en mee te doen in de maatschappij. Gebruikmaken van de mogelijkheden die het internet, computers en smartphones ons bieden hoort daar natuurlijk bij. Juist daarom is het belangrijk dat digitale dienstverlening toegankelijk is voor iedereen. Iedereen mag meedoen.

In Nederland willen we dat openbare voorzieningen toegankelijk zijn voor alle burgers. Want ieder mens heeft het recht om gewoon als ieder ander mee te doen in de maatschappij. Om die reden moet je ook met een rolstoel een gebouw binnen kunnen komen en werkt Nederland hard aan de toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor mensen met een beperking.

Voor digitale voorzieningen is het niet anders. In onze samenleving kun je bijna niet meer zonder het internet en computers. En veel mensen willen dat ook helemaal niet missen. Daarom is digitale toegankelijkheid belangrijk, én verplicht voor de (semi-)overheid. Als onze digitale dienstverlening goed in elkaar zit, kan iedereen hiervan gebruik maken, ook gebruikers met een beperking. En dan kan echt iedereen meedoen.

Organisatieontwikkeling

Zoals genoemd verandert de samenleving in een netwerksamenleving. Dit betekent dat ook de rol van de organisatie, dus van de medewerkers verandert. We werken integraler, programmatischer en gebiedsgericht. Andere vormen van leiderschap en sturing zijn wenselijk. We durven te experimenteren en bij te sturen waar noodzakelijk. We zijn een lerende organisatie waarin talenten worden ontwikkeld en op de juiste plek worden ingezet. Dit is een continu proces.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat zijn de speerpunten?

4.1 Bestuur**411 Raad****Speerpunt Verbetering van de (bestuurlijke) informatievoorziening en dienstverlening**

Doel (lange termijn)	<p>1. Waarborgen van een tijdige en volledige informatievoorziening richting college, raad en inwoners</p> <p>2. Waarborgen van de vertrouwelijkheid en integriteit van gegevens, waaronder de gegevens van burgers (privacy).</p> <p>3. Betere dienstverlening voor burgers, bedrijven en instellingen</p>
Inhoud	<p>1. Gegevens binnen de organisatie op orde houden en via digitaal werken overal eenduidig opvraagbaar laten zijn. Analoge informatie wordt indien gewenst digitaal gemaakt en beschikbaar gesteld. Substitutie mogelijk maken en daarbij uiteindelijk papierarm werken. Voorbereiden voor duurzame langdurige bewaring info, juist ook digitaal (E-depot).</p> <p>2. De AVG is als continu aandachtspunt geborgd in de processen van de afdeling. De functies van privacy officer, Ciso en functionaris gegevensbescherming zijn hiervoor als ondersteuning aan de organisatie en inwoners is ingericht.</p> <p>3. We spelen in op de vragen en behoeften die onder onze klanten, onze inwoners & ondernemers, leven. Hieruit herleiden wij de trends en ontwikkelingen terug naar wat dit betekent voor onze dienstverlening. We vragen om feedback en gaan hierover in gesprek met klanten. De gemeente biedt meerdere kanalen aan voor het regelen van zaken met de gemeente of om in contact te komen. Deze verschillende kanalen opereren onder één gezamenlijke visie en spelen op elkaar in om op het juiste moment de klant van de juiste informatie te voorzien om de taak die hij heeft gestart te kunnen voltooien.</p> <p>Nieuwe technologieën bieden kansen om nieuwe bedieningsconcepten en diensten te ontwikkelen. Door informatie slim te koppelen en te ontsluiten kan de dienstverlening meer en meer op maat, ofwel persoonlijker worden aangeboden. Het waarborgen van de veiligheid en vertrouwelijkheid van de persoonsgegevens is daarbij een continu punt van aandacht.</p> <p>Waar gebruiksgemak, toegankelijkheid en snelheid succesfactoren zijn voor de digitale dienstverlening, zien we complexe en persoonlijke vragen hun weg vinden via balie, telefonie en andere vormen van persoonlijk contact. Dit vraagt om analytische, oplossingsgerichte vaardigheden van onze klantcontactspecialisten, maar ook om Barneveldse gastvrijheid. Niet iedere vraag zal bij het eerste contact afgehandeld kunnen worden, maar de klant hoeft maar één keer zijn/haar verhaal te doen.</p> <p>Om de beoogde effecten te bereiken onderneemt de gemeente diverse onderling samenhangende projecten en activiteiten. Om de kwaliteit van de dienstverlening te borgen en mee te laten groeien met de veranderende omgeving sturen we de dienstverlening integraal aan. Het programma stuurt en stimuleert een effectieve en efficiënte inzet van alle middelen. De lijn zorgt primair voor de realisatie van (integrale) initiatieven. In specifieke gevallen (complexiteit, experiment, etc.) kan een project ook uitgevoerd worden onder rechtstreekse aansturing van de programmamanager Dienstverlening.</p>
Financiën	Conform begroting
Planning	<p>1. Op basis van implementatieplan digitaal werken</p> <p>2. Doorlopende activiteit</p> <p>3. Binnen het programma wordt een iteratieve, agile werkwijze gehanteerd, waarbij deelresultaten al meerwaarde opleveren voor klanten. De belangrijkste onderwerpen waar aan gewerkt wordt in 2019 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <ul style="list-style-type: none"> ◦ optimaliseren dienstverlening voor diverse producten & diensten waaronder bijvoorbeeld Melding Openbare ruimte en aanvragen evenementenvergunning ◦ uitbreiden digitale dienstverlening, waaronder op het gebied van afval ◦ verbeteren van de gebruikservaring en toegankelijkheid van digitale en mobiele dienstverlening ◦ optimaliseren bekendmaken en kennisgeven ◦ ervaring op doen met chatten

Risico's	<p>1. Draagvlak in organisatie voor centrale documenten- en informatieopslag</p> <p>2. Onrechtmatig verzamelen en verwerken van persoonlijke gegevens bij niet adequate toepassing. Verstoring van de bedrijfsvoering door misbruik van certificaten, inbreuk op systemen van buitenaf.</p> <p>3. mogelijke risico's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • onvoldoende (projectleiders)capaciteit in lijnorganisatie • onvoldoende middelen • ondanks de inzet op zo veel mogelijk universele koppelvlakken, leiden koppelingen tussen systemen regelmatig tot onvoorzien maatwerk • nieuwe technologie kan bij implementatie onverwachte technische uitdagingen bieden waarop vooraf niet te anticiperen is • programmatisch werken binnen dienstverlening heeft tijd nodig om te bekijken
-----------------	--

Speerpunt Netwerksamenleving

Doel (lange termijn)	Het vergroten van de betrokkenheid tussen inwoners, ondernemers en het bestuur
Inhoud	<p>* Aanhaken bij en inspelen op initiatieven vanuit de samenleving is de basishouding.</p> <p>* De gemeente voert zowel bij de beleidsvoorbereiding als bij de realisatie van plannen en projecten zoveel als mogelijk participatiebeleid (co-creatie); experimenteren en leren.</p> <p>* Experimenten met burgerinitiatieven.</p> <p>* Opstellen van een integrale visie op netwerksamenleving, participatie en nieuwe democratie met vervolgens een plan van aanpak en borging in gemeentelijke projecten en activiteiten.</p> <p>* Mede gelet op de uitgangspunten van de Omgevingswet komt in hierin ook een duidelijke visie op de specifieke rollen van het bestuur en de organisatie in participatietrajecten en op een gebiedsgerichte aanpak en ondersteuning van initiatieven vanuit de samenleving (o.a. Right to challenge) richting gemeente en vice versa.</p> <p>* De participatie en communicatie dragen bij aan een goed democratisch bestuur.</p> <p>* De gemeentelijke communicatie is betrouwbaar, begrijpelijk en klantgericht</p>
Financiën	Binnen begroting
Planning	2019 conform vastgesteld uitvoeringsprogramma Communicatienota (hoofdstuk 6) Startnotitie in 1e kwartaal 2019, vaststelling Visie netwerksamenleving uiterlijk 4e kwartaal
Risico's	Draagvlakverwerving en omslag maken binnen organisatie en bestuur: loslaten en "van buiten naar binnen-denken en handelen"

4.2 Interne dienstverlening

422 Ondersteuning organisatie

Speerpunt langdurig werklozen en arbeidsgehandicapten

Doel (lange termijn)	Meer langdurig werklozen en arbeidsgehandicapten binnen de gemeentelijke organisatie Barneveld.
Inhoud	<p>Binnen de organisatie wordt gezocht (in samenwerking tussen WSP, leidinggevenden en P&O) naar mogelijkheden om mensen uit de doelgroep van de banenafpraak te kunnen plaatsen op een reguliere formatieplaats. Bijvoorbeeld door jobcarving (eenvoudige, elementaire taken halen uit bestaande functies om hiermee een nieuwe functie te creëren of samen te voegen tot één, nieuw takenpakket).</p> <p>De ambitie is in 2019 een aanstelling van minimaal 6 mensen uit de doelgroep.</p> <p>Iedere afdeling krijgt voor 2019 de opdracht om één medewerker uit de doelgroep te plaatsen.</p>

Financiën	Om de doelstelling op langere termijn te realiseren is een aanvullend structureel budget nodig van €25.000,- per arbeidsplaats. Voor invulling van onze doelstelling is in een beleidstoevoeging in de Programmabegroting opgenomen.
Planning	Uitvoering 1e tot en met 4e kwartaal 2019
Risico's	Gebrek aan financiële middelen en/of commitment langere termijn

Speerpunt Digitalisering naar 2020

Doel (lange termijn)	De organisatie maakt optimaal gebruik van de mogelijkheden van digitalisering
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • De mogelijkheden van digitalisering zoveel mogelijk integreren in activiteiten en processen van de gemeente, telkens als er aanpassingen en ontwikkelingen gewenst zijn. • Gebruik maken van landelijke generieke digitale voorzieningen. • Aanschaf en vervanging van software vindt plaats op basis van een duidelijke Cloud-strategie vanuit het principe "SaaS, tenzij". (SaaS = software as a service.) • De ICT infrastructuur wordt na doorlopen van een Europese aanbesteding aangepast naar een Private Infrastructure as a Service (IaaS). • Een informatiebeleidsplan 2019, inclusief projectenkalender in het 1e kwartaal 2019. • Invoeren van Office 365 (voor kantoorautomatisering als mail, checken bereikbaarheid, Skype etc.) met aandacht voor gebruikersadoptie, functionele en technische inrichting.
Financiën	Beleidsuitgangspunt in de Kadernota 2018-2021 is geconcretiseerd in de begroting 2019. Voor invoering van Office 365 wordt in 2018 een aanbesteding uitgevoerd voor een partij die de diensten voor implementatie levert. Kosten zijn nog niet bekend.
Planning	1e kwartaal 2019: Informatiebeleidsplan 2019, inclusief projectenkalender t/k naar de raad.
Risico's	Accentverlegging in de organisatie naar meer IT functies vergt aanpassing en betekent afname van andersoortige functies.

Speerpunt Organisatieontwikkeling

Doel (lange termijn)	Organisatie (mensen) in denken en doen 'ontschotten' en (hiermee) beter laten aansluiten op nieuwe rol als netwerkpartner.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • Organisatievisie en kernwaarden vertalen in passend leer- en ontwikkelprogramma voor alle medewerkers (houding en gedrag) • Opstarten en volgen van experimenten gebiedsgericht en programmatisch werken • Stimuleren gezamenlijke verantwoordelijkheid en aanpak van concernambities (opgavegericht) • Stimuleren persoonlijke en leiderschapsontwikkeling (talentontwikkeling)
Financiën	In de begroting van 2019 zijn structurele beleidstoevoegingen opgenomen voor realisatie Organisatievisie en gebiedsgericht werken.
Planning	1e tot en met 4e kwartaal 2019
Risico's	Veranderbereidheid van alle belanghebbenden

4.3 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Hiervoor zijn geen speerpunten opgenomen.

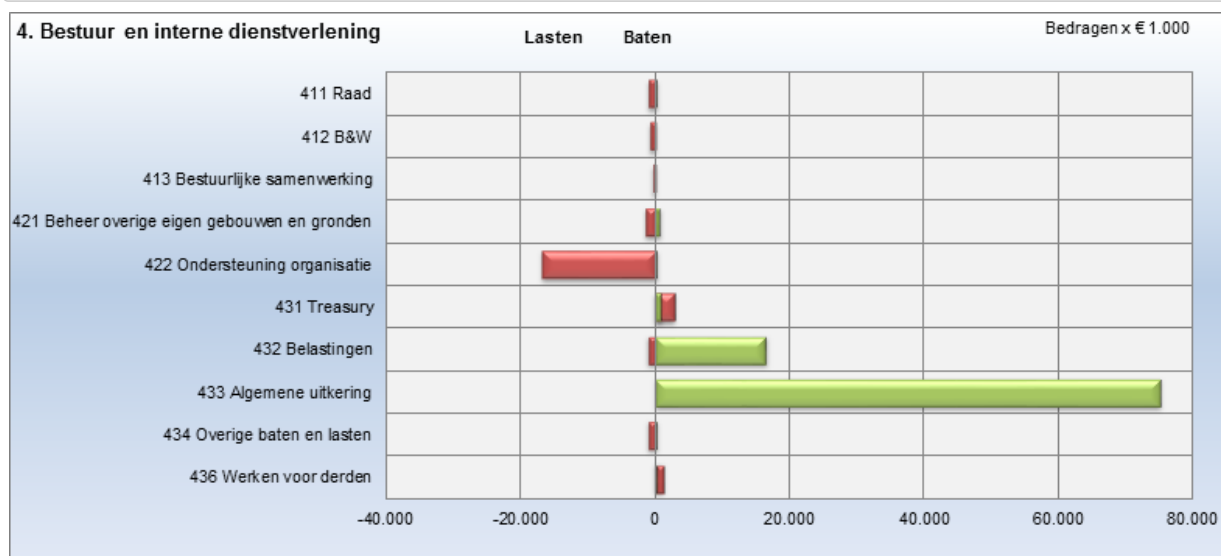
Wat gaat het kosten?

Financiële tabel

bedragen x € 1.000

4. Bestuur en interne dienstverlening	Begroting 2019				Saldo
	Beleidsvoegingen		Overig		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Saldo van baten en lasten					
4.1 Bestuur	-	-	- 2.388	231	- 2.156
411 Raad	-	-	- 1.072	231	- 841
412 B&W	-	-	- 865	-	- 865
413 Bestuurlijke samenwerking	-	-	- 451	-	- 451
4.2 Interne dienstverlening	- 769	-	- 17.653	1.008	- 17.415
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	-	-	- 1.503	726	- 777
422 Ondersteuning organisatie	- 769	-	- 16.150	282	- 16.638
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	- 50	-	1.760	92.960	94.670
431 Treasury	-	-	2.824	960	3.784
432 Belastingen	-	-	- 1.176	16.566	15.390
433 Algemene uitkering	-	-	-	75.187	75.187
434 Overige baten en lasten	- 50	-	- 1.076	4	- 1.122
436 Werken voor derden	-	-	1.188	244	1.431
Saldo van baten en lasten	- 819	-	- 18.281	94.199	75.099
Mutatie reserves					
4.4 Resultaatbepaling	-	-	- 1.905	2.722	817
441 Mutaties reserves	-	-	- 1.905	2.722	817
Mutatie reserves	-	-	- 1.905	2.722	817
Resultaat	- 819	-	- 20.186	96.921	75.916

Lasten en baten per beleidsproduct

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 Inleiding

Na de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn de gemeentelijke heffingen (belastingen, leges en rechten) de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente. Deze heffingen zijn de enige inkomstenbronnen waarop de gemeenteraad invloed kan uitoefenen. Met name voor de zuivere belastingen, dit zijn de heffingen waar geen direct aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat, is er geen maximum bedrag of opbrengst aangegeven. Voor leges en andere betalingen voor overheidsdiensten is bepaald dat er geen winst mag worden gemaakt. De opbrengst van de heffing mag dan in totaliteit niet hoger zijn dan de kosten die de gemeente moet maken om de diensten te verlenen.

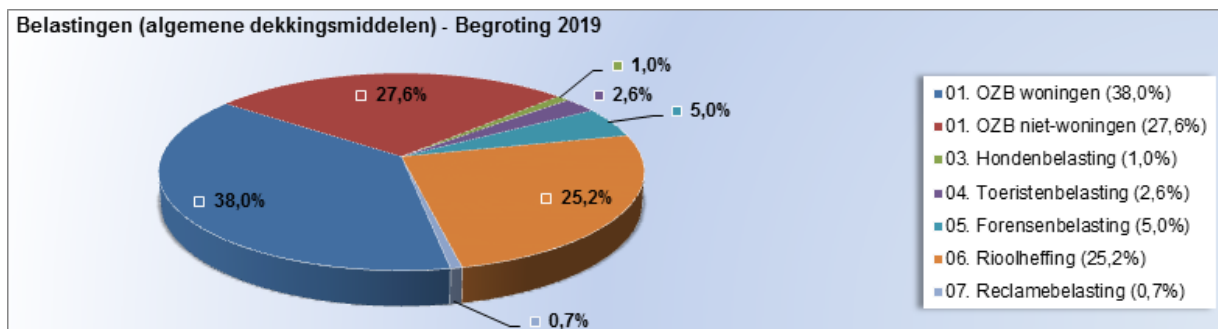
De opbrengsten van de gemeentelijke heffingen zijn geraamd onder de verschillende producten. Het

(meerjaren)beleid ten aanzien van de lokale belastingen is opgenomen in de op 16 december 2014 door de raad vastgestelde Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014. Voor zover het beleid van specifieke belastingen afwijkt van de in de nota opgenomen uitgangspunten is dat hieronder bij die belasting aangegeven.

In deze paragraaf komen de volgende zaken aan de orde:

- het beleid ten aanzien van de verschillende heffingen en de tarieven
- de lokale lastendruk
- gegevens over kwijtschelding

Diagram belastingsoorten

1.2 Beleid

Algemeen

Het beleid voor de lokale belastingen is vastgelegd in de verschillende verordeningen en in de Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014. Het tarievenbeleid wordt jaarlijks geformuleerd bij de vaststelling van de begrotingsuitgangspunten in de kadernota. Voorgaande jaren is in principe een nullijn gehanteerd voor de tariefontwikkeling. Wij constateren dat de kosten van de gemeente zich wel ontwikkelen (o.a. door cao-afspraken) en dat mede hierdoor de verschillende heffingen niet volledig kostendekkend zijn. Daarom is vanaf de Programmabegroting 2017 voorgesteld om de verschillende tarieven te verhogen. Voor 2019 komt de verhoging uit op 1% en komt overeen met het gemiddelde inflatiecijfer van de afgelopen vijf jaar (conform Kadernota 2018-2021) en geldt voor de onroerende-zaakbelastingen (exclusief groei), de hondenbelasting en de forensen- en de toeristenbelasting. Uitzonderingen zijn de rioolheffing (1,5% conform VGRP), de afvalstoffenheffing (5,4%; zoals toegelicht in de financiële begroting) en de reclame- en precariobelasting (beide 0,0%). Conform de eindevaluatie reclamebelasting wordt vastgehouden aan €500 als belastingtarief. Het tarief van de precariobelasting mag niet worden verhoogd. Voor enkele producten van de leges burgerzaken gelden landelijke maximumtarieven (bijv. rijbewijs, paspoort). Deze zijn uitgesloten van de tariefsaanpassing. Daarnaast zien wij dat de kostendekkendheid van de grafrechten achterblijft. Om te komen tot kostendekkendheid van de tarieven stellen wij u voor om deze gedurende een periode van zes jaar te verhogen met 7%.

Onroerende-zaakbelastingen

Voor de OZB is in de Kadernota 2018-2021 afgesproken dat deze trendmatig wordt aangepast met 1,00% (vijfjaarsgemiddelde inflatiecijfer). Voor 2019 betekent dit, afgezien van de groei, een stijging van de opbrengst met 1,00%. De groei betreft de toename van de waarde en daarmee de opbrengst door nieuw- en verbouw. Na het afronden van de hertaxatie zullen wij een voorstel doen waarbij de tarieven voor 2019 definitief worden vastgesteld, waarbij ook rekening wordt gehouden met de gemiddelde waardeontwikkeling van de objecten.

Rioolheffing

In de jaren 2017- 2019 is in het huidige VGRP een jaarlijkse stijging met 1,5 % voorzien om kostendekkend te zijn.

Grafrechten

In de Programmabegroting 2018 hebben wij reeds geconstateerd dat de huidige tarieven niet de volledige kosten dekken, daarbij is aanvullend gesteld dat de tarieven naar volledige kostendekkendheid gefaseerd moeten groeien. Dit overeenkomstig het algemene uitgangspunt van "de gebruiker betaalt". Wij stellen u daarom voor om de tarieven voor de komende zes jaar verder jaarlijks met 7% te verhogen om te

komen tot kostendekkende tarieven. Daarnaast zullen wij naar verwachting in het najaar 2018 de vernieuwde en gewijzigde Beheersverordening Gemeentelijke Begraafplaatsen Barneveld en de verordening Lijkbezorgingsrechten ter vaststelling aanbieden.

Bedrijveninvesteringszone (BIZ) de Briellaerd

Dit jaar is voor het eerst een BIZ-heffing geheven voor het bedrijventerrein de Briellaerd. Voor deze heffing is een BIZ-verordening de Briellaerd vastgesteld met het daarbij behorende gebied. In het afgebakende gebied betalen alle gebruikers (van niet-woningen) een vast bedrag. De gemeente Barneveld formaliseert de BIZ door een belastingaanslag op te leggen. De gemeente verstrekt daarna de opbrengsten in de vorm van een subsidie, na aftrek van de perceptiekosten, aan de Stichting BIZ de Briellaerd. Jaarlijks dient de Stichting de Briellaerd een subsidieverzoek in inclusief een begroting en een concreet activiteitenplan voor het BIZ-gebied. Dit verzoek zal worden beoordeeld door het college aan de hand van de verordening, uitvoeringsovereenkomst en het BIZ-plan. Aan de hand hiervan besluit het college over de hoogte van de subsidie en voor welke activiteiten deze bestemd is.

1.3 Tarieven en inkomsten

Tarieven begrotingsjaar

Tarieven lokale heffingen	2017	2018	2019
Onroerende zaakbelastingen			
- eigenaren woningen, in % van de waarde	0,1086	0,1076	0,1086
- eigenaren niet-woningen, in % van de waarde	0,1569	0,1592	0,1640
- gebruikers niet-woningen, in % van de waarde	0,1239	0,1257	0,1295
Afvalstoffenheffing			
- éénpersoonhuishoudens	€ 169,40	€ 169,40	€ 178,50
- meerpersoonshuishoudens	€ 282,30	€ 282,30	€ 297,50
Rioolheffing			
- vastrecht tot 350 m3 afvalwater	€ 172,35	€ 174,00	€ 176,60
Hondenbelastingen			
- voor de 1e hond	€ 41,50	€ 42,00	€ 42,40
- voor de 2e hond	€ 57,80	€ 58,50	€ 59,00
- voor elke volgende hond	€ 71,20	€ 72,00	€ 72,70
- kennels	€ 99,30	€ 100,50	€ 101,40
Toeristenbelasting			
- per overnachting	€ 0,90	€ 0,91	€ 0,92
- per seizoenplaats	€ 168,30	€ 170,15	€ 172,05
- per jaarplaats	€ 168,50	€ 170,35	€ 172,25
Forensenbelasting			
- bij een WOZ-waarde van € 70.000 of minder	€ 179,50	€ 181,75	€ 183,50
- bij een WOZ-waarde van meer dan € 70.000	€ 179,50	€ 181,75	€ 183,50
vermeerderd met 0,83% van het bedrag waarmee de heffingsmaatstaf een bedrag van € 70.000 te boven gaat. Met dien verstande dat per woning een maximumbedrag geldt van:	€ 936,60	€ 947,50	€ 956,50
- voor woningen/onderkomens waarvoor geen waarde is vastgesteld op grond van de WOZ bedraagt het tarief:	€ 179,50	€ 181,75	€ 183,50

Inkomsten uit heffingen

Lokale heffingen	bedragen x € 1.000		
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)			
01. Onroerende zaakbelastingen woningen	6.394	6.535	6.785
02. Onroerende zaakbelastingen niet-woningen	4.497	4.557	4.934
03. Hondenbelasting	166	176	172
04. Toeristenbelasting	431	458	458
05. Forensenbelasting	880	911	889

06. Rioolheffing	4.368	4.445	4.611
06. Rioolheffing - kwijtschelding	- 125	- 115	- 115
07. Reclamebelasting	126	122	120
Totaal Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)	16.738	17.089	17.852
Rechten (Tariefsgebonden)			
08. Begravenisrechten	706	743	795
09. Afvalstoffenheffing	5.274	5.325	5.702
09. Afvalstoffenheffing - kwijtschelding	- 168	- 150	- 150
10. Parkeergelden	944	1.000	950
11. Parkeerboetes	95	100	100
12. Marktgeden	43	56	43
13. Leges burgerlijke stand	153	155	155
14. Leges dienstverlening	970	895	895
15. Leges Wabo vergunningen	2.353	1.718	2.160
16. Leges bestemmingsplannen	751	564	698
17. Overige leges	186	209	139
Totaal Rechten (Tariefsgebonden)	11.307	10.615	11.486
Totaal lokale heffingen	28.045	27.703	29.338

1.4 Kostendekkendheid

Voor de afvalstoffenheffing, de rioolrechten wordt hieronder een uitgebreidere kostendekkendheid weergegeven.

Vanaf 2013 is gerekend met een vast percentage van 50% boven de salariskosten voor het toerekenen van de overhead.

In de verzameltabel is de kostendekkendheid van de verschillende leges op hoofdlijnen weergegeven en een totaal kostendekkendheidspercentage (rekeninghoudend met de in deze Programmabegroting voorgestelde tariefsaanpassingen).

Afvalstoffenheffing

bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begroting 2018		Begroting 2019	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten				
Netto kosten product				
Kosten product	4.323	81%	5.502	89%
Inkomsten product, excl. heffingen	- 657	-12%	- 1.105	-18%
Netto kosten product	3.666	69%	4.397	71%
Toe te rekenen kosten product				
Overhead	595	11%	666	11%
Aandeel straatreiniging (75%)	404	8%	456	7%
BTW	666	12%	666	11%
Toe te rekenen kosten product	1.665	31%	1.788	29%
Totale kosten	5.331	100%	6.185	100%
Totale opbrengsten heffingen	5.325		5.702	
Tekort	- 6		- 483	
Dekkingspercentage opbrengsten		100%		92%

Rioolheffing

bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid rioolheffing	Begroting 2018		Begroting 2019	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten				
Netto kosten product				
Kosten product	3.979	87%	3.879	86%
Inkomsten product, excl. heffingen	- 25	-1%	- 58	-1%
Netto kosten product	3.954	86%	3.821	84%

Toe te rekenen kosten product				
Overhead	380	8%	446	10%
BTW	258		258	6%
Toe te rekenen kosten product	638	8%	704	16%
Totale kosten	4.592	94%	4.525	100%
Totale opbrengsten heffingen	4.330		4.496	
Tekort, te verrekenen met voorziening VGRP	- 262		- 29	
Dekkingspercentage opbrengsten		94%		99%

Leges en heffingen

bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid heffingen	Lasten taakveld	Overhead incl. rente	BCF /BTW	Totaal lasten	Leges	Andere inkomsten	Dekkings %
Afvalstoffenheffing	5.502	1.122	666	7.290	5.702	1.105	92%
Rioolheffing	3.879	446	258	4.582	4.496	58	99%
Grafrechten	778	183	-	961	794	1	83%
Leges omgevingsvergunning	2.890	642	- 100	3.432	2.958	170	91%
Leges burgerzaken	1.156	233	-	1.389	1.078	-	78%
	14.205	2.625	824	17.654	15.027	1.334	92%

1.5 Lokale lastendruk

Om een indruk te hebben wat de "lokale lastendruk" is, wordt berekend wat de huishoudens aan belasting moeten betalen. Daarbij worden de voor huishoudens gebruikelijke heffingen betrokken bestaande uit de onroerend zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit Groningen wordt jaarlijks een atlas van de lokale lasten opgesteld. Deze atlas geldt voor de VNG als een officiële publicatie die de lokale lasten in beeld brengt.

De bruto woonlasten van meerpersoonshuishoudens lopen, volgens de COELO Atlas voor 2018, uiteen van € 505 tot € 1.234 per jaar. Uitgedrukt voor een gemiddeld huishouden in Barneveld bedroeg de stijging 0,7%. Landelijk gezien bevindt Barneveld zich op plaats 210 van de 387 gemeenten en is Barneveld nog altijd een gemeente met een gemiddelde lastendruk.

Tabel lokale lastendruk

Lokale lastendruk	2017	2018	Lasten-stijging (%)
- Barneveld	€ 747	€ 752	0,7%
Hoogste tarieven			
- Landelijk	€ 1.211	€ 1.234	1,9%
- Gelderland	€ 945	€ 963	1,9%
Gemiddelde tarieven			
- Landelijk	€ 723	€ 721	-0,3%
- Gelderland	€ 728	€ 733	0,7%
Laagste tarieven			
- Landelijk	€ 487	€ 505	3,7%
- Gelderland	€ 568	€ 539	-5,1%

Bron: COELO Atlas van de lokale lasten (www.coelo.nl/digatlas/index)

1.6 Kwijtschelding

Inwoners met een laag inkomen kunnen kwijtschelding krijgen voor de aanslag van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de onroerende-zaakbelasting. Bij de beoordeling van het verzoek vindt er een toets plaats naar

inkomen en vermogen. De gemeente mag alleen kwijtschelding verlenen als het inkomen niet hoger ligt dan 100% van het bijstandsniveau. Mensen die duurzaam een laag inkomen hebben, hoeven geen verzoek om kwijtschelding in te dienen. Hun aanslagen worden automatisch kwijtgescholden.

Naar verwachting wordt er in 2019 ongeveer 650 keer kwijtschelding verleend tot een totaal bedrag van € 265.000.

Tabel ontwikkeling kwijtschelding

Kwijtscheldingen	bedragen x € 1.000		
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	- 168	- 150	- 150
Kwijtschelding rioolheffing	- 125	- 115	- 115
Totaal	- 293	- 265	- 265

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen

2.1 Inleiding

Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Deze tegenvallers kunnen incidenteel en structureel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente. Hoe hoog het weerstandsvermogen zou moeten zijn, is niet exact aan te geven. De omvang is afhankelijk van de financiële risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden. De mate van flexibiliteit van de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandsvermogen: hoe snel kunnen tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen.

Ook de omvang van de vrij aanwendbare reserves is daarbij van belang. Vanuit het provinciaal toezicht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven; wel wordt bewaakt dat de algemene reserve een bepaalde minimum omvang heeft.

Begrippenkader

Onder het weerstandsvermogen wordt een kengetal verstaan, namelijk de verhouding tussen de direct beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Met de direct beschikbare weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. Onder *benodigde weerstandscapaciteit* verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico-bepalende acties.

2.2 Beleid

In januari 2016 is de Nota risicomanagement & weerstandsvermogen geactualiseerd en sindsdien zijn de hoofdlijnen van beleid als volgt.

Het weerstandsvermogen wordt concern-breed twee maal per jaar bepaald. Dit wordt uitgewerkt in paragraaf 2 (programmabegroting en jaarverslaggeving). Met ingang van de jaarverslaggeving 2015 wordt er in de risicolijst ook rekening gehouden met de post 'onvoorziene risico's grondexploitaties'. Risico's en reserves zijn continu aan verandering onderhevig, het weerstandsvermogen is dan ook een momentopname. Om schijnnaauwkeurigheid te voorkomen wordt daarom gewerkt met streefwaardes en bandbreedtes in plaats van exacte getallen.

Weerstands vermogen	Effect	Maatregel
< 1,0	onder minimale streefwaarde	College neemt maatregelen om binnen twee jaar > 1,0 te komen. Deze zijn gericht op het verlagen van de benodigde weerstandscapaciteit en/of het verhogen van de beschikbare weerstandscapaciteit.
1,0 – 1,2	minimale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
1,2 – 1,6	optimale bandbreedte	n.v.t.
1,6 – 2,0	maximale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
> 2,0	boven maximale streefwaarde	n.v.t.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit geeft de mate aan waarin de gemeente zelf in staat is om niet-begrote kosten te dekken door structurele middelen vrij te maken. Hierbij kan gedacht worden aan de mogelijkheden die er zijn tot het verhogen van de inkomsten (bijvoorbeeld via belastingverhoging).

Bij de incidentele weerstandscapaciteit gaat het om de aanwezigheid van vrij besteedbare middelen die eenmalig kunnen worden ingezet. In het kader van het weerstandsvermogen binnen deze paragraaf zullen wij slechts rekening houden met de incidentele weerstandscapaciteit.

In onderstaande tabel is een vergelijkend overzicht gegeven van de geprognoseerde weerstandscapaciteit per begin/einde van het boekjaar.

Tabel beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)	Prognose 1 jan 2019	Prognose 31 dec 2019
a) Algemene reserves	25.562	31.533
b) Stille reserves	p.m.	p.m.
Totaal	25.562	31.533

Toelichting op Tabel berekening beschikbare weerstandscapaciteit

Algemene reserves (a)

Voor de berekening van de weerstandscapaciteit worden alleen de vrij besteedbare reserves meegenomen. Deze vrij besteedbare reserves treffen wij aan bij de groep van algemene reserves. Voor de bestemmingsreserves geldt dat voor wijziging van de bestemming een raadsbesluit nodig is, en er dus geen sprake is van een vrij besteedbare reserve. Voorzieningen zijn niet vrij besteedbaar en behoren daarom niet tot de weerstandscapaciteit.

Stille reserves (b)

Stille reserve is het verschil tussen de hogere directe opbrengstwaarden bij verkoop en de boekwaarden van de diverse activa. Hierbij kan worden gedacht aan panden, aandelen en bedrijfsmiddelen. De directe opbrengstwaarde dient bekend te zijn en bovendien moeten de betreffende activa direct verkoopbaar of verhandelbaar zijn. Dit is met de gemeentelijke activa zelden het geval. Mede daarom zijn de stille reserves als een p.m. post opgenomen.

2.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Alle risico's zijn onlangs geactualiseerd. Daarnaast zijn, waar mogelijk, maatregelen getroffen om het risico te beperken. Vervolgens is een risico simulatie uitgevoerd. Deze simulatie resulteert in een totaal risico bedrag van € 14,1 miljoen, vrijwel gelijk aan de uitkomst van de simulatie van de jaarverslaggeving 2016 (14,2 miljoen). In de top 10 zijn 2 nieuwe risico's: jeugd (nr 6 in de lijst hieronder) en organisatie (nr 8). De uit de top 10 verdwenen risico's zijn niet zozeer vervallen maar door de nieuwe risico's op een lagere plaats terecht

gekomen in de simulatie.

De belangrijkste tien risico's (mix van omvang/geld en kans), in volgorde van impact zijn :

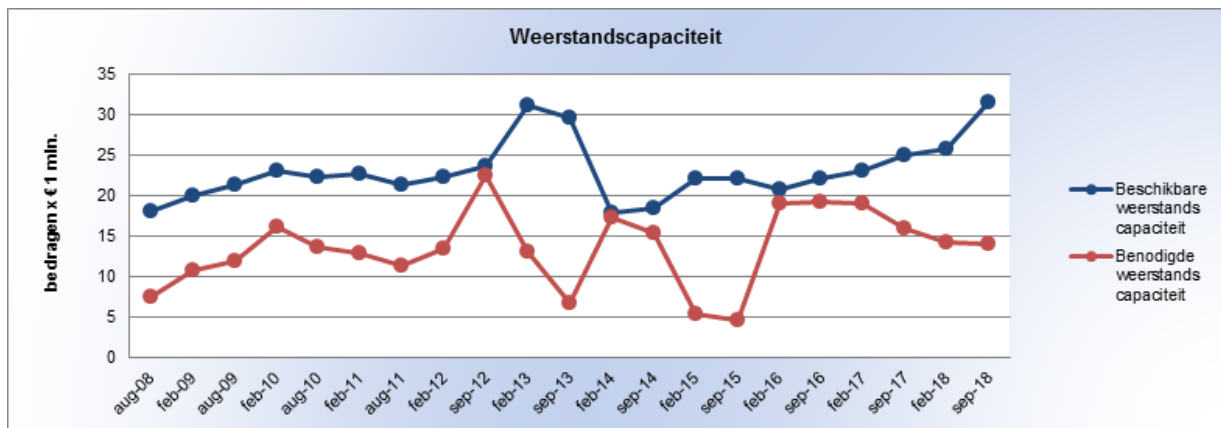
1. onvoorziene risico's grondexploitatie (planfase 2 en 3);
2. niet of niet tijdig kunnen aantrekken van (kwalitatief) voldoende personeel;
3. faillissement ingeval van borgstelling/garanties;
4. hogere aanlegkosten voor verbindende schakel door Provincie (rondweg Voorthuizen Noord);
5. geldkraan banken gaat dicht;
6. kosten jeugd zijn hoger dan begroot, reserve sociaal domein is leeg;
7. plotselinge en forse rentestijging;
8. organisatie vraagt andere capaciteiten/competenties (a.g.v. organisatie ontwikkeling);
9. misbruik van informatie, diefstal, omkoping, fraude;
10. bijdragen van derden Esvelderbeek.

Risico's zijn ook inzichtelijk bij (en integraal onderdeel van) alle speerpunten van de vier programma's. De risico's van verbonden partijen zijn in paragraaf 6 in beeld gebracht.

2.5 Weerstandsvermogen

Weerstandscapaciteit

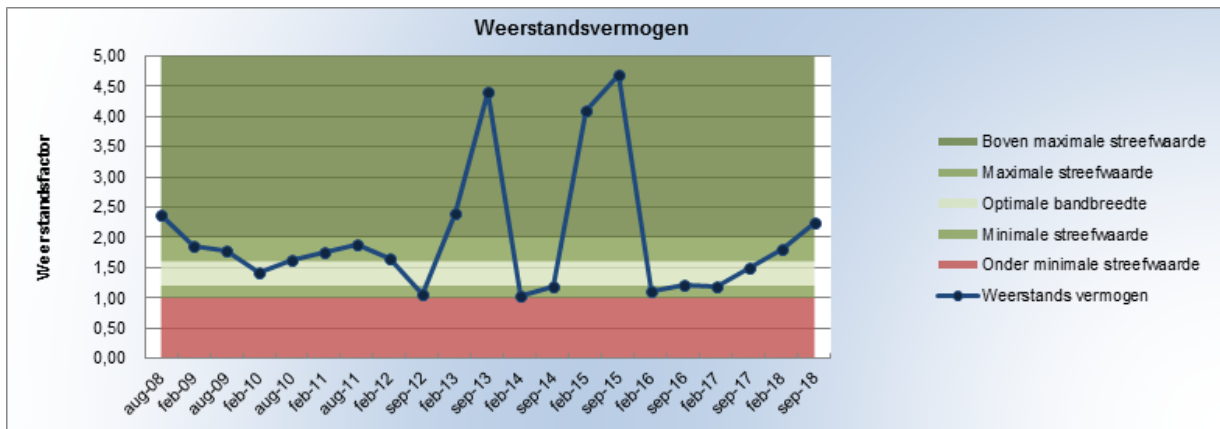
De ontwikkeling van onze reserves (beschikbare weerstandscapaciteit) en risicobedrag (benodigde weerstandscapaciteit) sinds de invoering van risicomanagement ziet er als volgt uit:
(NB. beschikbare weerstandscapaciteit : de cijfers van augustus/september hebben betrekking op prognoses (begroting); die van februari geven de werkelijkheid weer (jaarverslaggeving)).

Weerstandsvermogen

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{31,5}{14,1} = 2,2$$

Het weerstandsvermogen is ten opzichte van de stand van een half jaar geleden (bij de jaarrekening 2017) met 0,4 gestegen tot een waarde van 2,2. Daarmee komt het weerstandsvermogen boven de maximale streefwaarde. Het weerstandsvermogen moet worden beoordeeld mede in het licht van de solvabiliteit. De beschikbare weerstandscapaciteit maakt hier onderdeel van uit. De solvabiliteit (zie paragraaf 2.6) bevindt zich maar net boven de minimale streefwaarde. Het is daarom verstandig geen specifieke besluiten te nemen die het weerstandsvermogen omlaag brengen. Bovendien, de impact van het begrotingsresultaat (- / - € 3,555 mln) bedraagt ca. -0,2 op het weerstandsvermogen. Dit betekent dat het weerstandsvermogen, rekeninghoudend met gelijkblijvende factoren, in 2020 zal dalen naar 2,0.

2.6 Balansprognose en financiële kengetallen

Vanaf 2013 geeft de gemeente aandacht aan balansratio's in de P&C documenten. Dit zijn verhoudingsgetallen op basis van de balans en/of exploitatietotalen. Vanaf de begroting 2017 hebben wij een balansprognose en kengetallen opgenomen conform de voorgeschreven berekeningsstelsel.

Meerjarenbalans

bedragen x € 1.000

Prognose meerjarenbalans	Realisatie Ultimo 2017	Begroting Ultimo 2018	Begroting Ultimo 2019	MJR Ultimo 2020	MJR Ultimo 2021	MJR Ultimo 2022
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	451	431	411	391	371	351
Materiële vaste activa	207.951	221.951	235.451	242.701	248.201	255.951
Financiële vaste activa	16.386	15.386	14.886	14.386	13.886	13.386
Totaal vaste activa	224.788	237.768	250.748	257.478	262.458	269.688
<u>Vlottende activa</u>						
Voorraden	82.258	63.758	38.758	35.258	20.258	13.258
Vorderingen	8.744	8.744	8.744	8.744	8.744	8.744
Liquide middelen	-	-	-	-	-	-
Overlopende activa	5.740	5.740	5.740	5.740	5.740	5.740
Totaal vlottende activa	96.742	78.242	53.242	49.742	34.742	27.742
Totaal activa	321.530	316.010	303.990	307.220	297.200	297.430
Passiva						
<u>Eigen vermogen</u>						
Reserves	66.809	62.810	70.245	66.790	68.390	69.990
Onverdeeld resultaat	1.092	7.330	- 3.555	200	200	200
Totaal eigen vermogen	67.901	70.140	66.690	66.990	68.590	70.190
<u>Vreemd vermogen</u>						
Voorzieningen	11.925	12.125	12.025	12.025	12.325	12.125
Langlopende schulden	213.365	210.941	192.280	171.845	143.591	125.428
Totaal vreemd vermogen	225.290	223.066	204.305	183.870	155.916	137.553
<u>Vlottende passiva</u>						
Kortlopende schulden	22.992	17.457	27.648	51.013	67.347	84.340
Liquide middelen	- 2.474	- 2.474	- 2.474	- 2.474	- 2.474	- 2.474
Overlopende passiva	7.821	7.821	7.821	7.821	7.821	7.821
Totaal vlottende passiva	28.339	22.804	32.995	56.360	72.694	89.687
Totaal passiva	321.530	316.010	303.990	307.220	297.200	297.430

Toelichting meerjarenbalans

Als uitgangspunten voor de meerjarenbalansprognose hebben wij ons gericht op de belangrijkste en grootste

posten. Daarbij hebben wij een aantal uitgangspunten gehanteerd ten aanzien van:

- de materiële vaste activa: hierin is een toename opgenomen op basis van de bestaande beleidstoevoegingen, vervangingsinvesteringen en een afname op basis van de vaste, toekomstige afschrijvingen;
- de financiële vaste activa: er is een inschatting gemaakt op basis van gemaakte afspraken en het historisch verloop van de portefeuille;
- de grondvoorraad (incl voorziening): is gebaseerd op het actuele Meerjarenplangrondexploitaties (MPG);
- de reserves: er is een inschatting gemaakt op basis van vaste en incidentele stortingen en onttrekkingen en daarbij ook 75% van de prognose van de winstnemingen grondexploitatie in 2018;
- de langlopende schulden: op basis van het verloop gebaseerd op de huidige vaste leningenportefeuille.

De post 'kortlopende schuld' is de sluitpost en geeft een indicatie voor de aan te trekken financiering in de betreffende jaren. Dit kan kortlopend danwel langlopend afgesloten worden.

Financiële kengetallen

Bij het beoordelen van de hoogte en de ontwikkeling van de ratio's moet gekeken worden naar de samenhang tussen ratio's en ontwikkeling ervan in de tijd. De uitkomst van een individuele ratio biedt een beperkt inzicht.

Netto schuldquote:

Netto schuld als aandeel van de inkomsten. Als streefwaarde hanteert de VNG een netto schuldquote van 130% als bovengrens, maar liever onder de 100%. Een nadere analyse is opgemaakt in de geactualiseerde schuldennotitie van 26 maart 2016 en is met u gedeeld. Begin 2019 zal deze weer geactualiseerd worden.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:

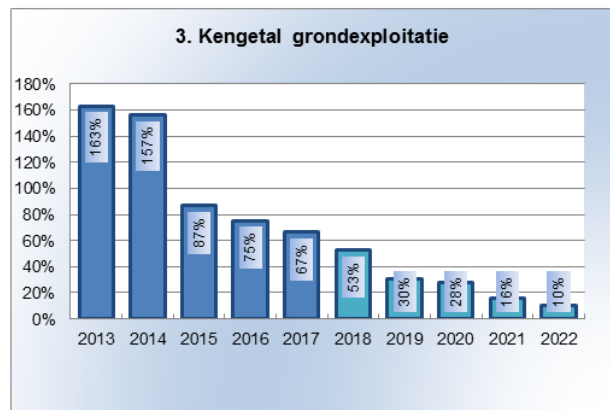
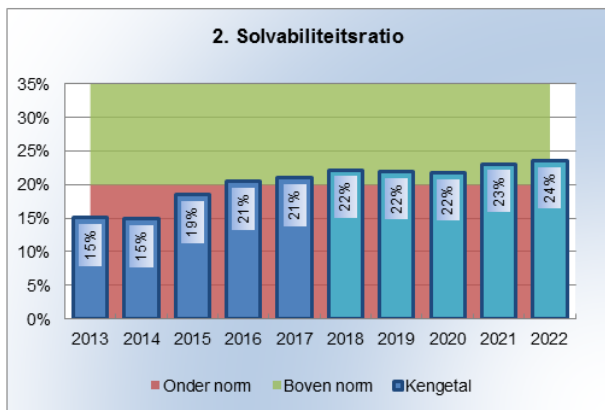
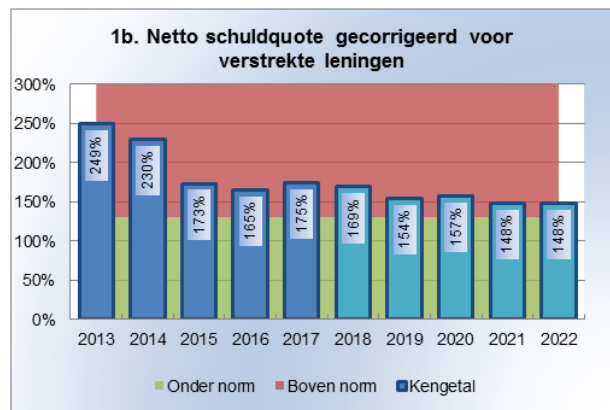
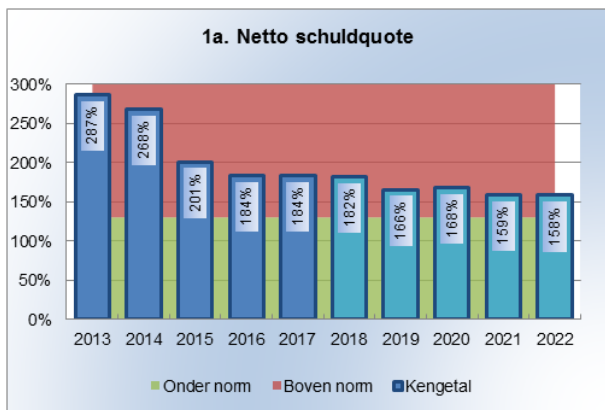
Netto schuld als aandeel van de inkomsten gecorrigeerd voor verstrekte leningen (dus exclusief de door de gemeente verstrekte leningen, zoals hypotheekleningen aan ambtenaren)

Solvabiliteit:

Het procentuele aandeel van het eigen vermogen op het totaal van het vermogen. Deze ratio geeft aan in hoeverre een organisatie aan de lange termijn financiële verplichtingen kan voldoen. Algemeen gehanteerde streefwaarde is minimaal 20% (eigen vermogen/totale vermogen), maar liever meer dan 30% (streefwaarde).

Grondexploitatie:

Het totaal van voorraad bouwgrond (in exploitatie genomen gronden en niet-in exploitatie genomen gronden) afgezet tegenover de inkomsten van de gemeente.

Kengetallen	Realisatie					Begroting		MJR		
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto schuldquote	287%	268%	201%	184%	184%	182%	166%	168%	159%	158%
Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	249%	230%	173%	165%	175%	169%	154%	157%	148%	148%
Solvabiliteitsratio	15%	15%	19%	21%	21%	22%	22%	22%	23%	24%
Grondexploitatie	163%	157%	87%	75%	67%	53%	30%	28%	16%	10%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	1%	1%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	100%	101%	101%	101%	103%	104%	105%	106%	105%	104%

Toelichting financiële kengetallen

Toelichting

In deze begroting ontwikkelen de balansratio's zich op een vrij constant niveau, maar laten in 2019 een lichte verbetering zien. In het meerjarenbeeld daalt de schuldquote verder door en stijgt de solvabiliteit. Dit heeft ondermeer te maken met de afbouwende voorraad bouwgrond en de toenemende inkomsten. De positieve ontwikkeling zal zich de komende jaren moeten bestendigen. Onze ambities gaan gepaard met investeringen, hierdoor zullen de balansratio's de komende jaren wellicht nog fluctueren voordat zij op of onder de normwaarde gaan uitkomen.

1a Netto schuldquote

De verbetering van de schuldquote wordt veroorzaakt door een daling van de omvang van de schuld (lang en kort). Deze ontwikkelt zich naar verwachting van € 241 miljoen in 2017 naar € 215 miljoen in 2022, door ondermeer een verdere verkleining van de grondvoorraad. Tegelijkertijd zien we, als gevolg van diverse investeringen, de materiële vaste activa oplopen waardoor de netto schuldquote zich niet nog sneller verbetert. In de noemer zijn de inkomsten van de gemeente gestegen van € 124 miljoen in 2017 naar € 127 miljoen in 2022.

1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit kengetal geeft het effect aan als alle aan derden verstrekte leningen buiten beschouwing worden gelaten. In 2019 is dit verschil ca. 12% (166% versus 154%). De grootste component in de verstrekte leningen betreft de hypotheekleningen aan ambtenaren. De portefeuille is in enkele jaren flink gedaald (ca. € 10 miljoen) en zal

naar verwachting de komende jaren niet veel verder dalen.

2 Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio heeft zich negatief ontwikkeld in de periode van 2011 (27%) tot 2013/2014 (15%) voornamelijk als gevolg van het treffen van de verliesvoorziening voor de grondexploitatie ten laste van de reserves. Inmiddels wordt een stijging tot 22% in 2019 verwacht door een licht toenemende eigen vermogenspositie en een dalend balanstotaal.

3 Grondexploitatie

Dit kengetal is te lezen als een verbijzondering van de balansratio '1 Netto schuldquote'. In dit kengetal worden de bouwgronden (in exploitatie + niet in exploitatie) gedeeld door de totale inkomsten van de gemeente. Dit kengetal verbetert zich van 67% in 2017 naar 10% in 2022 vanwege de ontwikkeling van de voorraad bouwgrond: van € 82 miljoen (netto) in 2017 naar ca. € 14 miljoen in 2022.

4 Structurele exploitatieruimte

In deze begroting is ook de structurele exploitatieruimte procentueel weergegeven. Dit houdt rekening met het structurele resultaat (zie meerjarenprognose in de financiële begroting) en de structurele stortingen en onttrekkingen in de reserves. Voor 2019 is het incidentele resultaat als gevolg van de jeugdhulp buiten beschouwing gelaten bij dit kengetal.

5 Gemeentelijke belastingcapaciteit

De gemeentelijke belastingcapaciteit laat de ontwikkeling van de lokale belastingen en heffingen voor een gemiddeld gezin zien afgezet tegenover de gemiddelde belastingdruk van gemiddeld Nederland. Bij een score onder de 100% dan is de belastingdruk lager dan gemiddeld Nederland.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Inleiding

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een beslag op een aanzienlijk deel van de financiële middelen. Kapitaalgoederen zijn verdeeld naar de categorieën wegen, water en gebouwen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, de beheerplannen en de financiële consequenties.

In de beheerplannen legt de gemeenteraad de kaders vast voor de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen. Het niveau van het onderhoud en de kwaliteit van de kapitaalgoederen zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Met de vaststelling van de programmabegroting machtigt de raad het college van burgemeester en wethouders om de uitgaven ten laste van de betreffende onderhoudsvoorzieningen te doen.

Deze voorzieningen worden gevuld door een jaarlijkse storting vanuit de diverse programma's. De kosten van het onderhoud worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

3.2 Wegen

Beleidskader

De gemeente heeft op dit moment ongeveer circa 4,0 miljoen m² aan wegen, fiets- en voetpaden in beheer en eigendom. De gemeente is, als wegbeheerder, verantwoordelijk voor deze verhardingen.

De, in mei 2016 door de gemeenteraad vastgestelde, beleidsvisie Beheer en Onderhoud wegen gemeente Barneveld 2017-2026 geeft hiervoor de juiste kaders. Vanaf de Kadernota 2017-2020 is het hieraan gerelateerde benodigde onderhoudsbudget opgenomen.

Kwaliteitsniveau verhardingen

Door de raad is besloten dat het totale verhardingsareaal binnen de gemeente dient te voldoen aan kwaliteitsniveau 'Basis'. Op dit moment kent het areaal aan asfaltverhardingen een onderhoudsachterstand. De huidige kwaliteit van de asfaltverhardingen is lager dan het ambitieniveau. Wel laat het kwaliteitsniveau, over de afgelopen jaren, een licht stijgende lijn zien. De elementenverhardingen voldoen wel aan het ambitieniveau. Jaarlijks wordt het kwaliteitsniveau bemeten middels een weginspectie. De resultaten hiervan zijn opgenomen

in de 'Rapportage kwaliteitsontwikkeling'. Deze rapportage wordt door het college vastgesteld en ter informatie verstrekt aan de raad.

Beheerplan en meerjarige onderhoudsplanning

Het beheerplan is de praktische vertaling van het beleid. In het beheerplan wordt ingegaan op welke wijze het beleid wordt uitgevoerd. Daarnaast is een meerjarige (5 jaar) onderhoudsplanning onderdeel van het beheerplan. Het streven is het beheerplan en de planning 2019-2023 in de loop van 2019 gereed te hebben. De meerjarige planning wordt jaarlijks geactualiseerd. De meerjarige onderhoudsplanning van het wegenonderhoud vormt de input voor de integrale meerjarige planning.

Integrale meerjarige planning (IMP)

Een integrale meerjarige planning maakt vroegtijdige afstemming mogelijk, zodat er een stevige basis ontstaat voor het integraal, project- en planmatig werken. Om die reden is de ambitie om, op een zo kort mogelijke termijn, te komen tot een integraal (gedragen) meerjarige planning (IMP). De bedoeling is om in 2019 de eerste resultaten van de IMP in te zetten bij het bepalen, prioriteren en plannen van de integrale projecten. Vervolgens wordt het programma PIB gebruikt voor het inplannen van capaciteit en het bewaken van de planning.

Uitvoeringsplan wegonderhoud

Jaarlijks wordt een uitvoeringsplan opgesteld. Hierin zijn de onderhoudslocaties voor het komende jaar opgenomen, inclusief een financiële onderbouwing. Daarnaast wordt verslag gedaan van de resultaten van het voorgaande jaar. Het uitvoeringsplan wordt door het college vastgesteld en gaat ter kennisname naar de raad.

Contractvorm

Momenteel wordt een raambestek gebruikt als contractvorm met de aannemer die het wegonderhoud uitvoert. Dit houdt in dat vrijwel alle voorkomende onderhoudsmaatregelen in het bestek zijn opgenomen. In deze contractvorm is niet vastgesteld op welke wegen onderhoud wordt uitgevoerd. Daardoor is de gemeente vrij in het bepalen van de wegen waarop onderhoud wordt uitgevoerd en welke onderhoudsmaatregelen worden toegepast. Hierdoor heeft de gemeente een grote flexibiliteit om te anticiperen op ontwikkelingen, waardoor het wegenonderhoud efficiënter en effectiever wordt. Inmiddels is gekozen een raambestek te blijven hanteren voor het uitvoeren van het verhardingsonderhoud. In het beheerplan wordt deze keuze toegelicht.

Voorziening groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000

Voorziening Groot onderhoud wegen	Begroting 2019	MJR 2020	MJR 2021	MJR 2022
Stand per 1 januari	460	274	231	97
Toevoeging	3.214	3.457	2.316	2.443
Onttrekking	- 3.400	- 3.500	- 2.450	- 2.450
Stand per 31 december	274	231	97	90

3.3 Water

Beleidskader

a. Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP)

Het GRP 2016-2019 is op 2 maart 2016 vastgesteld door de gemeenteraad. In het plan worden de activiteiten aangegeven, die nodig zijn om de doelstellingen van het GRP te verwezenlijken. Naast de kosten is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de inkomsten, de rioolheffing.

b. Waterplan Barneveld

Het Waterplan Barneveld is op 22 november 2005 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan is gezamenlijk opgesteld door het waterschap Vallei & Eem, het waterschap Vallei & Veluwe, de provincie Gelderland en de gemeente Barneveld. Het bestaat uit drie delen: de Watervisie 2004-2025, een Uitvoeringsplan en een Operationeel Programma. De voor de gemeente relevante onderdelen zijn opgenomen in het GRP 2016-2019.

c. Grondwaterbeleidsplan.

Op 9 juli 2013 is het grondwaterbeleidsplan 2013 – 2019 door het College vastgesteld; de gemeenteraad heeft

het ter kennisname ontvangen. Het plan beschrijft de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen, geeft invulling aan de gemeentelijke zorgplicht voor grondwater en levert een bijdrage aan het oplossen en voorkomen van grondwaterproblemen.

d. Hemelwaterplan.

Op 25 juli 2017 is het hemelwaterplan 2017 – 2020 “klimaatactief” door het College vastgesteld; de gemeenteraad heeft het ter kennisname ontvangen. Het plan richt zich op een duurzame – en actieve omgang met hemelwater. Het plan beschrijft gemeentelijk regenwaterbeleid in zowel bestaande – als te ontwikkelen stedelijke omgeving en focust op een robuuste- en klimaatbestendige ingerichte leefomgeving.

e. Toekomst Waterketen Gelderland en Platform Water Vallei & Eem (PWVE).

De stuurgroep Toekomst Waterketen Gelderland heeft initiatieven ontwikkeld om de samenwerking in de waterketen te bevorderen. Veranderingen in het riolerings- en waterbeheer vragen om grote personele en financiële inspanningen. Door samenwerking kunnen kostenbesparingen worden bereikt, de kwaliteit van producten en diensten vergroot en de personele kwetsbaarheid vermindert. Gelderse en Utrechtse gemeenten, gelegen binnen het beheergebied van het waterschap Vallei & Veluwe, werken sinds 27 maart 2008 samen in het PWVE. Dit samenwerkingsverband bestaat uit een ambtelijk platform, een kernteam, een (bestuurlijke) regiegroep en een bestuurlijk platform. Actuele onderwerpen betreffen;

- Klimaatverandering: omgaan met hitte en verdroging enerzijds en wateroverlast anderzijds. Hiertoe hebben zevenentwintig gemeenten, de provincies Gelderland en Utrecht én het Waterschap Vallei & Veluwe op 7 december 2017 het Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie ondertekend om in de regio samen met bedrijven en particulieren te werken aan een klimaatbestendige toekomst.
- Monitor Bestuursakkoord Water; inzicht in - en sturing op kosten, kwaliteit kwetsbaarheid/samenwerking,
- Branchestandaard Gemeentelijke Watertaken; bestaande kennis en competenties onderzoeken, aanvullen en vergroten,
- Meten en monitoring Afvalwaterketen; doorontwikkeling naar vergelijken werkelijk - / gemeten systeemgedrag met berekend systeemgedrag uit rioolmodellen.

Beheerplan

De uit het GRP 2016-2019 voortkomende maatregelen zijn opgenomen in een uitvoeringsplanning en in jaarplannen. Het jaarplan en de uitvoeringsplanning 2018 zijn 9 april 2018 door het college vastgesteld en ter kennisname aan de gemeenteraad aangeboden.

Eind 2015 is een rioolbeheerplan opgesteld als verbindende schakel tussen het GRP 2016 – 2019 en de operationele beheerplanning in de periode 2015 – 2018.

De beheeractiviteiten maken deel uit van het jaarplan en de jaarlijkse uitvoeringsplanning.

Momenteel is een transitie gaande van traditioneel - naar risico gestuurde rioolvernieuwing. Doel van risico – en kwaliteit gestuurde rioolvernieuwing is kostenbesparing waardoor middelen beschikbaar komen voor klimaatadaptieve maatregelen. Vanuit het AWT wordt hiertoe eerst een generieke aanpak ontwikkeld die vervolgens toepasbaar is in de beheerprocessen van de afzonderlijke gemeenten. Deze aanpak wordt momenteel in Barneveld toegepast, nader uitgewerkt en zal leiden tot een nieuw vast te stellen rioolbeheerplan.

Financiële consequenties

De genoemde inkomsten en uitgaven komen overeen met de bedragen genoemd in het GRP 2016-2019. De meerjarenbegroting in het GRP geeft een prognose tot het jaar 2095, waarbij er vanuit wordt gegaan dat de voorziening voldoende op peil is om de benodigde maatregelen uit te kunnen voeren.

NB. Tot 2018 is een egaliseriereserve gebruikt om de financiële lasten van het GRP te egaliseren. Vanaf deze begroting wordt hiervoor, wegens gewijzigde BBV-regels, gebruik gemaakt van een voorziening. Hiervoor verwijzen wij u naar de Nota reserves en voorzieningen 2018.

Voorziening riolering GRP				
	Begroting 2019	MJR 2020	MJR 2021	MJR 2022
Voorziening riolering GRP				
Stand per 1 januari	1.336	1.336	1.314	1.268
Toevoeging	4.496	4.563	4.632	4.701

bedragen x € 1.000

Onttrekking	- 4.496	- 4.586	- 4.678	- 4.771
Stand per 31 december	1.336	1.314	1.268	1.198

3.4 Gebouwen

Beleidskader

De gemeente Barneveld werkt aan het professionaliseren van het vastgoedmanagement. Speerpunten daarbij zijn het op orde brengen van contractmanagement, het per gebouw inzichtelijk maken van de exploitatie, het voeren van eenduidig huur- en subsidiebeleid, het vergroten van het financieel en maatschappelijk rendement van onze gebouwen en aan het concerteren van vastgoedtaken. Inmiddels zijn de eerste stappen gezet. Momenteel wordt het beleid ten aanzien van huurprijnsbepaling, subsidieverlening en het bepalen van ons kernvastgoed verder vorm gegeven.

De uitgangspunten voor de uitvoering van het planmatig onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen zijn opgenomen in de rapportage planmatig onderhoud 2018 - 2037. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt welke structurele onderhoudswerkzaamheden noodzakelijk zijn, gekoppeld aan de toekomstvisie voor het gebruik en het beheer van de gebouwen. Daarnaast zijn mutaties op het gebouwenbestand en de meest omvangrijke werkzaamheden toegelicht. Het efficiënt uitbesteden van planmatige onderhoudswerkzaamheden is een doorlopend aandachtspunt.

Door maatschappelijke en economische ontwikkelingen wordt er steeds meer gekeken naar de mogelijkheden van duurzame oplossingen binnen het vastgoed. Niet alleen bij nieuwbouw, maar juist bij bestaande bouw worden er strengere eisen gesteld.

Het opstellen van een duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) is een goed moment voor het beoordelen van de verduurzaming van het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. In plaats van het huidige MJOP uit te voeren, wordt een duurzame afweging en een aanpak per gebouwelement of installatie gemaakt. Hierbij wordt de impact op de exploitatiekosten, het milieu en de investering beoordeeld om te komen tot een DMJOP. Momenteel wordt inzichtelijk gemaakt welke investeringen de komende jaren benodigd zijn om het gemeentelijk ambitieniveau, ten aanzien van duurzaamheid en energiereducering, tot uitvoering te brengen. In 2019 worden deze investeringen voor de komende jaren berekend, waarna besluitvorming door het college plaatsvindt.

Beheer en onderhoudsplan

Het meerjarig onderhoudsplan gebouwen wordt jaarlijks door het college vastgesteld. De gemeente Barneveld heeft ongeveer 85 gemeentelijke gebouwen waarop planmatig onderhoud plaatsvindt. Dit varieert van huisvesting van gemeentelijke diensten, kleedruimten op sportcomplexen, opstallen bij begraafplaatsen, monumentale kerktorens, parkeergarage Transferium Noord, brandweergarages, waaronder het hulpverleningscentrum tot overige eigendommen, zoals woningen.

Sinds 1 januari 2015 zijn de binnensportaccommodaties, zwembaden en de Veluwehal in exploitatie aan de firma Optisport overgedragen. Op basis van een overeengekomen demarcatielijst worden deze accommodaties planmatig door de gemeente Barneveld onderhouden.

Binnen de onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen (exclusief schoolgebouwen) beheert de gemeente in totaal circa 79.000 m2 bruto vloeroppervlak. De meerjarenbegroting 2018 – 2037 en het jaarplan zijn opgenomen in de rapportage planmatig onderhoud gebouwen 2018. In deze rapportage wordt een toelichting gegeven op de uitgangspunten, gewijzigde parameters en een toelichting op de meest omvangrijke vervangingen. Daarnaast wordt een (financiële) terugblik gegeven over het voorgaande dienstjaar.

In het najaar van 2016 zijn de objecten geïnspecteerd op de onderhoudsconditie volgens de NEN 2767. Uit de uitkomsten van deze inspectie blijkt dat er geen noemenswaardige kostenverhogende gebreken bij de objecten zijn geconstateerd. De gemiddelde staat van onderhoud van de objecten is tenminste conditiescore 3; wat wil zeggen sober, maar doelmatig. Op de middellange termijn worden grotere uitgaven verwacht. Gelet op de huidige onderhoudsplanung zal de eerste 12 jaar de dotatie in de onderhoudsvoorziening voor bestaande gebouwen niet aangepast hoeven te worden. Op basis van mutaties in de accommodatie / objectenlijst, zoals nieuwbouw, sloop of aan/verkoop van accommodaties, kan het voorkomen dat de dotatie in de onderhoudsvoorziening aangepast moet worden.

Financieel verloop voorzieningen

De onttrekkingen komen overeen met de bedragen genoemd in het onderhoudsplan gebouwen 2018-2037. Op basis van deze meerjarenbegroting is de voorziening voldoende op peil om de benodigde maatregelen uit te

kunnen voeren. Voorzien is dat vanaf 2020 de onttrekkingen oplopen, waarmee het bestaan van de voorziening gerechtvaardigd is.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

bedragen x € 1.000

Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Begroting 2019	MJR 2020	MJR 2021	MJR 2022
Stand per 1 januari	2.158	2.144	2.130	2.116
Toevoeging	1.386	1.386	1.386	1.386
Onttrekking	- 1.400	- 1.400	- 1.400	- 1.400
Stand per 31 december	2.144	2.130	2.116	2.102

Onderhoud scholencomplexen

Het onderhoud van scholencomplex Norschoten is overgedragen aan de schoolbesturen. Scholencomplex Valkhof is afgestoten. Na renovatie en nieuwbouw is het onderhoud van scholencomplex Lijsterhof de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. De gemeente participeert nog als verhuurder van de kinderopvang in het onderhoud van dat deel van de scholencomplexen. Voor de noodlokalen Burgthof is aankomende jaren nog onderhoud nodig..

Voorziening onderhoud primair onderwijs

bedragen x € 1.000

Voorziening Onderhoud primair onderwijs	Begroting 2019	MJR 2020	MJR 2021	MJR 2022
Stand per 1 januari	191	181	171	161
Toevoeging	-	-	-	-
Onttrekking	- 10	- 10	- 10	- 10
Stand per 31 december	181	171	161	151

Paragraaf 4 Financiering

4.1 Inleiding

Onder financiering wordt het aantrekken van geldleningen verstaan. Behalve voor investeringen wordt er geld aangetrokken (of uitgezet) voor de exploitatie. Als de inkomsten van de gemeente (vanuit de algemene uitkering en de belastingen) niet gelijk lopen met de uitgaven wordt er zogenaamd *kort geld* aangetrokken. Dit zijn geldleningen met een looptijd korter dan één jaar. In de meeste gevallen wordt een kasgeldlening met een looptijd van één of enkele maanden aangetrokken.

In 2018 is het treasurystatuut geactualiseerd naar de laatste wet- en regelgeving. Conform het treasurystatuut worden in deze paragraaf de kansen en risico's rond financiering in beeld gebracht. Om de financieringsbehoefte zo goed mogelijk in te schatten wordt een liquiditeitsprognose gemaakt die maandelijks wordt geactualiseerd.

4.2 Beleid

Algemeen

Om het renterisico te beheersen en de rentekosten zo laag mogelijk te houden, wordt gebruik gemaakt van de kaders die in het treasurystatuut staan, gebaseerd op de Wet Fido.

Bij het aantrekken of uitzetten van geld is het van belang dat slechts beperkt risico wordt genomen bij het oversluiten (consolideren) van kasgeldleningen. Daarom worden vaste geldleningen voor (grote) investeringen aangetrokken op momenten dat de rente gunstig is en wordt het tijdelijk overschot aan liquide middelen zo beperkt mogelijk gehouden. De treasuryklankbordgroep overlegt periodiek en geeft mandaat voor het

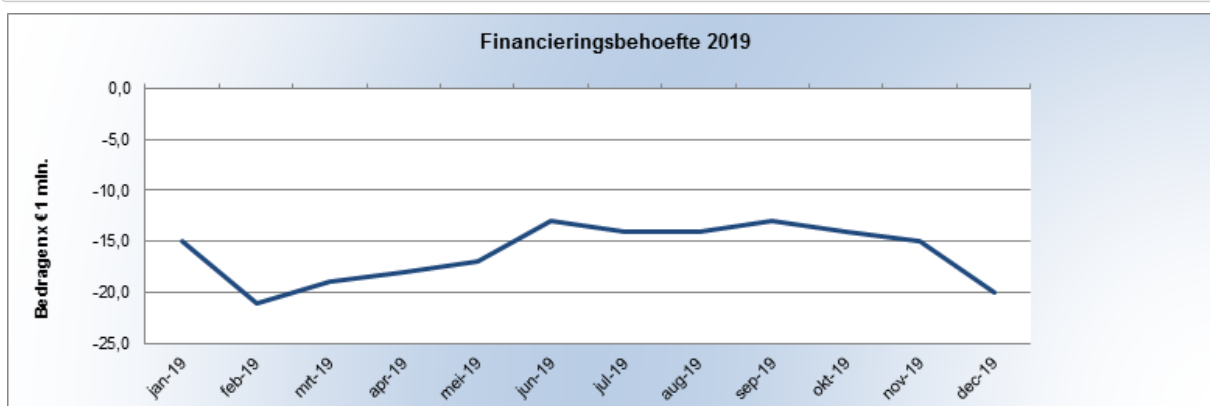
aantrekken van geldleningen. Voor het liquiditeitsbeheer zijn afspraken met de bank gemaakt voor het dagelijkse afkomen van overbodige saldi op de rekeningen couranten bij de bank.

4.3 Financiële aspecten

Financieringsbehoefte

In de onderstaande grafiek is het verwachte verloop van de liquiditeitspositie weergegeven. Begin 2019 wordt gestart met een financieringstekort van ca. € 15 miljoen. Gedurende het jaar 2019 fluctueert de financieringsbehoefte, maar zal richting jaareinde toenemen tot ca. € 20 miljoen (cumulatief). Voor een belangrijk deel zal dit kort gefinancierd worden in verband met de zeer lage stand van de korte rente (actueel rond de 0,0% tot -0,4%). Ook vanwege de te verwachten inkomende kasstroom vanuit de grondexploitaties.

Ontwikkeling financieringsbehoefte

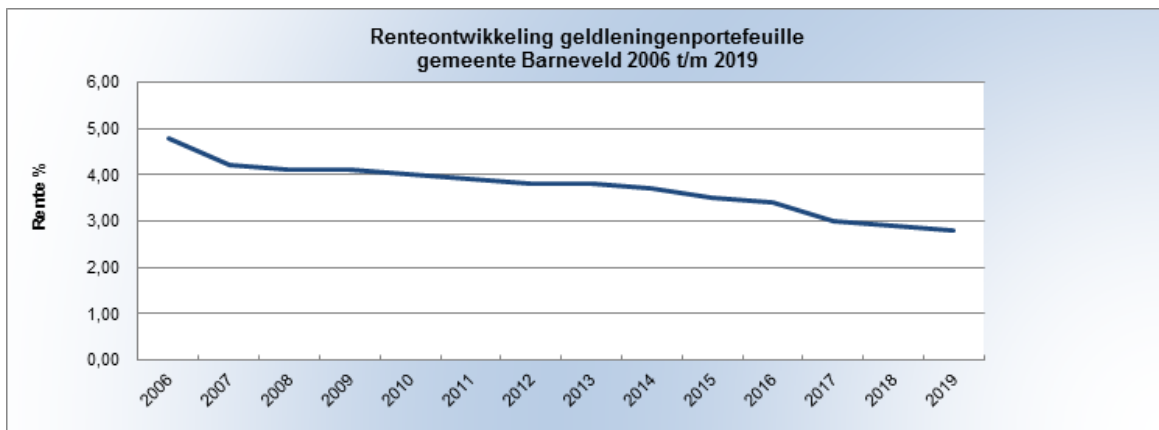

Renteontwikkeling / rentevisie

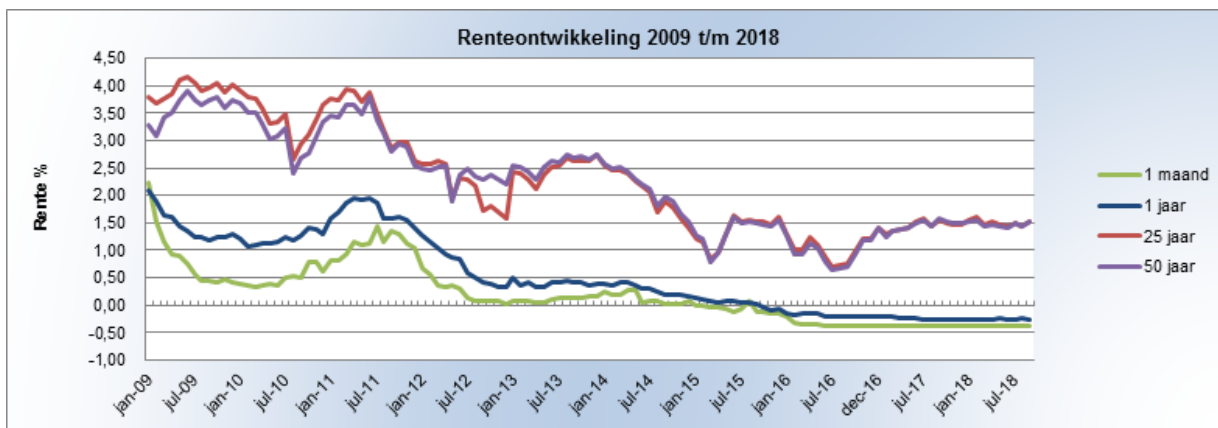
De rentevisie is gebaseerd op de actuele ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de renteprognose en berichtgeving van een aantal banken. Het jaar 2018 heeft, net als een aantal voorgaande jaren, een kapitaalmarkt met aanhoudende lage rentequotes. Ondanks de landelijk positieve economische ontwikkeling blijven de rentestanden aanhoudend laag. Dit is te verklaren door de onzekere tijden binnen en buiten de eurozone en het nagenoeg ongewijzigde beleid van de ECB. Onze verwachtingen zijn dat de rente vooralsnog rond dit lage niveau aanhoudt. Een stijging van het renteniveau zal niet eerder dan in de tweede helft van 2019 gaan doorzetten.

Het gemiddelde gewogen rentepercentage van de langlopende leningen zal in 2019 ca. 2,8% zijn op basis van de huidige leningenportefeuille. Dit is ongeveer een tiende procent lager dan in 2018 als gevolg van goedkope herfinanciering.

Renteontwikkeling van de vaste leningportefeuille

Renteontwikkeling van de markt meerjarig

Financieringsbehoefte

bedragen x € 1.000

Financieringsbehoefte	Begroting 2019
Stand van de opgenomen leningen per 1 jan.	210.941
Aflossingen in de loop van het jaar	- 28.661
Aan te trekken nieuwe leningen	10.000
Stand van de opgenomen leningen per 31 dec.	192.280

4.4 Risicobeheer

In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm). Renterisico's kunnen ook met behulp van derivaten afgedekt worden, de gemeente Barneveld maakt hier geen gebruik van. Daarnaast kan nog sprake zijn van een kredietrisico van aan derden verstrekte leningen.

Renterisiconorm

Op grond van de Wet Fido is voor gemeenten de zogenaamde renterisiconorm ingesteld. Doel hiervan is, dat gemeenten hun leningenportefeuille zodanig spreiden, dat de renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid ingeval van herfinanciering en renteherziening van geldleningen. De renterisiconorm geeft een aanwijzing voor de gevoeligheid van de gemeente voor veranderingen in de rente.

De renterisiconorm wordt afgezet tegen de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen. De renterisiconorm bedraagt in 2019 € 26 miljoen en moet afgezet worden tegen onze aflossingen van bijna € 29 miljoen. Dit betekent dat onze gemeente in 2019 buiten de norm komt, maar gezien de ontwikkeling van de liquiditeitsbehoefte (inclusief de verplichte aflossingen) is de verwachting dat de (her)financieringsbehoefte onder deze norm blijft. Ook zullen wij hierop, zonodig, reeds in 2018 anticiperen door een gedeeltelijke herfinanciering van deze verplichte aflossingen.

Kasgeldlimiet

Om het risico van kortlopende financiering te beperken is in de Wet Fido de kasgeldlimiet vastgesteld. De kasgeldlimiet is een vastgesteld percentage berekend over de lastenkant van de begroting. Zodra de kortlopende financiering (rekening-courant en kasgeldleningen) boven dit bedrag uitkomt dient de gemeente over te gaan tot consolidatie. De kortlopende schuld kan dan omgezet worden in een langlopende geldlening (zodat de rente alsnog komt 'vast te staan').

Het verwachte financieringstekort in 2019 loopt op tot ca. € 20 miljoen en dreigt daarmee de kasgeldlimiet van € 11 miljoen te overschrijden. Mede afhankelijk van het verwachte verloop van de financieringsbehoefte op middellange termijn en de rente ontwikkeling wordt het bedrag in 2019 (deels) geconsolideerd. Hierdoor zal de omvang van de kasgeldpositie op het einde van 2019, naar verwachting, binnen de limiet passen.

In de begroting is gecalculeerd met een conservatief rentepercentage van 1,5% om aan nieuwe financieringsbehoefte te voldoen, daarmee loopt de gemeente slechts een beperkt risico. De huidige markt voor het kasgeld is dusdanig dat het lonend is om de kasgeldpositie niet overhaast te consolideren op de duurere kapitaalmarkt. Door dagelijks de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt te monitoren kan, in geval van een stijgende rente, snel gehandeld worden.

Onderstaand is de berekening weergegeven van de renterisiconom en de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

bedragen x € 1.000

Renterisiconorm	Begroting 2019
Omvang begroting 2019 (=grondslag)	131.497
Renterisiconorm (in % van de grondslag)	20%
Toegestane renterisiconorm	26.299

Kasgeldlimiet

bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet	Begroting 2019
Omvang begroting 2019 (=grondslag)	131.497
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet	11.177

4.5 Garantieverplichtingen

De gemeente verstrekt geen garanties, tenzij de gemeenteraad besluit om hiervan af te wijken. Dit kan zij doen om een publiek doel te dienen, waarbij aan randvoorwaarden wordt voldaan. De mogelijkheden om deze garanties af te geven, bepaald in wet Fido en het treasurywettelijk, zijn beperkt. In 2010 is in de nota 'Garantstellingen' uitgewerkt welke beleidsregels hierbij gehanteerd worden.

Ontwikkeling garantstellingen

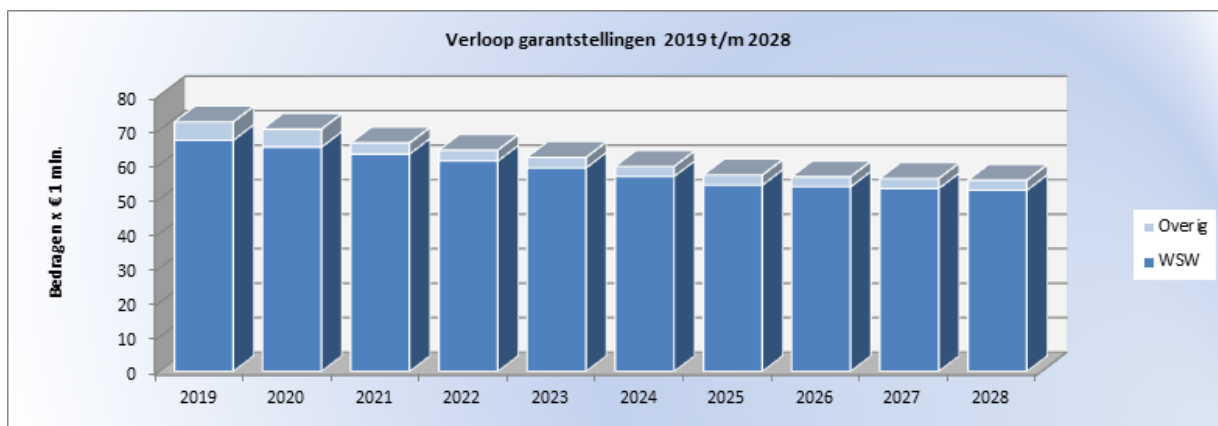
Per 2019 staat de gemeente Barneveld garant voor een bedrag van € 72 miljoen euro en zal de omvang hiervan gedurende het jaar aflopen naar € 67 miljoen. Deze daling wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de aflossingen op de garantstellingen WSW. Op een termijn van 3 jaar lopen 4 van de 11 garantstellingen af en heeft de staat van garantstellingen een omvang van ca. € 61 miljoen.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw

De achtervangpositie van de gemeente in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw vormt, samen met het aandeel van het Rijk, de derde zekerheid in de achtervangstructuur. De zekerstellingen zijn namelijk als volgt georganiseerd: de eerste zekerheid is de financiële middelen van de woningbouwcorporatie zelf. De tweede zekerheid bestaat uit de borgstellingreserve van het waarborgfonds. En als derde en laatste staan dus de overheden garant.

Onderstaand is in grafiekvorm het globale verloop van de garantstellingen weergegeven voor de komende jaren. Uiteraard is deze grafiek een momentopname, omdat (zeker vanuit de Waarborgfonds Sociale Woningbouw) de kans aanwezig is, dat er nieuwe garantstellingen zullen ontstaan.

Verloop garantstellingen

Paragraaf 5 Grondbeleid

5.1 Inleiding

In de huidige Nota Grondbeleid zijn de kaders gesteld waarbinnen de gemeente werkt. Actief en behoedzaam zijn daarin de kernbegrippen. De afgelopen jaren zijn belangrijke projecten verder ontwikkeld en in uitvoering genomen, zoals onder andere Harselaar Zuid, Thorbeckelaan Zuid (o.a. Midden NL hallen), De Burgt, Veller, Holzenbosch (o.a. Wikselarese Eng) en diverse inbreidingslocaties/herontwikkelingen (o.a. Valkhof en Schoutenstraat). Het grondbeleid is een belangrijk instrument bij het bereiken van doelstellingen die bij elk van de projecten in het kader van ruimtelijk en economisch beleid zijn geformuleerd. De projecten worden in verschillende vormen van samenwerking met marktpartijen tot uitvoering gebracht.

De economische crisis ligt inmiddels achter ons. Dat is duidelijk te merken aan het uitgiftetempo van gronden. Waar mogelijk zullen plannings (nog) meer naar voren worden gehaald om zodoende tijdig te voorzien in de toegenomen vraag.

Het actieve maar behoedzame grondbeleid van de afgelopen jaren heeft de gemeente mogelijkheden verschaft om actief sturing te geven op gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is de gemeente hierdoor eveneens gevoeliger geworden voor economische ontwikkelingen. Als gevolg van deze ontwikkelingen heeft de gemeente zoals bekend in 2012 een voorziening getroffen voor de totale grondportefeuille van in totaal € 31,4 miljoen. Hiermee hebben we de grondexploitaties toekomstbestendig gemaakt. Via periodieke rapportages wordt regelmatig gerapporteerd over het verloop van deze voorziening op het niveau van de afzonderlijke complexen. De voorzieningen zullen tevens periodiek worden herzien op basis van bijgestelde actualisaties van de grondexploitaties. Bijstelling vindt minimaal één keer per jaar plaats. Met de totstandkoming van de MeerjarenPrognose Grondexploitaties (MPG) hebben wij sinds de jaarrekening 2015 een verdere stap gezet in de optimale beheersing en aansturing van de nog steeds aanzienlijke grondportefeuille van de gemeente.

Om sturing te kunnen geven aan de gewenste invulling van projecten en waar mogelijk te kunnen delen in de revenuen van ontwikkelingen, blijven eigen grondposities voor de gemeente van belang. Vanzelfsprekend wordt hierbij ook in deze tijd uiterste behoedzaamheid betracht. De baten en lasten van de grondexploitatie worden verantwoord onder programma 2 en 3 (respectievelijk Bedrijvigheid en Bereikbaarheid en Woon- en leefomgeving).

Het projectmatige karakter van de grondexploitatie is duidelijk afwijkend ten opzichte van de rest van de gemeentelijke exploitatie. De baten en lasten worden geactiveerd en hebben als zodanig geen invloed op het resultaat in het betreffende jaar. Deze activering wordt zichtbaar op de balans van de gemeente, onder 'voorraden'. Als complexen worden afgesloten dan worden de resultaten zichtbaar en verantwoord in de jaarrekening. Daarnaast is het mogelijk dat er tussentijds winstnemingen of verliezen worden genomen, voorafgaand aan het afsluiten van een project. Sinds dit jaar (2018) worden prognoses hieromtrent per kwartaal gerapporteerd in de maandrapportages om deze, na gebleken realisatie, uiteindelijk op te nemen in de jaarrekening van de gemeente en deze te verantwoorden. Hiermee wordt beoogd dat reeds in een vroeg stadium zicht is op de financieringsbehoefte van de gemeente voor de komende periode.

5.2 Beleid

Zoals opgemerkt voert de gemeente op dit moment in alle projecten – in De Burgt via de CV – een actief maar behoedzaam grondbeleid.

Een actief grondbeleid betekent kort gezegd, dat de gemeente de benodigde gronden verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. In dit beleid zijn een actief grondaankoopbeleid, het vestigen van het voorkeursrecht en het zonodig toepassen van de onteigening de uitvoeringsinstrumenten. Conform het coalitieakkoord 2018-2022 richten we ons, gelet op de blijvende dynamiek en de vraag van de markt, op een versnelde ontwikkeling van de bedrijventerreinen Harselaar-Zuid Fase 1b, Verbindingsweg (Voorthuizen) en Stroe. Tevens zetten we het concept van faseren en doseren voort van woningbouwontwikkelingen. Dit houdt tevens in een samenwerking met marktpartijen, daar waar dat gewenst c.q. noodzakelijk is. Randvoorwaarde bij dit beleid is dat zeer terughoudend wordt aangekocht in gebieden waarvoor nog geen bestemmingsplanprocedure is gestart, tenzij sprake is van een strategische noodzaak. Deze noodzaak dient achteraf expliciet aan de raad te worden verantwoord.

Bij een passief (= faciliterend) grondbeleid laat de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling over aan de markt. Een actief grondbeleid maakt sturing door de gemeentelijke overheid van realisatie, de categorie woningen en de wijze van exploiteren van terreinen en gebouwen eenvoudiger. Bovendien is de mogelijkheid tot het verhalen van alle gemaakte kosten in dat geval beter mogelijk. Sinds 1 juli 2008 beschikt de gemeente op elk beleidsterrein, op het gebied van de ruimtelijke inrichting en de kwaliteit van realisatie, over een instrumentarium, waarbij ook een exploitatieplan als publiekrechtelijke basis voor kostenverhaal kan worden ingezet. Daarnaast is de nota bovenwijkse investeringen vastgesteld waardoor specifiek kostenverhaal voor dit type investeringen is geborgd in een beleidsdocument. Deze nota wordt periodiek geactualiseerd.

In de systematiek van grondexploitaties wordt winst in principe eerst genomen als deze is gerealiseerd, dus bij het afsluiten van een complex (realisatieprincipe). Bij realisering van deelplannen of bij sterk positieve plannen kunnen ook tussentijdse (voorlopige) winstnemingen worden gedaan. Het is gewenst ten aanzien van voorlopige winstnemingen een vaste gedragslijn te volgen. Met het oog hierop is voor de volgende methodiek gekozen:

- * De opbrengsten van het complex overstijgen op de balansdatum de kosten;
- * Er dient hierbij rekening te worden gehouden met nog te maken kosten;
- * Het overblijvende positieve saldo moet minstens € 50.000 bedragen.

Wanneer voor een, door ons, vastgesteld plan een verlies op eindwaarde wordt voorzien, wordt hiervoor direct een verliesvoorziening getroffen (het zogeheten voorzichtigheidsprincipe).

5.3 Financiële aspecten

Jaarlijks worden bij het opmaken van de jaarrekening en de meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) de definitieve resultaten vanuit de grondexploitatie opgemaakt, verwerkt en vastgesteld. In de maandrapportages worden periodiek de te verwachten resultaten opgenomen. Op basis van de laatste inzichten, zoals gerapporteerd in september jongstleden, worden in 2018 onderstaande projecten (complexen) afgesloten. Omdat voor de verlieslatende projecten (thans Briellaerd Noord en Veller I) reeds het volledige bedrag van het te verwachten verlies is opgenomen als (verlies)voorziening bij de jaarrekening 2017, is het verwacht resultaat de som van de winstgevendende projecten. Deze is voor 2018 geprognostiseerd op €2,5 miljoen. Binnenkort, voorafgaand aan de besluitvorming inzake de jaarrekening 2018, zal op basis van nacalculatie en de actuele boekwaarden (geboekte kosten en opbrengsten) het definitieve eindresultaat van deze projecten in een separaat raadsvoorstel worden aangeboden aan de raad. Hierbij zal ook een voorstel worden gedaan voor de resultaatsbestemming.

Tabel : in 2018 af te sluiten projecten

Complex (bouwgrond in exploitatie)	Eindwaarde	Beschikbare voorziening	Resultaat
Jonkersweg	€ 80.000	€ -	€ 80.000
Briellaerd Noord	€ -746.000	€ 746.000	€ -
Veller I	€ -3.024.000	€ 3.024.000	€ -
Voorzieningenstrook Lunterseweg	€ 99.000		€ 99.000
Harselaar-Driehoek West	€ 2.030.000		€ 2.030.000
Herontwikkeling Sandersstraat 5	€ 68.000	€ 5.000	€ 73.000
Herontwikkeling Nijkerkerweg 119	€ 241.000		€ 241.000
Subtotaal A : resultaat 2018 afgesloten projecten			€ 2.523.000

Daarnaast zijn er diverse projecten die voortvarend en met een batig saldo vorderen. Voor deze projecten geldt dat er tussentijds - voorafgaand aan het afsluiten - een winstneming wordt gedaan. Deze projecten zijn in onderstaande tabel weergegeven. Het resultaat is geprognostiseerd op - afgerond- €7,3 miljoen. Deze zullen als onderdeel van de jaarrekening, nadat alle boekingen zijn verwerkt, worden genomen en verantwoord.

Eind 2018 (jaarrekening) tussentijds te nemen winst (doorlopende projecten)

Complex (bouwgrond in exploitatie)	Resultaat
Harselaar Zuid Fase 1A	€ 4.500.000
Harselaar West West	€ 50.000
Puurveen	€ 900.000
Stroe VI	€ 1.800.000
Subtotaal B : tussentijdse winstnemingen 2018	€ 7.250.000

Ook de getroffen verliesvoorzieningen zoals vastgesteld bij de jaarrekening 2017 zullen worden geactualiseerd. De geprognostiseerde mutaties zijn in de onderstaande tabel samengevat. In een aantal gevallen kan deze naar beneden worden bijgesteld en valt het verschil tussen de getroffen voorziening en de geactualiseerde voorziening vrij. Bij het opmaken van de jaarrekening 2018 komen wij met een voorstel tot aanpassing van de voorzieningen, conform de lijn van de afgelopen jaren.

Eind 2018 (jaarrekening) aan te passen verliesvoorzieningen

Complex (bouwgrond in exploitatie)	Eindwaarde	Beschikbare voorziening	Resultaat
Thorbeckelaan Zuid	€ -99.000	€ 197.000	€ 98.000
Columbiz Park	€ -14.635.000	€ 14.613.000	€ -22.000
Tolnegeweg	€ -1.026.000	€ 928.000	€ -98.000
Herontwikkeling Schoutenstraat	€ -954.000	€ 1.543.000	€ 589.000
Herontwikkeling Scherpenzeelseweg	€ -203.000	€ 149.000	€ -54.000
Herontwikkeling Wildzoom	€ -33.000	€ 120.000	€ 87.000
Holzenbosch III / Wikselaarse Eng	€ 1.135.000	€ 295.000	€ 295.000
Subtotaal C : resultaat aan te passen verliesvoorzieningen 2018			€ 895.000

Het totale jaarresultaat voor de grondexploitaties over 2018 komt hiermee op een totaal bedrag van €10,7 miljoen (som van subtotaal A+B+C).

In de loop van 2019 kunnen naar verwachting de hieronder genoemde projecten worden afgesloten. Hierbij wordt een positief resultaat verwacht van €0,7 miljoen. Een doorkijk met betrekking tot tussentijdse winstnemingen en het actualiseren van de verliesvoorzieningen voor eind 2019 is niet opportuun. Hiervoor zijn er te veel onduidelijkheden en onzekerheden waardoor een prognose weinig waarde heeft.

In 2019 af te sluiten projecten

Complex (bouwgrond in exploitatie)	Eindwaarde	Beschikbare voorziening	Resultaat
Veller II	€ -1.263.000	€ 1.263.000	€ -
Harselaar West West	€ 248.000	€ -	€ 248.000
Puurveen	€ 391.000	€ -	€ 391.000
Herontwikkeling Schoutenstraat	€ -954.000	€ 954.000	€ -
Stroe VI	€ 88.000	€ -	€ 88.000
Totaal resultaat 2019			€ 727.000

We constateren een toename van de verkoop van gronden. Zowel de woningbouw als de bedrijventerreinen

laten een doorgaand herstel zien. In de begroting 2019 houden wij in het begrotingsresultaat geen rekening met de af te sluiten projecten. In de meerjarenbalans (paragraaf 2.6) houden wij, als toevoeging aan de reserves, rekening met 75% van het in 2018 te verwachten resultaat op de grondexploitaties op de af te sluiten projecten en tussentijdse winstnemingen.

5.4 Risicomanagement

In het kader van risicomanagement is een gemeentebreed weerstandsvermogen bepaald, waar de grondexploitaties onderdeel van uitmaken. Dit is opgenomen in paragraaf 2.

Twee keer per jaar wordt aan de hand van een herziene risico-inventarisatie het benodigde weerstandsvermogen bepaald. De risico's in de grondexploitaties vormen onderdeel van deze periodieke inventarisatie.

Bovendien stelt de MeerjarenPrognose Grondexploitaties (MPG) ons in staat om de grondportefeuille nog beter te sturen op zowel het niveau van de afzonderlijke complexen als op dat van de totale grondportefeuille.

5.5 Kaderstelling / beslispunten

Het grondbeleid is uitgewerkt in de Nota Grondbeleid. Dit beleid is door de raad op 14 december 2016 opnieuw vastgesteld. De gemeente voert een actief maar behoedzaam grondbeleid.

Kort daarvoor heeft de raad op 9 november 2016 de 'Kaders procesgang grondexploitatie 2016' vastgesteld.

Hierin zijn de fasen van grondexploitatie beschreven alsmede het proces van vaststelling en hoe er geacteerd wordt bij een te verwachten onder- of overschrijding. Dit naar aanleiding van wijzigingen in het BBV – ingaande per 2016.

Samenvattend zijn er twee beslispunten die het college machtigen tot uitgaven:

1. Voorbereidingskredieten (*Kaders Procesgang grondexploitaties 2016*)

Het College wordt door de Raad gemandateerd om in het jaar 2019 voorbereidingskredieten in te stellen tot een maximum van € 500.000 per complex. Het gaat hierbij om complexen die op de nominatie staan om binnen korte tijd in exploitatie te worden genomen.

2. Strategische grondaankopen (*Grondbeleid 2016*)

Het College wordt door de Raad gemachtigd om in het jaar 2019 grond aan te kopen tot een bedrag van maximaal € 5 miljoen ten behoeve van strategische verwervingen buiten de in de Structuurvisie aangewezen zoekgebieden voor woningbouw en bedrijventerreinen.

Overigens is het college, op grond van de gemeentewet (artikel 160) bevoegd tot het plegen van aankopen binnen de in de Structuurvisie aangewezen zoekgebieden voor woningbouw en bedrijventerreinen.

In 2013 is de gemeente gaan werken met de maandrapportage als onderdeel van de P&C cyclus. In deze maandrapportage wordt tevens over de grondexploitaties gerapporteerd. Ook is in deze rapportage het verwachte resultaat op eindwaarde (kader) per grondexploitatie vermeld. Deze eindwaarden betreffen de door de raad vastgestelde grondexploitaties.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

6.1 Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente in derde rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én waarmee financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen dienen een publiek belang. De raad ziet erop toe dat de verbonden partijen bijdragen aan de doelstellingen in de programma's. De functie van de paragraaf verbonden partijen is dat inzicht te bieden.

Definities

Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Als geen sprake is van bestuurlijke zeggenschap, worden eventuele risico's in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

Financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Als de financiële relatie uitsluitend bestaat uit inkomens- en/of vermogensoverdrachten (subsidies), is geen sprake van een financieel belang. Deze relaties worden niet in deze paragraaf beschreven. Als daartoe vanuit de kaderstellende rol aanleiding is, worden deze relaties direct bij de programma's beschreven.

Als er sprake is van financiële risico's, dan worden deze in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

Er zijn twee soorten verbonden partijen:

1. Publiekrechtelijk: de gemeenschappelijke regeling. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon in het leven geroepen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur;
2. Privaatrechtelijk: rechtspersoon, zoals een vennootschap (BV, NV of CV), stichting en vereniging.

6.2 Beleid

De gemeente wil de beoogde doelen, zoals geformuleerd in Kadernota en Programmabegroting, optimaal realiseren. In de meeste gevallen betekent dit dat de gemeente zelfstandig taken en resultaten kan realiseren. In een aantal gevallen is samenwerking met derden zinvol.

De gemeente kan een relatie met een verbonden partij aangaan, indien de voordelen van de samenwerking opwegen tegen de nadelen. Mogelijke voor- en nadelen van verbonden partijen staan beschreven in de nota 'Verbonden Partijen' (2018).

De visie en kaders van verbonden partijen moeten geen harnas zijn, maar een werkbaar en helder instrument. De afweging van voor- en nadelen is tenslotte slechts beperkt in cijfers uit te drukken. De beoordeling en weging van factoren is iets dat bij elke verbonden partij opnieuw zorgvuldig dient te gebeuren. Voor het aangaan van een verbonden partij zijn kaders in de nota 'Verbonden Partijen' geformuleerd.

6.3 Verbonden partijen

Inzicht in verbonden partijen

Om het college en de raad te ondersteunen bij de besturing, rangschikken we onze verbonden partijen bij elke programmabegroting en jaarverslaggeving naar de volgende 3 relevante criteria:

- zeggenschap – de mate waarin de gemeente Barneveld een reële of verwaarloosbare invloed heeft op de verbonden partij (het gaat hierbij niet zozeer om een hard percentage);
- beleidsintensiteit – de mate waarin sprake is veel en/of veranderende beleidskaders;

Reële zeggenschap		Beleidsintensiteit: Laag	Beleidsintensiteit: Hoog
	Financieel belang/risico/kans: Laag	O-Gen Parkeerservice Regio de Vallei	Regio Food Valley
	Financieel belang/risico/kans: Hoog	GBO MTB OddV PPS de Burgt	VGGM

Verwaarloosbare zeggenschap		Beleidsintensiteit: Laag	Beleidsintensiteit: Hoog
	Financieel belang/risico/kans: Laag	Alliander BNG Leisurelands Veluws Bosbrand Comité	
	Financieel belang/risico/kans: Hoog	SVn	

Verbonden partijen ingedeeld naar zeggenschap, beleidsintensiteit en financieel belang/risico/kans

De volgende mutaties ten opzichte van de vorige rapportage (jaarverslaggeving 2017) zijn in het overzicht verwerkt:

- Per verbonden partij is waar mogelijk informatie opgenomen over het verwachte eigen en vreemd vermogen alsmede het begrote financiële resultaat voor 2019.
- Per verbonden partij zijn de ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019 benoemd. Ook is het financieel belang bijgewerkt. Waar nodig zijn risico's of overige teksten geactualiseerd.

De gemeente Barneveld is per september 2018 verbonden aan onderstaande organisaties, in volgorde van de vier programma's.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Realisatie van bovengemeentelijke en/of specialistische taken zoals opgedragen in de Wet veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid en zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en/of overdrachtsovereenkomst.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	In de begroting 2019 zijn geen beleidsmaatregelen opgenomen. Alleen de compensatie van de loon- en prijsstijging is conform de vastgestelde methodiek verwerkt. Bij het opstellen van de begroting voor 2019 is er geen of onvoldoende zicht op het beleid van het Rijk en op nieuwe beleidsinitiatieven van gemeenten. In maart 2018 hebben de gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. Dat heeft geleid tot college akkoorden voor de periode 2018-2022. De college akkoorden van de nieuwe gemeentebesturen bieden de gelegenheid het beleid van gemeenten te vertalen naar VGGM. VGGM zal daartoe na de zomerperiode van 2018 in nauwe samenspraak met beleidsambtenaren een meerjarig perspectief schetsen. Het kan zijn dat dat leidt tot aanpassingen in de begroting voor 2019. Een eventuele wijziging van de begroting kan in oktober 2018 worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Begroot resultaat: nihil want begroting is in evenwicht. EV: Algemene reserve € 1,5 mln. Bestemde reserves € 3,0 mln. VV: Leningen € 8,4 mln. Voorzieningen € 2,1 mln.
Risico's en weerstandsvermogen	Weerstandsvermogen in de vorm van algemene bedrijfsreserve is laag. Dat is een bewuste keuze. Bij problemen valt de gemeenschappelijke regeling terug op de deelnemers.
Programma	1. Participatie en Ondersteuning 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	1.2 Sociale en vitale samenleving 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	3.2.1. Wet Veiligheidsregio's en Besluit Veiligheidsregio's.
Beslissingsbevoegd orgaan	College van B&W (gemeenteraad kan zienswijze indienen).
Overgedragen bevoegdheden	Geen

Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De medewerkers die de JGZ 0-4 jaar uitvoeren (consultatiebureau) worden ondergebracht in een stichting (afkomstig van STMG en ICare).
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouders Openbare orde & veiligheid en Volksgezondheid zitten in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling en het stichtingsbestuur.
Financieel belang	De bijdrage 2019 is begroot op € 3,5 mln voor het deel brandweer en rampenbestrijding en € 1,7 mln voor het deel volksgezondheid/GGD.
Contracteinde	Onze relatie met de VGGM is een verplichte op grond van de wet. De regeling wordt opgeheven wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat colleges van ten minste twee-derde van de deelnemende gemeenten tot opheffing hebben besloten.

Coöperatie Parkeerservice UA

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Ondersteuning bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid, zonder winstoogmerk; De deelnemende gemeenten (leden) zorgen samen voor inkoopkracht, schaalvoordeel en bundeling van kennis.
Ontwikkelingen & Beleidsvoornemens 2019	De ontwikkeling van de organisatie is in 2018 doorgevoerd. In 2019 wordt deze ontwikkeling afgerond met de verdere digitalisering van de parkeerbeheerproducten en betaalmogelijkheden (zogenaamde gemakmaatregelen).
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	In de Kaderbrief 2019 heeft ParkeerService opgenomen dat de begroting 2019 sluitend is. De maatregelen op het gebied van digitalisering mogen geen negatieve financiële consequenties hebben op de begroting
Risico's en weerstandsvermogen	Uitgangspunt voor ParkeerService is om kostendekkend te opereren. Er wordt gewerkt met een jaarlijks geupdate uitvoeringsovereenkomst.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (inclusief goede bereikbaarheid) en bieden van parkeergelegenheid
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid Deelname als lid van de coöperatie (alleen gemeenten kunnen lid worden).
Bestuurlijk belang	Wethouder vertegenwoordigt gemeente in de Algemene Ledenvergadering
Financieel belang	Verwachte bijdrage 2019 is circa € 220.000 exclusief het onderhoud apparatuur van straatparkeren en slagboomterreinen (afsluiten raamcontract) en exclusief nacalculatie geleverde diensten als gevolg van schadeherstel en verdere digitalisering (circa € 50.000).
Contracteinde	Het lidmaatschap van de coöperatie duurt doorgaans 5 jaar en loopt tot 31-12-2021. Tussentijdse uittreding is mogelijk, er is dan sprake van een nader te berekenen vergoeding van de beheerskosten voor ParkeerService..

Leisurelands

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het op een maatschappelijk en economisch verantwoorde wijze aanbieden van een recreatief aanbod dat past bij de eisen en wensen van de recreant.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	De onderneming verder verduurzamen, het verbeteren van de kwaliteit van het aanbod en daardoor het marktaandeel vergroten.

Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Het eigen vermogen van de holding bedraagt per 31-12-2016 € 56.279.000 (2015 -> € 55.004.000, 2014 -> 52.383.000, 2013 € 49.903.000). Het eigen vermogen is in 2018 gegroeid naar € 57.556.000,--. Resultaat in 2017 was € 1.277.000,--.
Risico's en weerstandsvermogen	Niet van toepassing
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	Gemeenteraad
Overgedragen bevoegdheden	College treedt namens raad op bij aandeelhoudersvergaderingen e.d.
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Bestuurlijk belang	Via aandeelhouderschap
Financieel belang	De gemeente Barneveld heeft op basis van haar inwoneraantal 4,6% van de aandelen in bezit met een intrinsieke waarde van € 1,6 miljoen.
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. De "lock-up" periode waarin de aandelen niet vervreemd konden worden is per 1 januari 2015 afgelopen.

Gebiedscoöperatie O-gen

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het verbinden van maatschappelijke organisaties, overheden, terreineigenaren, ondernemers, bedrijven en particulieren om samen te werken aan een sterk, vitaal en gezond buitengebied in de in de Gelderse Vallei, Heuvelrug en Kromme Rijnstreek. Om zo innovaties tot stand te brengen, de economie te stimuleren en ons gebied aantrekkelijk te maken om te wonen, te werken en te ondernemen. O-gen is een kennisnetwerk, waar tevens projecten worden gefaciliteerd en georganiseerd, onder meer in opdracht van de (FoodValley-)gemeenten.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	<ul style="list-style-type: none"> - Organiseren en faciliteren Stuurgroep / ledenwerkgroep Vrijkomende Agrarische Bebouwing - Participatie in Ambtelijk Overleg RO FoodValley - Organisatie leden-gebiedsexcursies en netwerk-/ontwikkelingsbijeenkomsten - Inzet voor projecten op afroep (als opdrachtnemer), i.c. betreft dat onder meer: <ul style="list-style-type: none"> * coördinatie/projectleiding ondernemersbegeleiding agrariërs * secretariaat Spiegelgroep Salentein en mogelijk hosting 'Salentein-loket'
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Schatting op basis van cijfers 2017: Geschat eigen vermogen 2019 - € 1.200.000 Geschat vreemd vermogen 2019 - € 1.200.000 Geschat financieel resultaat - € 0,=
Risico's en weerstandsvermogen	In theorie kunnen de leden van O-gen tot een democratisch besluit komen waar de gemeente Barneveld niet achter kan staan. Gezien de historie van de samenwerking is dat niet waarschijnlijk en de gemeente kan in dat geval besluiten niet aan het betreffende project deel te nemen en in het uiterste geval het lidmaatschap op te zeggen. Dit geeft geen financieel risico, omdat deelname aan projecten waar de gemeente Barneveld niet achter kan staan, niet verplicht is.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid 3. Woon- en leefomgeving

Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (incl. goede bereikbaarheid) 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College. Binnen O-gen is sprake van een vrijwillige samenwerking van de leden.
Overgedragen bevoegdheden	n.v.t.
Juridische vorm	Coöperatie
Bestuurlijk belang	Geen direct bestuurlijk belang (wethouder De Kruijf zit namens Regio FoodValley in Gebiedsraad)
Financieel belang	Bijdrage voor 2019 € 20.000
Contracteinde	Het lidmaatschap van de gebiedscoöperatie is jaarlijks opzegbaar

P

Gemeente Barneveld Ontwikkeling

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Participeren in gebiedsontwikkelingen
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	Instandhouding t.b.v. ontwikkeling De Burgt.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	De huidige berekeningen laten een te verwachten positief resultaat zien op de grondexploitatie in de Burgt.
Risico's en weerstandsvermogen	GBO is 100% "dochter" van gemeente en dient slechts als hulpstructuur tot participatie. Voor de financiële risico's heeft de gemeente een voorziening getroffen welke jaarlijks muteert op basis van de resultaten van GBO BV.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	Ontwikkelen wijk De Burgt
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	De aandeelhoudersrechten binnen GBO worden uitgeoefend door het college. Bestuur wordt op dit moment gevormd door wethouders De Kruijf en Van Daalen. Ex-wethouder Tijmens is eveneens bestuurslid van GBO gebleven.
Overgedragen bevoegdheden	Geen. Het betreft participatie in een privaatrechtelijke context.
Juridische vorm	Besloten vennootschap waarbij alle aandelen berusten bij de gemeente.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder en bestuurder
Financieel belang	De gemeente heeft een geldlening uitstaan op GBO BV. Deze is grotendeels afgelost. Er staat nog voor € 0,4 miljoen uit. Daarnaast heeft de gemeente kosten middels een rekening courant verhouding met GBO BV voorgeschoten. Deze vordering op GBO BV is momenteel € 2,0 miljoen. Over beide bedragen wordt een rente in rekening gebracht aan GBO BV. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 90.000; hiervan is € 18.151 geplaatst en vol gestort. Voor de financiële resultaten wordt binnen de gemeente een voorziening aangehouden die jaarlijks muteert met het vaststellen van de jaarrekening van GBO BV.
Contracteinde	Na afronding van woonwijk De Burgt.

PPS De Burgt

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Ontwikkeling van nieuwbouwwijk De Burgt
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	Afronding deel gebied Eilanden-Oost. Opstart ontwikkeling resterende deelgebieden.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	De resultaten van PPS de Burgt komen terug in het uiteindelijke resultaat van GBO BV. De huidige grondexploitatie De Burgt laat een positief resultaat zien.
Risico's en weerstandsvermogen	Vertraging in realisering woningen, inclusief middengebied, dat niet in eigendom bij de CV De Burgt is.
Programma	3. Leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)
Indicator(en)	3.1.1. Toename woningen in goedkope/middeldure/dure sector, % goedkope nieuwe woningen en % senioren voor senioren 3.1.2 Toename woningvoorraad
Beslissingsbevoegd orgaan	Vaststelling bestemmingsplan: raad Zeggenschap in rechtspersonen: college via GBO BV
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Besloten vennootschap / commanditaire vennootschap
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder en bestuurder van de beherende vennoten
Financieel belang	De gemeente heeft geen direct financieel belang. Het financiële belang - deelnemingen en verstrekte leningen - loopt via GBO BV. De financiële resultaten vertalen zich jaarlijks in de jaarrekening van GBO BV. Het GBO heeft nog een lening uitstaan bij PPS De Burgt van €0,3 mln.
Contracteinde	Na afronding van woonwijk De Burgt.

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Zorgen voor de verbetering van de kwaliteit van de volkshuisvesting en de gebouwde omgeving in brede zin. Doelstelling wordt nagestreefd door het verstrekken van leningen. Gemeente heeft via SVn lopen: - garantstelling Woningstichting Barneveld. - VROM Starterslening - Duurzaamheidslening
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	Inzet zal zijn dat we de starterslening continueren, gezien de vraag vanuit de samenleving, met name gericht op starters die willen kopen. Gaat om maximaal 30 revolverende leningen per jaar. De duurzaamheidslening bestaande bouw en sinds dit jaar ook nieuwbouw zal ook doorgaan in 2019. De garantstelling WsB loopt verder af, vanwege het aflossingsschema, ons aandeel wordt hier dus steeds kleiner in.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Op basis van maximaal 30 nieuwe startersleningen is na aftrek van gelden die revolverend terugvloeien door aflossingen, additioneel een budget van € 500.000 nodig. Door de uitbreiding van de duurzaamheidsregeling in 2018 met nieuwbouw is voor 2019 een budget van € 1.000.000 gewenst.
Risico's en weerstandsvermogen	Het risico dat we lopen is dat huishoudens hun lening niet kunnen aflossen. Het risico dat de leninghouder niet aflost dan wel geen rente betaalt is reëel. De eerste hypotheek en de Starterslening voldoen echter beide aan de voorwaarden van NHG. SVn betaalt de 10% eigen risico die NHG op de geldverstrekker verhaalt. Daarmee is de terugbetaling van de voorfinanciering van de gemeente gedekt.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)

Indicator(en)	3.1.1.Toename woningen in goedkope sector, % goedkope nieuwe woningen
Beslissingsbevoegd orgaan	Gemeenteraad
Overgedragen bevoegdheden	Toetsing financiële gegevens bij aanvragen om Starterslening en duurzaamheidslening. Uitkeren van door gemeente toegewezen Starterslening en Duurzaamheidslening.
Juridische vorm	Stichting
Bestuurlijk belang	Lidmaatschap van gemeente
Financieel belang	Het saldo van de uitstaande duurzaamheids- en startersleningen is naar verwachting per eind 2018 totaal € 4,1 miljoen voor Starters- en Duurzaamheidsleningen, waarvan ruim € 2,7 miljoen voor circa 345 startersleningen en € 1,4 miljoen voor 207 duurzaamheidsleningen. In 2018 is er door een aantal huishoudens extra afgelost waardoor het saldo lager uitvalt. Garantstelling van € 0,648 miljoen voor Woningstichting Barneveld (stand eind 2018).
Contracteinde	De overeenkomst is voor onbepaalde tijd. De opzegtermijn is 1 jaar, tenzij anders wordt overeengekomen.

Veluws Bosbrand Comité

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het voorkomen, beperken en bestrijden van bos- en natuurbranden op de Veluwe door vroegtijdige ontdekking uit de lucht. Het verrichten van alle verdere werkzaamheden, die met het vorenstaande verband houden.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	Op basis van het gemiddelde van de afgelopen 7 jaar is het aantal vluchtdagen voor 2019 vastgesteld op 7.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	n.v.t. (maakt deel uit van de begroting VGGM).
Risico's en weerstandsvermogen	Als er meer vluchten zijn ten gevolge van langere droogte met hoge indexwaarden, worden de meerkosten via de deelnemende gemeenten verrekend.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Stichtingsvorm vanuit overheidsbelang.
Bestuurlijk belang	Aansluiting via kanalen Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.
Financieel belang	De bijdrage in de exploitatielasten voor 2018 is opgenomen in de bijdrage van de VGGM.
Contracteinde	Er is geen contracteinde vastgesteld.

Regio de Vallei

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Door de oprichting van de Regio FoodValley is de regio De Vallei als intergemeentelijk samenwerkingsverband grotendeels overbodig geworden en zou kunnen worden opgeheven. De Regio De Vallei wordt in stand gehouden voor de afwikkeling van enkele portefeuilles die alleen de gemeenten betreffen, die bij deze gemeenschappelijke regeling betrokken zijn (de Gelderse gemeenten in de regio FoodValley). Nadat verschillende portefeuilles inmiddels zijn afgebouwd, resteren thans het aandelen bezit in de ARN (Afvalverwerking Regio Nijmegen) en het project externe veiligheid.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	De regio wordt nog uitsluitend in stand gehouden voor de contractuele verplichtingen van de 5 deelnemende gemeente in de regio De Vallei met betrekking tot de verwerking van huishoudelijk afval door ARN. Het bestuur is besprekingen gestart over de verkoop van de aandelen ARN aan de andere aandeelhouders. Na afronding van dat traject vindt nadere besluitvorming plaats over het contractbeheer voor de verwerking van huishoudelijk afval. Afhankelijk daarvan wordt bepaald of de gemeenschappelijke regeling Regio De Vallei kan worden opgeheven.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Eigen vermogen € 488.390,-; vreemd vermogen € 134.679. Begroot resultaat nihil.
Risico's en weerstandsvermogen	Gelet op de beperkte taakstelling van de regionale samenwerking is het risico beperkt. De regio heeft een risicofonds van € 125.000.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College en raad
Overgedragen bevoegdheden	Ja, vaststelling bijdrage deelnemende gemeenten
Juridische vorm	Door raad ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging van college en raad in resp. DB en AB
Financieel belang	Bijdrage Barneveld 2018 aan Regio De Vallei € 9.835,-
Contracteinde	Ultimo 2020. In de GR is voorzien in de mogelijkheid van uittreding. Daartoe moet het college een uittredingsplan opstellen en de regio moet worden gecompenseerd voor het nadeel dat de andere deelnemende gemeenten lijden door het uittreden van een lid. De raad moet het uittredingsplan goedkeuren.

Omgevingsdienst de Vallei

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	De Omgevingsdienst de Vallei (OddV) voert voor de gemeente de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht uit met als doel een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	De OddV is een uitvoeringsdienst, die primair tot taak heeft om voor de gemeente de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving uit te voeren overeenkomstig het jaarlijks door het college vast te stellen uitvoeringsprogramma.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Het geprognoseerd eigen vermogen is op 1-1-2019 € 621.000 en op 31-12-2019 € 600.000. Vreemd vermogen wordt niet verwacht. Het begrote financiële resultaat bedraagt € 0.

Risico's en weerstandsvermogen	Bij de oprichting van de OddV is gekozen om geen weerstandsvermogen op te nemen bij de inbreng door de latende organisaties, maar te bepalen dat de OddV zelf weerstandsvermogen opbouwt.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur (burgemeester J.W.A. van Dijk).
Financieel belang	Bijdrage 2019 is € 3.222.235.
Contracteinde	In de Gemeenschappelijke Regeling OddV (GR) is opgenomen dat uittreding onder voorwaarden mogelijk is, op zijn vroegst 5 jaar na inwerkingtreding van de GR.

Muziektheater Barneveld

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het beheer van het vastgoed Muziektheater en het beschikbaar stellen voor culturele voorstellingen en evenementen.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	Op 27 september 2017 heeft de gemeenteraad ingestemd met een wijziging van de organisatiestructuur rond het theater. MTB BV wordt geplaatst tussen de gemeente en Schaffelaartheater BV. Met ingang van 1 januari 2018 wordt het subsidie voor de instandhouding van het theater verstrekt via MTB BV.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	MTB BV heeft per 31-12-2017 een eigen vermogenspositie van € 53mln en bestaat uit het geplaatste aandelenkapitaal en loopt af naar mate het gebouw afgeschreven wordt. MTB BV heeft geen langlopende schulden. Het verwachte resultaat, exclusief afschrijvingen, is nihil.
Risico's en weerstandsvermogen	MTB BV heeft één huurder, te weten Schaffelaartheater BV. De exploitatie van het vastgoed hangt deels samen met de financiële positie van de huurder. MTB BV beschikt over een liquiditeitsbuffer bedoeld voor onderhoud van het vastgoed en zo nodig voor liquiditeitssteun aan de huurder.
Programma	3. Leefbaarheid
Doelstelling(en)	3.3 Adequate voorzieningen
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Het onderhoud van het vastgoed en de doorbetaling van subsidie aan Schaffelaartheater BV is overgedragen aan MTB BV
Juridische vorm	Besloten vennootschap
Bestuurlijk belang	College van B&W is samen met Stichting Fonds 1845 eigenaar van het theatergebouw. Beiden maken deel uit van de Algemene vergadering van aandeelhouders MTB BV.
Financieel belang	Deelneming in geplaatst maatschappelijk kapitaal van € 7,2 miljoen. Het aandeel van de gemeente is 78,25%. De exploitatie van het Muziektheater is in handen van MTB BV. De theaterproductie is in handen van Schaffelaartheater BV.
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. Het aandelenkapitaal zou vervreemd kunnen worden. In dat geval dienen de aandelen eerst aan de medeaandeelhouders te worden aangeboden.

Regio FoodValley

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Een regio zijn, die de belangen en ontwikkelingskansen van het gebied in relatie tot de Agenda Food Valley 2020 krachtig onder de aandacht kan brengen van belangrijke spelers op diverse terreinen.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	De regio bevindt zich in een doorontwikkeling, waarbij de aandacht van rijk en provincie groter wordt en daarmee nieuwe mogelijkheden om de ambities waar te maken. Het bestuur herijkt de rol en positie van de regio in relatie tot de triple helix partners en start met het opstellen van een nieuwe strategische agenda. Daarbinnen wordt ook de capaciteit van de uitvoeringsorganisatie en de huisvesting van het regiokantoor heroverwogen.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Eigen vermogen € 1.940.748 (inclusie bestemmingsreserve mobiliteitsfonds); vreemd vermogen € 3.265.164. Het begrote financiële resultaat is nihil.
Risico's en weerstandsvermogen	De regio beschikt over een toereikende algemene reserve om eventueel risico's op te vangen.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	4.1 Bestuur
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Bestuurlijk belang	Ja, vertegenwoordigd in het bestuur
Financieel belang	De bijdrage in 2019 bedraagt € 174.942,- (exclusief bijdrage Valleihopper), op basis van een bedrag van € 3,05 per inwoner exclusief projecten.
Contracteinde	Het samenwerkingsverband is aangegaan voor onbepaalde tijd. In de GR is voorzien in de mogelijkheid van uittreding. Daartoe moet het college een uittredingsplan opstellen en de regio moet worden gecompenseerd voor het nadeel dat de andere deelnemende gemeenten lijden door het uittreden van een lid. De raad moet het uittredingsplan goedkeuren.

BNG Bank

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Lage tarieven, dividend en overige bancaire faciliteiten
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	De bank zoekt actief naar oplossingen voor maatschappelijke opgaven op het gebied van onder meer duurzaamheid, export en midden- en kleinbedrijf (MKB), vanuit haar rol als financierder.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Over het eerste halfjaar 2018 daalde de nettowinst in de verslagperiode met 15% naar EUR 207 miljoen. Het renteresultaat over 2018 zal naar verwachting uitkomen binnen een bandbreedte van EUR 430 tot EUR 460 miljoen. Door de volatiliteit op de financiële markten is het niet mogelijk een gefundeerde uitspraak te doen over de ongerealiseerde resultaten binnen het resultaat financiële transacties. Vooral daarom acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst over 2018.

Risico's en weerstandsvermogen	De afgelopen jaren heeft de BNG bank ingezet op versterking van de robuustheid van de balans en versterking van het weerstandsvermogen. In 2018 steeg de Tier 1-ratio van de bank steeg tot 38%. Onder invloed van de stijging van het Tier 1-vermogen en de daling van het balanstotaal is de leverage ratio van de bank ten opzichte van ultimo 2017 met 0,1% toegenomen tot 3,6% per 30-6-2018. Dit is boven de Europese minimumeis van 3%.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	4.3 Algemene dekkingsmiddelen
Indicator(en)	n.v.t.
Beslissingsbevoegd orgaan	College van B&W
Overgedragen bevoegdheden	n.v.t.
Juridische vorm	Naamloze vennootschap
Bestuurlijk belang	Stemrecht door college
Financieel belang	24.570 aandelen van een totaal van 55.690.720 aandelen, i.c. 0,04%. Het te verwachten dividend in 2019 bedraagt € 35.000
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. Onder voorwaarden zou het aandelenbezit vervreemd kunnen worden.

Alliander

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Zorgen voor een betrouwbaar en bestendig netwerk t.b.v. transport energie
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	Alliander zet zich in voor een betrouwbare energievoorziening om wonen, werken en reizen ook in de toekomst mogelijk te maken. Daarom onderzoekt en ontplooit Alliander nieuwe bedrijfsactiviteiten, om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het nieuwe energiesysteem.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Per 30-6-2018 bedraagt het eigen vermogen € 4,1 mld van de € 8,4 mld aan totale activa. H1 2018 laten een resultaat na belastingen zien van € 227 miljoen voordelig. De verwachting voor geheel 2018 is dat het normale bedrijfsresultaat positiever eindigt dan 2017.
Risico's en weerstandsvermogen	Solvabiliteit per 30-6-2018: 57%
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	n.v.t.
Indicator(en)	n.v.t.
Beslissingsbevoegd orgaan	Raad
Overgedragen bevoegdheden	College treedt namens raad op bij aandeelhoudersvergaderingen e.d.
Juridische vorm	NV
Bestuurlijk belang	Ja via aandeelhouderschap
Financieel belang	557.962 aandelen in bezit. Het te verwachten dividend in 2019 bedraagt € 430.000
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. Onder voorwaarden zou het aandelenbezit vervreemd kunnen worden.

Bijlagen

Bijlage 1. Reserves en voorzieningen

Overzicht reserves

bedragen x € 1.000

Reserves	Saldo 1-1-2019	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2019
Algemene reserve				
Reserve Algemene reserve	26.562	5.438	- 467	31.533
Totaal Algemene reserve	26.562	5.438	- 467	31.533
Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)				
Reserve Bovenformatieven	472	350	- 310	512
Reserve Co-financiering Food Valley	324		- 78	246
Reserve Evenementenhal	150		- 75	75
Reserve Verkeersmaatregelen	1.179			1.179
Reserve Sociaal Domein	-			-
Reserve precariobelasting	6.272	1.555		7.827
Totaal Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)	8.397	1.905	- 463	9.839
Bestemmings reserve (inkomensfunctie)				
Reserve Nuon gelden (bespaarde rente)	7.979			7.979
Reserve egalisatiefonds rentedoorbelasting grondexploitaties	1.695		- 578	1.117
Totaal Bestemmings reserve (inkomensfunctie)	9.674	-	- 578	9.096
Bestemmings reserve (lasten activa)				
Reserve Kapitaallasten	18.177		- 1.015	17.162
Totaal Bestemmings reserve (lasten activa)	18.177	-	- 1.015	17.162
Totaal	62.810	7.343	- 2.523	67.630

Overzicht voorzieningen

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 1-1-2019	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2019
Voorzieningen (egalisatie lasten)				
Voorziening Groot onderhoud wegen	460	3.214	- 3.200	474
Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.158	1.387	- 1.400	2.145
Voorziening Onderhoud primair onderwijs	191	-	- 10	181
Voorziening ontwikkelingsfonds platteland	699	88	- 60	727
Totaal Voorzieningen (egalisatie lasten)	3.508	4.689	- 4.670	3.527
Voorzieningen (verplichting risicos)				
Voorziening De Burgt	1.206			1.206
Voorziening WAO	205	120	- 55	270
Voorziening Permar	885			885
Voorziening afwaardering activa	329			329
Voorziening Bovenwijkse investeringen	5.760	-	-	5.760
Totaal Voorzieningen (verplichting risicos)	8.385	120	- 55	8.450
Voorzieningen (egalisatie lasten heffingen)				
Egalisatievoorziening riolering VGRP	1.483		- 29	1.454
Totaal Voorzieningen (egalisatie lasten heffingen)	1.483	-	- 29	1.454
Totaal	13.376	4.809	- 4.754	13.431

Bijlage 2. Beleidstoevoegingen 2019-2022

Structurele beleidstoevoegingen

bedragen x € 1.000

Beleidstoevoegingen Structureel	Beleidstoevoegingen				Meerjarenraming			
	Termijn	Jaar	Investing		Jaren			
			bruto	netto	2019	2020	2021	2022
1. Participatie en ondersteuning			-	-	- 45	- 50	- 25	- 190
(n) Toekomstbestendige buurthuizen, - kamers, dorps- huizen (incl. huisvesting voedselbank)		2021	pm	pm				- 140
(n) Activiteiten ter voorkoming van relatiebreuken c.q. het beperken van de gevolgen ervan		2019/2020			- 25	- 25		
(n) Aanpak kindermishandeling		2019			- 20			
<i>Stelpost Maatschappelijke zorg</i> o.a. aanpak verwarde personen; uitvoering manifest waardig ouder worden		2020-2022				- 25	- 25	- 50
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid			29.471	9.933	- 102	- 304	- 119	- 485
Bovenwijkse investeringen								
Barneveld Noord	20	2018-2020	11.900	3.570	- 50	- 103	- 52	
Holzenbosch II en III	20	2018-2019	5.700	1.710		- 102		
Thorbeckelaan Noord	20	2020-2022	6.310	1.893				- 32
Verbindingsweg	20	2018-2019	3.960	1.188	- 33	- 33		
OW Harselaar Zuid naar Baron van Nagelstr.: wegvak 6b	20	2019	101	72		4		-
Uitvoeringsprogramma GVVV	15	2019	500	500		- 35		
Uitvoeringsprogramma GVVV	15	2020	500	500				- 35
Uitvoeringsprogramma GVVV	15	2021	500	500				- 35
(a) Dorpspromotie		2020				- 35		
(n) Upgrade centrumgebieden (incl. stationsgebied)		2021						- 150
(n) Vrij parkeren vrijdagavond		2019			- 12			
(n) Gebiedopgave Veluwe		2019			- 7			
<i>Stelpost Infrastructurele maatregelen</i> o.a. westelijke rondweg; ongelijkvloerse spoorse doorsnijding Nijkerkerweg; fietsverbindingen		2022						- 300
3. Woon- en leefomgeving			12.837	12.837	- 431	- 635	- 452	- 543
(n) Extra veiligheidsmaatregelen		2019	15	15		- 4		
(n) Transparante info over waardevolle bomen(structuren)		2020				- 10		
(n) Stimuleringsregeling sportieve en culturele initiatieven (in brede zin)		2019-2021			- 25	- 50	- 25	
(a) Huisvesting primair onderwijs 2019	40	2019	771	771		- 20		
(a) Huisvesting primair onderwijs 2020	40	2020	1.460	1.460				- 38
(a) Huisvesting primair onderwijs 2021	40	2021	3.067	3.067				- 126
(a) Huisvesting primair onderwijs 2022	40	2022	4.213	4.213				
Gymlokalen Van Lodenstein College	33	2020	2.376	2.376				- 76
Sportcomplexen								
(n) Norschoten		2019	425	425		- 21		
(n) Roeleneng		2020	435	435				- 7
(n) Overbeek		2022	75	75				- 4
(n) EED-audit duurzaamheid		2019			- 4			
Drainage en uitbreiding de Plantage (kredieten verleend)		2019/2021				- 27		- 120
(n) Landschap natuur en biodiversiteit		2019			- 50			
Speelruimtebeleidsplan		2019				- 62		-
(a) Intensivering groot onderhoud wegen incl. areaal uitbreiding		2017-2023			- 243	- 243	- 243	- 243
<i>Stelpost Cultuur</i> o.a. Oranjeverenigingen, 4- en 5 mei vieringen		2019			- 10			
<i>Stelpost Opgave duurzaamheid</i> o.a. regionale voedselvisie en circulaire economie; asbestdaken; CO2 prestatieladder; Energieloketten					- 50	- 100	- 50	- 50
Inhaal- en kwaliteitslag								

Veiligheidstaken (juridisch)						- 63	- 13
Coördinatie projecten fysieke domein						- 49	- 35
4. Bestuur en interne dienstverlening			150	150		- 300	- 120
Digitalisering naar 2020		2018-2019				- 75	
(n) Wijk- en gebiedsregisseur (ondersteuning wijken en dorp)		2019				- 20	- 80
(n) Realisatie organisatievisie	10	2019 en 2022	100	100		- 10	- 50
(n) Gebiedsgericht werken / werkwijze dorpsplannen		2019				- 40	
(n) Basisregistratie ondergrond		2019				- 16	
(n) Functieverbreding bedrijfsrestaurant	10	2019	50	50		- 5	
<i>Stelpost Overig</i>						- 30	- 15
o.a. dorpsplannen; verbinding station-kampstraat-nieuwstra dienstverlening							
Inhaal- en kwaliteitslag						- 194	- 65
Digitalisering							- 23
<i>correctie te verwerken in KN'20-23</i>							50
Totaal structurele beleidstoevoegingen			42.458	22.920		- 877	- 1.109
							- 619
							- 1.348

Incidentele beleidstoevoegingen

bedragen x € 1.000

Beleids toevoegingen Incidenteel	Beleids toevoegingen				Meerjarenraming			
	Termijn	Jaar	Investering		Jaren			
			bruto	netto	2019	2020	2021	2022
1. Participatie en ondersteuning			-	-	- 80	- 20	- 20	-
Beweeg- en sportfondsen		2018-2019			- 25			
(n) Stimulering vergroening schoolpleinen		2019-2021			- 20	- 20	- 20	
(n) Onderzoek vergroten maatsch. betrokkenheid naar werk		2019			- 15			
(n) Onderzoek stimulering beweging m.b.v. openbaar groen		2019			- 20			
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid			-	-	- 160	- 135	- 85	-
Barneveld tomorrow		2018-2021			- 35	- 35	- 35	
Detailhandel - uitvoeringsprogramma		2018-2019			- 25			
Citymarketing - marketing en promotie		2018-2020			- 50	- 50		
(n) Innovatieregeling		2019-2021			- 25	- 25	- 25	
(n) Dorpsevenementen		2019-2021			- 25	- 25	- 25	
(n) Fietsparkeermaatregelen Kapteijnstraat - dekking reserve		2020				pm		
(n) Parkeerproblematiek in de kernen - dekking reserve park		2020				pm		
3. Woon- en leefomgeving			-	-	- 2.098	- 1.788	- 264	-
(a) Huisvesting onderwijs 2019		2019			- 90			
(n) Huisvesting onderwijs 2020						- 100		
(n) Huisvesting onderwijs 2021							-	
(n) Huisvesting onderwijs 2022								- 500
Intensivering groot onderhoud wegen		2017-2021	-	-	- 1.500	- 1.500	- 116	
Speelruimtebeleidsplan		2017-2019			- 100			
Uitvoering Manifest Gezonde leefomgeving *		2018-2021			- 38	- 23	- 8	
Toekomstbest. Recreatiesector - vitale vakantieparken *		2018-2021			-	-	-	
Toekomstbest. Veehouderij *		2018-2021			- 30	- 30	- 30	
Vrijkomende Agrarische Bebouwing		2018-2021			PM			
(n) Inventarisatie extra fietsparkeermogelijkheden B'veld/V'hu		2019			- 20			
(n) Behoeftesonderzoek minidepots		2019			- 20			
(n) Onderzoek verbreding B-active met B-creative		2019			- 20			
(n) Onderzoek atletiekbaan en binnensportfaciliteiten in Kootwijkerbroek en Terschuur		2019			- 20			
(n) Behoeftesonderzoek onderwijshuisvesting		2019			- 25			

(n) Aanpak ondermijning	2019-2021	- 85	- 85	- 85	
(n) Voorbereiding omgevingswet	2019-2021	- 50	- 150	- 25	
(n) Actieplan alcohol in het verkeer	2019	- 50			
Stelpost Duurzaamheid o.a. regionale voedselvisie en circulaire economie; asbestdaken; CO2 prestatieladder; Energieloketten		- 50			
<i>* deze beleidstoevoegingen worden naast de weergegeven / en reserve regio Foodvalley (€ 188.000) voor de jaren 2019 t</i>					
4. Bestuur en interne dienstverlening		-	-	- 470	- 110 - 30 - 30
(a) e-Dienstverlening	2017-2019	- 125			
Digitalisering naar 2020	2018-2020	- 85	- 80		
VNG-congres	2019	- 75			
(n) Basisregistratie ondergrond	2019-2022	- 35	- 30	- 30	- 30
(n) Functieverbreding bedrijfsrestaurant	2019	- 100			
Stelpost Overig o.a. dorpsplannen; stationsgebied-kampstraat-nieuwstraat		- 50			
Totaal incidentele beleidstoevoegingen		-	-	- 2.808	- 2.053 - 399 - 30

Bijlage 3. Berekening EMU-saldo

EMU saldo

		bedragen x € 1.000				
EMU-saldo		Begroting 2018	Begroting 2019	MJR 2020	MJR 2021	MJR 2022
1.	(+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	- 1.509	- 3.286	300	282	281
2.	(+) Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	11.294	11.500	11.750	12.000	12.250
3.	(+) Bruto dotatie aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	4.800	4.800	4.800	3.300	3.300
4.	(-) Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	25.000	25.000	19.000	17.500	20.000
5.	(+) Ontvangen bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen in mindering gebracht op de onder post 4 bedoelde investeringen	-	-	-	-	-
6.	(+) Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Opbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	-	-	-	-	-
7.	(-) Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	19.000	19.000	16.500	10.000	5.000
8.	(+) Grondverkoop: Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	40.000	46.000	35.000	27.000	14.000
9.	(-) Betalingen ten laste van de voorzieningen	4.600	4.900	4.800	3.000	3.500
10.	(-) Betalingen die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-	-	-
11.	Verkoop van aandelen:					
11a.	Gaat u deelnemingen en aandelen verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee	nee	nee
11b.	(-) Zo ja wat is bij verkoop de te verwachten boekwinst?	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo		5.986	10.114	11.550	12.082	1.331

Bijlage 4. Overzicht programma's en producten

Programma 1

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning	Begroting 2019			
	Lasten	Baten	Saldo	
Saldo van baten en lasten				
1.1 Zelfredzame inwoners	- 9.652	1.315	- 8.338	
111 Lokaal onderwijsbeleid	- 3.792	1.245	- 2.548	
6159 Lokaal onderwijs	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 42	3	- 38
6163 Leerlingenvervoer	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 1.456	11	- 1.445
6164 Uitvoeren van de leerplicht	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 328	55	- 273
6165 Onderwijsachterstanden	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 1.879	1.161	- 718
6168 Educatie en Beroepsonderwijs	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	12	-	12
6170 Inburgering	6.5 Arbeidsparticipatie	-	-	-
6178 Peuterspeelzaalwerk	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 101	15	- 86
112 Reïntegratie		- 1.241	20	- 1.221
6140 Stimulering werkgelegenheid	6.5 Arbeidsparticipatie	- 57	-	- 57
6143 Re-integratie	6.5 Arbeidsparticipatie	- 1.184	20	- 1.164
113 Maatschappelijke zorg		- 4.619	50	- 4.569
6147 Maatschappelijke dienstverlening	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 702	50	- 652
6149 Ondersteuning vrijwilligerswerk en mantelzorg	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 576	-	- 576
6146 Maatschappelijk Werk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 949	-	- 949
6148 Welzijnswerk inwoners met beperkingen	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 2.030	-	- 2.030
6227 Schulddienstverlening	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	- 363	-	- 363
1.2 Sociale en vitale samenleving	- 5.721	29	- 5.692	
121 Sportstimulering		- 154	-	- 154
6169 Sportbeleid en stimulering	5.1 Sportbeleid en activering	- 154	-	- 154
122 Sociaal-cultureel werk		- 1.246	29	- 1.217
6144 Sociaal-cultureel werk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 527	29	- 497
6179 Jeugd- en jongerenwerk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 714	-	- 714
6183 Wijkverenigingen	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 6	-	- 6
123 Volksgezondheid en preventie		- 4.321	-	- 4.321
6150 Volksgezondheid	7.1 Volksgezondheid	- 1.174	-	- 1.174
6180 Jeugdgezondheidszorg	7.1 Volksgezondheid	- 1.107	-	- 1.107
6181 Preventief jeugdbeleid	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 2.040	-	- 2.040
1.3 Gemeentelijk vangnet	- 40.580	10.660	- 29.919	
131 Inkomensvoorziening		- 10.126	8.225	- 1.901
6137 Bijstandsverlening	6.3 Inkomensregelingen	- 8.554	7.670	- 884
6138 Bijstandsverlening aan zelfstandigen	6.3 Inkomensregelingen	- 653	550	- 103
6139 Bijzondere bijstand & minimaregelingen	6.3 Inkomensregelingen	- 919	5	- 914
132 Voorzieningen inwoners met beperking		- 30.454	2.436	- 28.018
6142 WRV voorzieningen	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	- 1.671	26	- 1.645
6145 Sociale werkvoorziening	6.4 Begeleide participatie	- 3.326	470	- 2.856
6218 Jeugdbescherming en -reclassering	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-
6212 Wmo vangnetvoorziening pgb	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	- 408	-	- 408
6213 Wmo vangnetvoorziening natura	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	- 5.978	1.800	- 4.178
6214 Eigen bijdrage vangnetvoorzieningen	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	- 23	140	118
6216 Jeugd vangnetvoorziening PGB	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	- 911	-	- 911
6217 Jeugd vangnetvoorziening natura	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	- 18.138	-	- 18.138
Saldo van baten en lasten	- 55.953	12.004	- 43.949	
Resultaat	- 55.953	12.004	- 43.949	

Programma 2

bedragen x € 1.000

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Begroting 2019			
	Lasten	Baten	Saldo	
Saldo van baten en lasten				
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	- 982	-	- 982	
211 Promotie economie		- 982	- 982	
6008 Bevordering toerisme	3.4 Economische promotie	- 269	- 269	
6012 Promotie economische bedrijvigheid	3.4 Economische promotie	- 713	- 713	
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 143	47	- 97	
221 Economisch structuurbeleid		- 143	47	- 97
6092 Evenementen/volksfeesten	3.4 Economische promotie	- 26	4	- 22

6114 Warenmarkten	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 40	-	- 40
6115 Exploitatie markthal	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 78	-	- 78
6116 Opbrengsten warenmarkt	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		43	43
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen		-	-	-
6201 Grondexploitatie bedrijventerreinen	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-
2.3 Bereikbaarheid		- 3.117	1.058	- 2.059
231 Verkeer		- 2.575	8	- 2.567
6058 Verkeer beleid en maatregelen	2.1 Verkeer en vervoer	- 2.575	8	- 2.567
232 Parkeren		- 542	1.051	509
6013 Parkeertoezicht	1.2 Openbare orde en veiligheid	- 100		- 100
6015 Opbrengst parkeerboetes	0.63 Parkeerbelasting		100	100
6059 Parkeren Transferium	2.2 Parkeren	- 110		- 110
6061 Parkeren	2.2 Parkeren	- 321		- 321
6062 Opbrengst parkeergelden	0.63 Parkeerbelasting	- 12	951	939
Saldo van baten en lasten		- 4.242	1.105	- 3.137
Resultaat		- 4.242	1.105	- 3.137

Programma 3

bedragen x € 1.000

3. Woon- en leefomgeving	Begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten			
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	- 482	3	- 479
311 Volkshuisvesting	- 482	3	- 479
6069 Volkshuisvesting	8.3 Wonen en bouwen	-	- 340
6141 Huisvesting statushouders	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-	- 75
6151 Urgentiecommissie woningzoekenden Barneveld	8.3 Wonen en bouwen	3	- 65
312 Grondexploitatie woningen	- 0	-	- 0
6053 Grondexploitatie woningen	8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-	- 0
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 31.090	15.426	- 15.664
321 Veiligheid	- 4.894	169	- 4.724
6010 Uitvoering bijzondere wetten	1.2 Openbare orde en veiligheid	87	- 163
6044 Regionale aangelegenheden	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	45	- 3.454
6045 AED netwerk	1.2 Openbare orde en veiligheid	-	- 6
6049 Beheer en onderhoud gebouw brandweer	1.2 Openbare orde en veiligheid	-	- 240
6011 Veiligheid en toezicht	1.2 Openbare orde en veiligheid	37	- 862
322 Groen	- 3.227	15	- 3.212
6074 Groen algemeen	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	- 888
6075 Bomen	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	15	- 421
6076 Beplanting	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	- 1.162
6089 Straatmeubilair	2.1 Verkeer en vervoer	-	- 76
6101 Wijkbeheer	2.1 Verkeer en vervoer	-	- 54
6129 Gazon	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	- 200
6130 Ruw gras en bermen	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	- 411
323 Begraven	- 681	795	114
6052 Uitvaartcentrum	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	3	3
6078 Opbrengsten grafrechten	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	795	795
6080 Kosten begraafplaatsen	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-	- 628
6125 Tractie begraafplaatsen	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-	- 55
324 Afvalinzameling en -verwerking	- 5.502	6.807	1.305
6102 Afval algemeen	7.3 Afval	-	- 856
6104 Restafval	7.3 Afval	-	- 1.432
6105 Groente-, fruit- en tuinafval	7.3 Afval	-	- 305
6106 Grofvuil	7.3 Afval	-	- 26
6107 Glas	7.3 Afval	53	45
6108 Textiel	7.3 Afval	10	10
6109 Regeling inzameling oud papier	7.3 Afval	147	4
6110 Wit- en bruinoed en oud ijzer	7.3 Afval	75	75
6111 Klein chemisch afval	7.3 Afval	3	- 24
6112 Milieustraat	7.3 Afval	-	- 870
6117 Opbrengst afvalstoffenheffing	7.3 Afval	5.702	5.552
6118 Inzameling kunststof verpakkingsmateriaal	7.3 Afval	817	- 105
6121 Garage en wagenpark	7.3 Afval	-	- 237
6122 Tractie afvalverwerking	7.3 Afval	-	- 526

325 Riolering & water			- 3.366	4.554	1.188
6060 Beleid Riolering en Water	7.2 Riolering		- 270		- 270
6077 Sloten, vijvers en watergangen	7.2 Riolering		- 204		- 204
6093 Rioolonderhoud	7.2 Riolering		- 2.177	7	- 2.170
6094 Rioolaansluitingen	7.2 Riolering		- 50	50	-
6095 Drukiolering	7.2 Riolering		- 531	-	- 531
6100 Opbrengst rioolheffing	7.2 Riolering			4.496	4.496
6124 Tractie riool	7.2 Riolering		- 98		- 98
6096 Riolering algemeen incl. openbare toiletten	7.2 Riolering		- 37	1	- 36
326 Milieu & ruimtelijke ordening			- 6.831	3.028	- 3.802
6057 Landmeten	8.1 Ruimtelijke ordening		- 70		- 70
6065 Vergunningen Wabo	8.3 Wonen en bouwen		- 3.634		- 3.634
6067 Leges vergunningen wabo	8.3 Wonen en bouwen			2.160	2.160
6068 Algemeen milieubeleid	7.4 Milieubeheer		- 667		- 667
6070 Bezwaar en beroep omgevingsrecht	8.3 Wonen en bouwen		- 195		- 195
6071 Juridische handhaving omgevingsrecht	8.1 Ruimtelijke ordening		- 40		- 40
6072 Bestemmingsplannen	8.1 Ruimtelijke ordening		- 2.193	868	- 1.324
6113 Bestrijding ongedierte	7.4 Milieubeheer		- 33		- 33
327 Wegen			- 5.785	58	- 5.727
6081 Openbare verlichting	2.1 Verkeer en vervoer		- 558	47	- 511
6088 Verkeersmeubilair	2.1 Verkeer en vervoer		- 224	5	- 219
6090 Verkeersregelinstallaties	2.1 Verkeer en vervoer		- 40		- 40
6098 Gladheidsbestrijding	2.1 Verkeer en vervoer		- 212	5	- 207
6128 Tractie wegen	2.1 Verkeer en vervoer		- 244		- 244
6134 Belijning en figuratie	2.1 Verkeer en vervoer		- 25		- 25
6082 Onderhoud wegen (voorheen Asphaltverharding)	2.1 Verkeer en vervoer		- 4.340	1	- 4.340
6086 Civiele kunstwerken	2.1 Verkeer en vervoer		- 142	-	- 142
328 Reiniging en vuilbeheersing			- 805	-	- 805
6097 Straatreiniging	2.1 Verkeer en vervoer		- 473	-	- 473
6099 Onkruidbeheersing	2.1 Verkeer en vervoer		- 195	-	- 195
6123 Tractie straatreiniging	2.1 Verkeer en vervoer		- 138	-	- 138
3.3 Adequate voorzieningen			- 19.624	3.341	- 16.283
331 Publiekszaken			- 1.356	1.078	- 278
6193 Gegevensbeheer bevolking	0.2 Burgerzaken		- 268	-	- 268
6194 Naturalisatie	0.2 Burgerzaken		- 29	28	- 1
6195 Verkiezingen	0.2 Burgerzaken		- 264	-	- 264
6196 Burgerlijke stand	0.2 Burgerzaken		- 120	155	35
6197 Dienstverlening	0.2 Burgerzaken		- 675	-	- 675
6198 Leges Dienstverlening	0.2 Burgerzaken			895	895
332 Huisvesting onderwijs			- 6.950	175	- 6.775
6158 Huisvesting openbaar basisonderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting		- 156		- 156
6160 Huisvesting bijzonder basisonderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting		- 3.117	136	- 2.981
6161 Huisvesting bijzonder speciaal onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting		- 812	24	- 789
6162 Huisvesting bijzonder voortgezet onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting		- 2.681		- 2.681
6166 Gymlokalen, sportzalen en sporthallen	4.2 Onderwijshuisvesting		- 168		- 168
6185 Exploitatie scholencomplex valkhof	4.2 Onderwijshuisvesting		- 4	-	- 4
6190 Noodlokalencomplex De Burgt	4.2 Onderwijshuisvesting		- 11	15	4
333 Bibliotheek			- 964	-	- 964
6154 Bibliotheek	5.6 Media		- 964	-	- 964
334 Kunst en cultuur			- 2.356	34	- 2.322
6040 Gemeentearchief	5.4 Musea		- 278	0	- 277
6064 Cultureel erfgoed	5.5 Cultureel erfgoed		- 183	20	- 163
6155 Cultuur	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en c		- 931	-	- 931
6156 Museum Nairac	5.4 Musea		- 331	13	- 318
6157 Muziekschool	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en c		- 595	-	- 595
6204 Kerktoren	5.5 Cultureel erfgoed		- 37	-	- 37
335 Sportaccommodaties			- 6.569	2.011	- 4.559
6127 Tractie openbaar groen	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		- 231	-	- 231
6133 Tractie sportcomplexen	5.2 Sportaccommodaties		- 72	-	- 72
6171 Sportcomplexen	5.2 Sportaccommodaties		- 1.465	-	- 1.465
6172 Natuurgras sportvelden	5.2 Sportaccommodaties		- 245	-	- 245
6131 Kunstgras sportvelden	5.2 Sportaccommodaties		- 25	-	- 25
6222 Exploitatie zwembaden en binnensportaccommodaties	5.2 Sportaccommodaties		- 4.531	2.011	- 2.521
336 Overige accommodaties			- 606	44	- 562
6182 Gebouwen voor sociaal cultureel werk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		- 435	44	- 391
6205 Dorpshuis 't Trefpunt	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		- 171	-	- 171
337 Speelvoorzieningen			- 824	-	- 824
6079 Speelvoorzieningen	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		- 824	-	- 824

Saldo van baten en lasten	- 51.195	18.770	- 32.426
Resultaat	- 51.195	18.770	- 32.426

Programma 4

bedragen x € 1.000

4. Bestuur en interne dienstverlening	Begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten			
4.1 Bestuur	- 2.388	231	- 2.156
411 Raad	- 1.072	231	- 841
6002 Raad	- 899		- 899
6005 Rekenkamercommissie	- 173	231	58
412 B&W	- 865		- 865
6003 B&W	- 837		- 837
6006 Millenniumdoelen	- 28		- 28
413 Bestuurlijke samenwerking	- 451	-	- 451
6007 Bestuurlijke samenwerking	- 451	-	- 451
4.2 Interne dienstverlening	- 18.422	1.008	- 17.415
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	- 1.503	726	- 777
6054 Overige eigendommen (btw belast)	- 890	672	- 217
6203 Overige eigendommen (100% BCF)	- 35		- 35
6051 Snippergroen en volkstuinen	- 83	54	- 30
6230 Exploitatie scholencomplex Lijsterstraat	-	-	-
6229 Vastgoed	- 495		- 495
422 Ondersteuning organisatie	- 16.920	282	- 16.638
6001 Directie	- 320	-	- 320
6009 Communicatie	- 691	2	- 689
6033 Financiële economische dienstverlening	- 1.285	25	- 1.260
6036 Gezondheidsmanagement	- 120	-	- 120
6037 Personeel- en organisatorische ondersteuning	- 1.503	-	- 1.503
6038 I&A beheer	- 4.170	35	- 4.135
6041 Catering	- 522	83	- 439
6043 Overige facilitaire dienstverlening	- 1.826	18	- 1.808
6063 Afdeling V&I	- 829	-	- 829
6119 Afdeling BOR	- 644	21	- 623
6120 Gemeentewerf	- 305	1	- 304
6126 Tractie BOR	- 14	-	- 14
6132 Tractie algemeen	- 60	-	- 60
6206 Hulpverleningscentrum	- 425	-	- 425
6211 WW uitkeringen en bovenformatieven	- 340	-	- 340
6223 Bedrijfsvoering algemeen	- 225	-	- 225
6016 Bestuur en Dienstverlening	- 850	1	- 849
6073 Afdeling RO	- 525	-	- 525
6153 Afdeling Sociaal Domein	- 653	96	- 557
6199 Team Publiekszaken	- 121	-	- 121
6192 Team KCC	- 354	-	- 354
6228 Nuval	-	-	-
6042 Gemeentehuis	- 1.140	-	- 1.140
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	1.710	92.960	94.670
431 Treasury	2.824	960	3.784
6018 Beleggingen	- 9	470	461
6032 Financiering	2.833	490	3.323
432 Belastingen	- 1.176	16.566	15.390
6019 Kosten belastingen	- 730	55	- 675
6026 Opbrengst hondenbelasting		172	172
6027 Opbrengst toeristenbelasting		458	458
6028 Opbrengst forensenbelasting		889	889
6029 Opbrengst reclamebelasting		120	120
6221 Precariobelasting		2.955	2.955
6224 Gemeentelijke samenwerking BGT-BSLW	- 446	199	- 247
6225 Opbrengst OZB woningen		6.785	6.785
6226 Opbrengst OZB niet woningen		4.934	4.934
433 Algemene uitkering		75.187	75.187
6020 Algemene uitkeringen		75.187	75.187
434 Overige baten en lasten	- 1.126	4	- 1.122

6004 Friciekosten	0.8 Overige baten en lasten	-	-	-
6022 Stelposten	0.8 Overige baten en lasten	- 1.126	4	- 1.122
6034 Bijzondere baten lasten	0.8 Overige baten en lasten	-	-	-
436 Werken voor derden		1.188	244	1.431
6014 Huisuitzettingen	8.3 Wonen en bouwen	- 5	5	- 0
6087 Gebruik openbare gronden	2.1 Verkeer en vervoer		-	-
6091 Aanleg kabels en leidingen	2.1 Verkeer en vervoer	- 77	239	162
6210 Kosten ten behoeve van investeringen	0.4 Overhead	364	-	364
6056 Salariskosten grondexploitaties	0.4 Overhead	907	-	907
Saldo van baten en lasten		- 19.100	94.199	75.099

Bijlage 5. Kerngegevens & indicatoren

Overzicht kerngegevens

Kerngegevens	Werkelijk 2017	Raming 2018	Raming 2019	In maand- rapportage
1. Participatie en ondersteuning				
Unieke ontvangers vangnetvoorziening Participatiewet				
• IOAW	23	23	23	
• IOAZ	1	1	1	
• WWB	547	520	510	
• Totaal	571	544	534	ja
Unieke ontvangers vangnetvoorziening Jeugd	1.850	1.900	1.900	ja
Unieke ontvangers vangnetvoorziening WMO	1.940	2.000	2.000	ja
Leerlingen in het voortgezet onderwijs	5.199	5.028	5.009	
3. Woon- en leefomgeving				
• Gebruikte hoeveelheid energie (kwh) * 1)	1.477.400	1.761.500	1.494.000	
• Oppervlakte (ha)	17.595	17.595	17.595	
• Aantal woonruimten	25.092	25.547	26.128	
• Oppervlakte verharde wegen (miljoen m2)	3,60	4,00	4,00	
• Lengte vrij verval riolering (km)	376,0	384,6	391,2	
4. Bestuur en interne dienstverlening				
Aantal inwoners per 1-1	56.376	57.339	58.239	ja
• 0 - 19 jaar	16.444	16.681	16.900	
• 20 - 64 jaar	30.957	31.444	31.939	
• 65 jaar en ouder	8.975	9.214	9.400	

Overige gegevens maandrapportage

Overige gegevens maandrapportage

Daarnaast worden de volgende gegevens in de maandrapportage opgenomen. Deze maken geen deel uit van de ramingen in de begroting. Wel maken prognoses t.a.v. te verkopen grond deel uit van de grexen, waarover in de maandrapportage wordt gerapporteerd.

De aangekochte grond wordt onder programma 3 gerapporteerd. Hier wordt namelijk geen onderscheid gemaakt naar waar de grond voor gebruikt gaat worden (bedrijven of woningen/scholen).

1. Participatie en ondersteuning

Participatie

Gesprekken (cumulatief aantal)
 % Gesprekken dat niet tot Aanvraag leidt (cumulatief aantal)
 Bezwaren (cumulatief aantal)
 Unieke ontvangers vangnetvoorziening (cumulatief aantal)

Jeugd

Gesprekken (cumulatief aantal)
 % Gesprekken dat niet tot Aanvraag leidt (cumulatief aantal)
 Bezwaren (cumulatief aantal)

Wmo

Gesprekken (cumulatief aantal)
% Gesprekken dat niet tot Aanvraag leidt (cumulatief aantal)
Bezwaren (cumulatief aantal)

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid

Werkloosheidscijfer (niet werkende werkzoekenden)
Verkochte m2 grond (niet geleverd)
Verkochte en geleverde m2 grond
Intern geleverde m2 grond

3. Woon- en leefomgeving

Verkochte grond (niet geleverd)
Verkochte en geleverde grond
Intern geleverde m2 grond
Aangekochte m2 grond
Aangekochte en geleverde m2 grond
Verkochte m2 tuingrond

Indicatoren

Vanaf deze programma nemen wij een directe link op naar het portaal 'waar staat je gemeente'. Met behulp van deze link kunt u de vaste set aan indicatoren raadplegen.

[Dashboard BBV - waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl)